

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 75 E

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

52 tomas

2009 m. kovo 31 d.

<u>Pranešimo Nr.</u>	Turinys	Puslapis
III <i>Parengiamieji aktai</i>		
TARYBA		
2009/C 75 E/01	2009 m. sausio 9 d. Tarybos priimta bendroji pozicija (EB) Nr. 10/2009, laikantis Europos bendrijos sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, įsteigiantį Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą ⁽¹⁾	1
2009/C 75 E/02	2009 m. sausio 9 d. Tarybos priimta bendroji pozicija (EB) Nr. 11/2009, laikantis Europos bendrijos sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003 ⁽¹⁾	16
2009/C 75 E/03	2009 m. sausio 9 d. Tarybos priimta bendroji pozicija (EB) Nr. 12/2009, laikantis Europos bendrijos sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 ⁽¹⁾	38
2009/C 75 E/04	2009 m. vasario 16 d. Tarybos priimta bendroji pozicija (EB) Nr. 13/2009, laikantis Europos bendrijos sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis, ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1172/95 ⁽¹⁾	58
2009/C 75 E/05	2009 m. vasario 16 d. Tarybos priimta bendroji pozicija (EB) Nr. 14/2009, laikantis Europos bendrijos sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl Europos telekomunikacijų reguliuotojų grupės (GERT) įsteigimo ⁽¹⁾	67

LT

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

III

(Parengiamieji aktai)

TARYBA

BENDROJI POZICIJA (EB) Nr. 10/2009

Tarybos priimta 2009 m. sausio 9 d.

siekiant priimti ... Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009, įsteigiantį Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą

(Tekstas svarbus EEE)

(2009/C 75 E/01)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

(1) 2007 m. sausio 10 d. Komisijos komunikate „Europos energetikos politika“ pabrėžiama, kaip svarbu baigti kurti elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinką. Nustatyta, kad reguliavimo sistemos tobulinimas Bendrijos lygmeniu yra viena pagrindinių to tikslo įgyvendinimo priemonių.

(2) Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas valstybių narių reguliavimo institucijų tarpusavio, taip pat jų ir Komisijos konsultavimuisi, veiklos koordinavimui bei bendradarbiavimui ir taip konsoliduoti elektros energijos ir gamtinių

dujų vidaus rinką, Komisijos sprendimu 2003/796/EB ⁽⁴⁾ įsteigta nepriklausoma elektros energijos ir dujų patariamoji grupė, pavadinta Europos elektros energijos ir dujų reguliavimo grupe (ERGEG). Šią grupę sudaro nacionalinių reguliavimo institucijų, įsteigtų pagal 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ⁽⁵⁾ ir 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/55/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ⁽⁶⁾, atstovai.

(3) Nuo pat įsteigimo ERGEG savo veikla skatino elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkos vystymąsi. Tačiau sektoriaus atstovai plačiai pripažįsta, o pati ERGEG siūlo, kad savanoriškas nacionalinių reguliavimo institucijų bendradarbiavimas vykėtų Bendrijos struktūroje, kuri turėtų aiškią kompetenciją, o tam tikrais konkrečiais atvejais teisę priimti atskirus reguliavimo sprendimus.

(4) 2007 m. kovo mėn. Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos pasiūlyti priemones nepriklausomam nacionalinių reguliavimo institucijų bendradarbiavimo mechanizmui suskurti.

(5) Atsižvelgiant į centriniam subjektui reikalingus išteklius, nustatytus remiantis poveikio įvertinimu, padaryta išvada, kad nepriklausomas centrinis subjektas, palyginti su kitomis pasirinkimo galimybėmis, turi daug ilgalaikių privalumų. Todėl reikėtų įsteigti Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą (Agentūra).

⁽¹⁾ OL C 211, 2008 8 19, p. 23.

⁽²⁾ OL C 172, 2008 7 5, p. 55.

⁽³⁾ 2008 m. birželio 18 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2009 m. sausio 9 d. Tarybos bendroji pozicija ir ... m. ... d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽⁴⁾ OL L 296, 2003 11 14, p. 34.

⁽⁵⁾ OL L 176, 2003 7 15, p. 37.

⁽⁶⁾ OL L 176, 2003 7 15, p. 57.

- (6) Agentūra turėtų užtikrinti pagal ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/.../EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ⁽¹⁾ ir ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/.../EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ⁽¹⁾ nacionalinių reguliavimo institucijų vykdomų reguliavimo funkcijų tinkamą koordinavimą, o prireikus šių funkcijų vykdymą Bendrijos lygmeniu. Šiuo tikslu būtina užtikrinti Agentūros nepriklausomumą, jos techninius ir reguliavimo pajėgumus bei skaidrumą ir veiksmingumą.
- (7) Agentūra turėtų stebėti, kaip vyksta elektros energijos ir dujų sektorių perdavimo sistemos operatorių regioninis bendradarbiavimas ir kaip Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklas (ENTSO-E) ir Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklas (ENTSO-G) vykdo savo funkcijas. Agentūros dalyvavimas yra esminis siekiant užtikrinti, kad perdavimo sistemos operatoriai bendradarbiautų veiksmingai ir skaidriai, o jų bendradarbiavimas būtų naudingas elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkoms.
- (8) Agentūra atlieka svarbų vaidmenį rengiant neprivalomas bendras rekomendacijas, kurias turi atitikti tinklo kodeksai. Be to, būtų tikslinga ir atitiktų Agentūrai keliamą tikslą, kad Agentūra, prieš rekomenduodama Komisijai priimti, atliktų tam tikrą vaidmenį atliekant tinklo kodeksų peržiūrą (kai jie parengiami ir kai keičiami) siekiant užtikrinti, kad jie atitiktų neprivalomas bendras rekomendacijas.
- (9) Tikslinga numatyti sistemą, pagal kurią nacionalinės reguliavimo institucijos galėtų bendradarbiauti. Ši sistema turėtų padėti vienodai Bendrijoje taikyti teisės aktus, susijusius su elektros energijos ir dujų vidaus rinka. Tais atvejais, kai sprendžiami su daugiau nei viena valstybe nare susiję klausimai, Agentūrai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti atskirus sprendimus. Šie įgaliojimai tam tikromis sąlygomis turėtų būti taikomi techniniams klausimams, nustatant bent dvi valstybes nares jungiančios ar galinčios jas jungti elektros energijos ir dujų infrastruktūros reguliavimo tvarką, ir kraštutiniu atveju vidaus rinkos taisyklių išimtis daugiau nei vienoje valstybėje narėje esančioms naujoms elektros energijos jungiamosioms linijoms ir naujai dujų infrastruktūrai.
- (10) Atsižvelgiant į tai, kad Agentūra prižiūri nacionalines reguliavimo institucijas, ji turėtų galėti patarti Komisijai rinkos reguliavimo klausimais. Taip pat turėtų būti reikalaujama, kad Agentūrai nustačius, jog perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimas neduoda reikiamų rezultatų arba jog gairių neatitinkančiame nacionalinės reguliavimo institucijos sprendime neatsižvelgia į Agentūros nuomonę, ji apie tai praneštų Komisijai.
- (11) Agentūra taip pat turėtų galėti parengti neprivalomas gaires, kurios padėtų reguliavimo institucijoms ir rinkos dalyviams dalytis gerąja patirtimi.
- (12) Agentūros struktūra turėtų būti pritaikyta tam, kad būtų tenkinami konkretūs energetikos reguliavimo poreikiai. Visų pirma reikia visapusiškai atsižvelgti į ypatingą nacionalinių reguliavimo institucijų vaidmenį ir jų nepriklausomumo poreikį.
- (13) Administracinė valdyba turėtų turėti būtinus įgaliojimus sudaryti biudžetą, tikrinti jo vykdymą, rengti vidaus tvarkos taisykles, priimti finansines taisykles ir skirti direktorių. Tarybos skiriamų Administracinės valdybos narių atnaujinimui turėtų būti taikoma rotacijos sistema siekiant, kad ilgainiui valstybėms narėms būtų atstovaujama subalansuotai.
- (14) Agentūrai reikėtų suteikti būtinus įgaliojimus veiksmingai ir svarbiausia, nepriklausomai atlikti reguliavimo funkcijas. Reguliavimo institucijų nepriklausomumas — ne tik vienas iš svarbiausių gero valdymo principų, bet ir esminė rinkos dalyvių pasitikėjimo užtikrinimo sąlyga. Nekliudydama savo nariams, kurie veikia savo atitinkamų nacionalinių institucijų vardu, Reguliavimo valdyba turėtų veikti nepriklausomai nuo rinkos dalyvių interesų ir neturi siekti gauti arba vykdyti valstybių narių vyriausybių, Komisijos arba kitų viešųjų ar privačiųjų subjektų nurodymų.
- (15) Jei Agentūrai suteikiami įgaliojimai priimti sprendimus, suinteresuotosioms šalims (siekiant supaprastinti procesą) turėtų būti suteikta teisė apskųsti sprendimus Apeliacinei tarybai, kuri turėtų būti Agentūros dalis, tačiau nepriklausytų jos administravimo ir reguliavimo struktūrai. Siekiant tęstinumo Apeliacinės tarybos nariai turėtų būti skiriami arba jų įgaliojimai atnaujinami tokia tvarka, kad tos Tarybos sudėtį būtų galima keisti iš dalies.
- (16) Agentūra daugiausia turėtų būti finansuojama iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto, mokesčių ir savanoriškų įnašų. Visų pirma, Agentūra turėtų galėti toliau naudotis išteklių, kuriuos šiuo metu bendrai sutelkia reguliavimo institucijos, kad galėtų bendradarbiauti Bendrijos lygmeniu. Bendrijos biudžeto sudarymo procedūra turėtų būti taikoma tik subsidijų, mokėtinų iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto, atžvilgiu. Be to, sąskaitų auditą pagal 2002 m. lapkričio 19 d. Komisijos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2343/2002 dėl finansinio pagrindų reglamento, skirto įstaigoms, minėtoms Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento 185 straipsnyje ⁽²⁾, 91 straipsnį turėtų atlikti Audito Rūmai.

⁽¹⁾ OLL ...⁽²⁾ OLL 357, 2002 12 31, p. 72.

(17) Agentūros personalas turėtų būti aukštos kvalifikacijos. Visų pirma Agentūra turėtų naudotis nacionalinių reguliavimo institucijų, Komisijos ir valstybių narių komandruojamų darbuotojų kompetencija ir patirtimi. Agentūros darbuotojams turėtų būti taikomi Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatai ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygos (toliau atitinkamai — Tarnybos nuostatai ir Įdarbinimo sąlygos), nustatytos Reglamentu (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68 ⁽¹⁾, ir bendrai Europos bendrijos institucijų priimtoms šių tarnybos nuostatų ir įdarbinimo sąlygų įgyvendinimo taisyklės. Administracinė valdyba, suderinusi su Komisija, turėtų patvirtinti būtinas įgyvendinimo priemones.

(18) Agentūra turėtų taikyti bendrąsias taisykles, susijusias su galimybe visuomenei susipažinti su Bendrijos įstaigų turimais dokumentais. Administracinė valdyba turėtų nustatyti neskelbtinos komercinės informacijos ir asmens duomenų apsaugos praktines priemones.

(19) Bendrijos narėmis nesančios valstybės turėtų galėti dalyvauti Agentūros darbe pagal atitinkamus susitarimus, kuriuos turi sudaryti Bendrija.

(20) Šio reglamento įgyvendinimui būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽²⁾.

(21) Visų pirma Komisijai reikėtų suteikti įgaliojimus priimti gaires dėl atvejų, kuriais Agentūra įgyja kompetenciją priimti sprendimus dėl tarpvalstybinės infrastruktūros naudojimo ir veiklos saugumo sąlygų. Kadangi šios priemonės yra bendro pobūdžio ir yra skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti patvirtintos pagal Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

(22) Kadangi šio reglamento tikslas, t. y. nacionalinių reguliavimo institucijų bendradarbiavimo Bendrijos lygmeniu, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina tam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

Įsteigimas ir teisinis statusas

1 straipsnis

Įsteigimas

1. Šiuo reglamentu įsteigiama Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (Agentūra).

2. Agentūros tikslas yra padėti Direktyvos 2009/.../EB 34 straipsnyje ir Direktyvos 2009/.../EB 38 straipsnyje nurodytoms reguliavimo institucijoms Bendrijos lygmeniu vykdyti valstybėse narėse vykdomas reguliavimo užduotis ir prireikus koordinuoti jų veiklą.

3. Kol Agentūrai bus įrengtos patalpos, ji dirbs Komisijos patalpose.

2 straipsnis

Teisinis statusas

1. Agentūra yra juridinio asmens statusą turinti Bendrijos įstaiga.

2. Kiekvienoje valstybėje narėje Agentūra naudojasi plačiausiu veiksmumu, kuris juridiniams asmenims suteikiamas pagal nacionalinės teisės aktus. Visų pirma ji gali įsigyti kilnojamąjį bei nekilnojamąjį turtą arba disponuoti juo ir būti teismo proceso šalimi.

3. Agentūrai atstovauja jos direktorius.

3 straipsnis

Sudėtis

Agentūrą sudaro:

- Administracinė valdyba, kuri vykdo 12 straipsnyje nustatytas užduotis;
- Reguliavimo valdyba, kuri vykdo 14 straipsnyje nustatytas užduotis;
- direktorius, kuris vykdo 16 straipsnyje nustatytas užduotis;
- Apeliacinė taryba, kuri vykdo 18 straipsnyje nustatytas užduotis.

4 straipsnis

Agentūros priimamų dokumentų rūšys

Agentūra gali:

- teikti nuomones ir rekomendacijas, skirtas perdavimo sistemos operatoriams;

⁽¹⁾ OLL 56, 1968 3 4, p. 1.

⁽²⁾ OLL 184, 1999 7 17, p. 23.

- b) teikti nuomones, skirtas reguliavimo institucijoms;
- c) teikti nuomones ir rekomendacijas Komisijai;
- d) priimti savarankiškus sprendimus tam tikrais 7, 8 ir 9 straipsniuose nurodytais atvejais.

II SKYRIUS

Užduotys

5 straipsnis

Bendrosios užduotys

Komisijai paprašius arba savo iniciatyva Agentūra gali teikti nuomonę Komisijai visais klausimais, susijusiais su tikslu, kuriuo ji buvo įsteigta.

6 straipsnis

Perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimo užduotys

1. Agentūra teikia Komisijai nuomonę apie ENTSO-E (pagal ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. .../2009 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų ⁽¹⁾ 5 straipsnio 2 dalį) ir ENTSO-G (pagal ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. .../2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų ⁽¹⁾ 5 straipsnio 2 dalį) įstatų projektus, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių projektus.
2. Agentūra stebi ENTSO-E užduočių vykdymą, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. .../2009 9 straipsnyje, ir ENTSO-G užduočių vykdymą, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. .../2009 9 straipsnyje.
3. Agentūra gali teikti nuomonę:
 - a) ENTSO-E, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. .../2009 8 straipsnio 2 dalyje, ir ENTSO-G, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. .../2009 8 straipsnio 2 dalyje, dėl tinklo kodeksų; ir
 - b) ENTSO-E, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. .../2009 9 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje, ir ENTSO-G, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. .../2009 9 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje, dėl metinės darbo programos projekto bei neprivalomo 10 metų tinklo plėtojimo plano projekto.
4. Jei Agentūra mano, kad metinės darbo programos projektas ar neprivalomas 10 metų tinklo plėtojimo plano projektas, jai pateiktas pagal Reglamento (EB) Nr. .../2009 9 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą ir Reglamento (EB) Nr. .../2009 9 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą, neprisideda prie nediskriminacinės aplinkos, veiksmingos konkurencijos ir efektyvaus rinkos veikimo arba pakankamo lygio tarpvalstybinio tinklų sujungimo, prie kurio gali turėti priegą trečiosios šalys, ji

⁽¹⁾ OLL ...

pateikia ENTSO-E, ENTSO-G ir Komisijai tinkamai pagrįstą nuomonę bei rekomendacijas.

Agentūra pateikia Komisijai neprivalomų bendrų rekomendacijų projektą, kai jos prašoma tai padaryti pagal Reglamento (EB) Nr. .../2009 6 straipsnio 2 dalį ir Reglamento (EB) Nr. .../2009 6 straipsnio 2 dalį. Agentūra peržiūri neprivalomų bendrų rekomendacijų projektą ir vėl pateikia jį Komisijai, kai jos prašoma tai padaryti pagal Reglamento (EB) Nr. .../2009 6 straipsnio 4 dalį ir Reglamento (EB) Nr. .../2009 6 straipsnio 4 dalį.

Agentūra pateikia ENTSO-E ir ENTSO-G pagrįstą nuomonę apie tinklo kodeksą pagal Reglamento (EB) Nr. .../2009 6 straipsnio 7 dalį ir Reglamento (EB) Nr. .../2009 6 straipsnio 7 dalį.

Agentūra pateikia Komisijai tinklo kodeksą ir gali rekomenduoti jį priimti pagal Reglamento (EB) Nr. .../2009 6 straipsnio 9 dalį ir Reglamento (EB) Nr. .../2009 6 straipsnio 9 dalį. Agentūra parengia ir pateikia Komisijai tinklo kodekso projektą, kai jos prašoma tai padaryti pagal Reglamento (EB) Nr. .../2009 6 straipsnio 10 dalį ir Reglamento (EB) Nr. .../2009 6 straipsnio 10 dalį.

5. Pagal Reglamento (EB) Nr. .../2009 9 straipsnio 1 dalį ir Reglamento (EB) Nr. .../2009 9 straipsnio 1 dalį Agentūra pateikia Komisijai tinkamai pagrįstą nuomonę, kai ENTSO-E ar ENTSO-G nevykdo tinklo kodekso, parengto pagal Reglamento (EB) Nr. .../2009 8 straipsnio 2 dalį ir Reglamento (EB) Nr. .../2009 8 straipsnio 2 dalį arba laikantis tų reglamentų 6 straipsnio 1–10 dalių parengto tinklo kodekso, kurio Komisija nepriėmė pagal tų reglamentų 6 straipsnio 11 dalį.

6. Agentūra stebi ir analizuoja, kaip įgyvendinami tinklo kodeksai ir pagal Reglamento (EB) Nr. .../2009 6 straipsnio 11 dalį ir Reglamento (EB) Nr. .../2009 6 straipsnio 11 dalį Komisijos priimtos gairės, ir kokią poveikį jie turi taikytinų taisyklių, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas rinkos integracijai ir užtikrinti nediskriminacines sąlygas, veiksmingą konkurenciją ir veiksmingą rinkos veikimą, suderinimui, bei teikia atskaitą Komisijai.

7. Agentūra stebi regioninių perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimą, nurodytą Reglamento (EB) Nr. .../2009 12 straipsnyje ir Reglamento (EB) Nr. .../2009 12 straipsnyje, ir rengdama savo nuomones, rekomendacijas bei sprendimus deramai atsižvelgia į tokio bendradarbiavimo rezultatus.

7 straipsnis

Su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis susijusios užduotys

1. Agentūra priima savarankiškus sprendimus techniniais klausimais, jeigu tie sprendimai numatyti Direktyvoje 2009/.../EB, Direktyvoje 2009/.../EB, Reglamente (EB) Nr. .../2009 arba Reglamente (EB) Nr. .../2009.

2. Agentūra, remdamasi savo darbo programa arba Komisijos prašymu, gali priimti neprivalomas gaires, kad padėtų reguliavimo institucijoms ir rinkos dalyviams keistis gera praktika.

3. Agentūra skatina nacionalinių reguliavimo institucijų bendradarbiavimą ir regioninių reguliavimo institucijų bendradarbiavimą ir rengdama savo nuomones, rekomendacijas bei sprendimus deramai atsižvelgia į tokio bendradarbiavimo rezultatus. Jei Agentūra mano, kad reikia privalomų tokio bendradarbiavimo taisyklių, ji teikia atitinkamas rekomendacijas Komisijai.

4. Bet kurios nacionalinės reguliavimo institucijos ar Komisijos prašymu Agentūra pateikia nuomonę dėl to, ar reguliavimo institucijos priimtas sprendimas atitinka gaires, nurodytas Direktyvoje 2009/.../EB, Direktyvoje 2009/.../EB, Reglamente (EB) Nr. .../2009 arba Reglamente (EB) Nr. .../2009.

5. Jei nacionalinė reguliavimo institucija per 4 mėnesius nuo 4 dalyje nurodytos Agentūros nuomonės gavimo dienos nesiima tinkamų veiksmų, kad į ją būtų atsižvelgta, Agentūra apie tai praneša Komisijai.

6. Kai nacionalinė reguliavimo institucija konkrečiais atvejais turi sunkumų taikydama gaires, nurodytas Direktyvoje 2009/.../EB, Direktyvoje 2009/.../EB, Reglamente (EB) Nr. .../2009 arba Reglamente (EB) Nr. .../2009, ji gali prašyti Agentūros pateikti nuomonę. Agentūra, pasikonsultavusi su Komisija, pateikia nuomonę per keturis mėnesius nuo tokio prašymo gavimo dienos.

7. Agentūra nusprendžia, kokios turi būti bent dvi valstybes nares sujungiančios ar galinčios jas sujungti elektros energijos ir dujų infrastruktūros naudojimo ir veiklos saugumo sąlygos (toliau — tarpvalstybinė infrastruktūra) pagal 8 straipsnį.

8 straipsnis

Su tarpvalstybinės infrastruktūros naudojimo ir veiklos saugumo sąlygomis susijusios užduotys

1. Agentūra priima sprendimus dėl tų reguliavimo klausimų, kurie priklauso nacionalinių reguliavimo institucijų kompetencijai ir kurie gali apimti tarpvalstybinės infrastruktūros naudojimo ir veiklos saugumo sąlygas tik tuo atveju, jeigu:

- kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos nesugebėjo susitarti per šešių mėnesių laikotarpį nuo tos dienos, kai byla buvo pateikta paskutinei iš tų reguliavimo institucijų; arba
- kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos pateikė bendrą prašymą.

Kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos gali bendrai prašyti, kad a punkte nurodytas laikotarpis būtų pratęstas ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui.

Rengdama sprendimą Agentūra konsultuojasi su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir atitinkamais perdavimo sistemos

operatoriais ir yra informuojama apie visų atitinkamų perdavimo sistemos operatorių pasiūlymus ir pastabas.

2. Tarpvalstybinės infrastruktūros naudojimo sąlygos apima:

- pajėgumų paskirstymo tvarką;
- paskirstymo terminus;
- pajamų už perkrovą pasidalijimą;
- iš infrastruktūros naudotojų imamą mokestį, nurodytą Reglamente (EB) Nr. .../2009 17 straipsnio 1 dalies d punkte ir Direktyvos 2009/.../EB 35 straipsnio 1 dalies d punkte.

3. Jei pagal 1 dalį Agentūrai pateikiamas nagrinėti klausimas, ji:

- ne daugiau kaip per šešių mėnesių laikotarpį nuo klausimo pateikimo dienos priima sprendimą;
- gali prireikus priimti tarpinį sprendimą, kad būtų užtikrintas atitinkamos infrastruktūros tiekimo patikimumas arba veiklos saugumas.

4. Komisija gali priimti gaires dėl atvejų, kuriais Agentūra įgyja kompetenciją priimti sprendimus dėl tarpvalstybinės infrastruktūros naudojimo ir veiklos saugumo sąlygų. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, priimamos taikant šio reglamento 31 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

9 straipsnis

Kitos užduotys

1. Agentūra kraštutiniu atveju gali nuspręsti dėl išimčių, kaip numatyta Reglamente (EB) Nr. .../2009 17 straipsnio 5 dalyje. Agentūra taip pat gali nuspręsti dėl išimčių, kaip numatyta Direktyvos 2009/.../EB 35 straipsnio 4 dalyje, jeigu atitinkama infrastruktūra yra daugiau nei vienos valstybės narės teritorijoje.

2. Agentūra Komisijos prašymu pagal Reglamente (EB) Nr. .../2009 3 straipsnio 1 dalies b punktą arba Reglamente (EB) Nr. .../2009 3 straipsnio 1 dalies b punktą pateikia nuomonę dėl nacionalinių reguliavimo institucijų sprendimų dėl sertifikavimo.

10 straipsnis

Konsultacijos

Vykdydama savo užduotis Agentūra visapusiškai ir ankstyvame etape atvirai ir skaidriai konsultuojasi su rinkos dalyviais, perdavimo sistemos operatoriais, vartotojais, galutiniais vartotojais ir, atitinkamais atvejais, su konkurencijos priežiūros institucijomis, nepažeidžiant atitinkamos jų kompetencijos, visų pirma, kai jos užduotys susijusios su perdavimo sistemos operatoriais.

III SKYRIUS

Organizavimas

11 straipsnis

Administracinė valdyba

1. Administracinę valdybą sudaro šeši nariai. Kiekvienas narys turi pakaitinį narį. Vieną narį ir jo pakaitinį narį skiria Komisija, o penkis narius bei jų pakaitinius narius — Taryba. Kadencija yra ketveri metai, ji gali būti pratęsta vieną kartą. Pirmajai kadencijai pusė narių ir jų pakaitinių narių skiriami šešeriems metams.

2. Administracinė valdyba iš savo narių skiria pirmininką ir pirmininko pavaduotoją. Jei pirmininkas negali eiti savo pareigų, jį automatiškai pakeičia pirmininko pavaduotojas. Pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencija yra dveji metai ir ji gali būti pratęsta vieną kartą. Tačiau bet koku atveju pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencija baigiasi, kai jie nebėra Administracinės valdybos nariai.

3. Administracinės valdybos posėdžius sušaukia jos pirmininkas. Reguliavimo valdybos pirmininkas arba tos Valdybos paskirtas narys ir Agentūros direktorius dalyvauja svarstymuose, jeigu Administracinė valdyba nenusprendžia kitaip dėl direkto-riaus dalyvavimo. Administracinė valdyba į eilinius posėdžius susirenka ne rečiau kaip du kartus per metus. Ji taip pat susitinka pirmininko iniciatyva arba Komisijos ar ne mažiau kaip trečdaliu jos narių prašymu. Administracinė valdyba gali pakviesti asmenis, kurių nuomonė gali būti svarbi, dalyvauti posėdžiuose stebėtojų teisėmis. Administracinės valdybos nariams, atsižvelgiant į jos darbo tvarkos taisykles, gali padėti patarėjai arba ekspertai. Sekretoriato paslaugas Administracinei valdybai teikia Agentūra.

4. Administracinė valdyba sprendimus priima dviejų trečdalių posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma.

5. Kiekvienas narys turi vieną balsą. Administracinės valdybos darbo tvarkos taisyklėse išsamiau nustatoma:

- a) balsavimo tvarka, pirmiausia sąlygos, kurių pagrindu vienas narys gali veikti kito nario vardu, taip pat, atitinkamais atvejais, kvorumą reglamentuojančios taisyklės;
- b) Tarybos skiriamų Valdybos narių atnaujinimui taikoma rotacijos tvarka, siekiant ilgainiui užtikrinti subalansuotą valstybių narių dalyvavimą.

6. Administracinės valdybos narys negali būti Reguliavimo valdybos nariu.

7. Administracinės valdybos nariai įsipareigoja veikti nepriklausomai ir visuomenės labui. Tuo tikslu kiekvienas iš jų pateikia įsipareigojimų ir interesų deklaracijas, kuriose nurodo, jog jis neturi jokių interesų, kurie gali būti laikomi trukdančiais jo nepriklausomumui, arba kokių nors tiesioginių arba netiesioginių interesų, kurie galėtų būti laikomi trukdančiais jo

nepriklausomumui. Šios deklaracijos skelbiamos viešai ir kasmet pateikiamos raštu.

12 straipsnis

Administracinės valdybos užduotys

1. Pasikonsultavusi su Reguliavimo valdyba ir pagal 14 straipsnio 2 dalį gavusi jos pritarimą, Administracinė valdyba pagal 15 straipsnio 2 dalį skiria direktorių.

2. Administracinė valdyba pagal 13 straipsnio 1 dalį oficialiai skiria Reguliavimo valdybos narius.

3. Administracinė valdyba pagal 17 straipsnio 1 dalį oficialiai skiria Apeliacinės tarybos narius.

4. Administracinė valdyba užtikrina, kad Agentūra vykdytų savo misiją ir užduotis, pavestas jai pagal šį reglamentą.

5. Pasikonsultavusi su Komisija ir pagal 14 straipsnio 3 dalį gavusi patvirtinimą iš Reguliavimo valdybos, iki kiekvienų metų rugsėjo 30 d. Administracinė valdyba priima Agentūros ateinančių metų darbo programą ir pateikia ją Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai. Darbo programa priimama nedarant įtakos metinei biudžeto sudarymo procedūrai ir skelbiama viešai.

6. Administracinė valdyba priima ir prirėikus patikslina daugiametę programą. Tas patikslinimas grindžiamas nepriklausomo išorės eksperto Administracinės valdybos prašymu atlikta įvertinimo ataskaita. Šie dokumentai skelbiami viešai.

7. Administracinė valdyba naudoja savo biudžetinius įgaliojimus pagal 20–23 straipsnius.

8. Administracinė valdyba, gavusi Komisijos sutikimą, nusprendžia, ar priimti palikimus, dovanas ar dotacijas iš kitų Bendrijos šaltinių, arba savanoriškus valstybių narių ar jų reguliavimo institucijų įnašus. Nuomonėje, kurią Valdyba pateikia pagal 23 straipsnio 5 dalį, aiškiai sprendžiami šioje dalyje išvardytų finansavimo šaltinių klausimai.

9. Administracinė valdyba, konsultuodamasi su Reguliavimo valdyba, naudoja įgaliojimus taikyti drausmines priemones direktoriui.

10. Administracinė valdyba prirėikus pagal 27 straipsnio 2 dalį parengia Agentūros personalo politiką.

11. Administracinė valdyba pagal 29 straipsnį priima specialias nuostatas dėl teisės susipažinti su Agentūros dokumentais.

12. Administracinė valdyba tvirtina ir skelbia Agentūros metinę veiklos ataskaitą pagal 16 straipsnio 8 dalyje nurodytą metinės ataskaitos projektą ir ne vėliau kaip birželio 15 d. pateikia ją Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai, Audito Rūmams ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui. Metinėje ataskaitoje yra atskiras skyrius, skirtas Agentūros reguliavimo veiklai per atitinkamus metus, kurį tvirtina Reguliavimo valdyba.

13. Administracinė valdyba priima ir skelbia savo darbo tvarkos taisykles.

13 straipsnis

Reguliavimo valdyba

1. Reguliavimo valdybą sudaro:

a) reguliavimo institucijų vyresniųjų pareigūnų lygio atstovai, kaip nurodyta Direktyvos 2009/.../EB 34 straipsnio 1 dalyje ir Direktyvos 2009/.../EB 38 straipsnio 1 dalyje, ir po vieną pakaitinį narį iš kiekvienos valstybės narės tų institucijų dabartinių vyresniųjų pareigūnų;

b) vienas balsavimo teisės neturintis Komisijos atstovas.

2. Reguliavimo valdyba iš savo narių renka pirmininką ir pirmininko pavaduotoją. Jei pirmininkas negali vykdyti savo pareigų, jį pakeičia pirmininko pavaduotojas. Pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencija yra dveji su puse metų ir ji gali būti pratęsta. Tačiau bet kuriuo atveju pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencija baigiasi, kai jie nebėra Reguliavimo valdybos nariai.

3. Reguliavimo valdyba sprendimus priima dviejų trečdalių posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma. Kiekvienas narys arba pakaitinis narys turi vieną balsą.

4. Reguliavimo valdyba priima ir skelbia savo darbo tvarkos taisykles. Darbo tvarkos taisyklėse išsamiau nustatoma balsavimo tvarka, pirmiausia sąlygos, pagal kurias vienas narys gali veikti kito nario vardu, taip pat, atitinkamais atvejais, kvorumą reglamentuojančios taisyklės. Darbo tvarkos taisyklėse gali būti nustatyti specialūs darbo metodai su regioninio bendradarbiavimo iniciatyvomis susijusiems klausimams svarstyti.

5. Vykdydama šiuo reglamentu jai nustatytas užduotis ir nepažeisdama savo narių teisės veikti jų atitinkamos reguliavimo institucijos vardu, Reguliavimo valdyba veikia nepriklausomai ir nesiekia gauti arba vykdyti valstybių narių vyriausybių, Komisijos arba viešųjų ar privačiųjų subjektų nurodymų.

6. Sekretoriato paslaugas Reguliavimo valdybai teikia Agentūra.

14 straipsnis

Reguliavimo valdybos užduotys

1. Reguliavimo valdyba direktoriui pateikia nuomonę dėl 5, 6, 7, 8 ir 9 straipsniuose nurodytų nuomonių, rekomendacijų ir sprendimų, kurie svarstomi rengiantis juos priimti. Be to, Reguliavimo valdyba savo kompetencijos srityje teikia direktoriui rekomendacijas, susijusias su jo užduočių vykdymu.

2. Reguliavimo valdyba teikia Administracinei valdybai nuomonę apie kandidatą užimti direktoriaus pareigas pagal 12 straipsnio 1 dalį ir 15 straipsnio 2 dalį. Reguliavimo valdyba priima tą sprendimą trijų ketvirtadalių narių balsų dauguma.

3. Pagal 12 straipsnio 5 dalį ir 16 straipsnio 6 dalį bei atsižvelgdama į pagal 22 straipsnio 1 dalį sudarytą preliminarų biudžeto projektą, Reguliavimo valdyba tvirtina ateinančių metų Agentūros darbo programą ir iki rugsėjo 1 d. ją pateikia Administracinei valdybai priimti.

4. Reguliavimo valdyba tvirtina atskirą su reguliavimo veikla susijusių metinės ataskaitos skyrių, kaip numatyta 12 straipsnio 12 dalyje ir 16 straipsnio 8 dalyje.

15 straipsnis

Direktorius

1. Agentūrai vadovauja direktorius, kuris veikia atsižvelgdamas į 14 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje nurodytas rekomendacijas ir, jei nustatyta šiame reglamente, į Reguliavimo valdybos nuomones. Nepažeidžiant Administracinės valdybos ir Reguliavimo valdybos atitinkamų vaidmenų, susijusių su direktoriaus vykdomomis užduotimis, direktorius nesiekia gauti ir nepriima jokios vyriausybės, Komisijos ar jokių kitų viešųjų ir privačiųjų subjektų nurodymų.

2. Direktorių skiria Administracinė valdyba, gavusi Reguliavimo valdybos pritarimą nuomonę, atsižvelgdama į nuopelnus, gebėjimus ir patirtį, bent iš trijų Komisijos pasiūlytų kandidatų, atrinktų pasibaigus viešam kvietimui dalyvauti konkurse. Prieš paskyrimą Administracinės valdybos atrinktas kandidatas gali būti pakviestas padaryti pareiškimą kompetentingame Europos Parlamento komitete ir atsakyti į jo narių pateiktus klausimus.

3. Direktoriaus kadencija yra penkeri metai. Iki minėto laikotarpio pabaigos likus devyniems mėnesiams, Komisija pradeda vertinimą, kurio metu visų pirma nagrinėja:

a) direktoriaus darbą;

b) Agentūros pareigas ir reikalavimus ateinančiais metais.

Su b punktu susijęs vertinimas atliekamas su nepriklausomo išorės eksperto pagalba.

4. Administracinė valdyba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir atsižvelgdama į vertinimą bei Reguliavimo valdybos nuomonę dėl šio vertinimo, ir tik tais atvejais, kai tai gali būti pagrįdžiama Agentūros pareigomis ir reikalavimais, gali vieną kartą pratęsti direktoriaus kadenciją ne ilgesniam kaip trejų metų laikotarpiui.

5. Administracinė valdyba informuoja Europos Parlamentą apie ketinimą pratęsti direktoriaus kadenciją. Likus viename mėnesiui iki kadencijos pratęsimo, direktorius gali būti pakviestas padaryti pranešimą kompetentingame Europos Parlamento komitete ir atsakyti į narių pateiktus klausimus.

6. Jei direktoriaus kadencija nepratęsiama, jis toliau eina pareigas tol, kol paskiriamas kitas direktorius.

7. Direktorių nušalinti nuo pareigų gali tik Administracinė valdyba savo sprendimu, gavusi Reguliavimo valdybos pritariamąją nuomonę. Administracinė valdyba priima šį sprendimą trijų ketvirtadalių narių balsų dauguma.

8. Europos Parlamentas ir Taryba gali paprašyti direktoriaus pateikti ataskaitą apie pareigų vykdymą.

16 straipsnis

Direktoriaus užduotys

1. Direktorius atsako už atstovavimą Agentūrai ir jos valdymą.

2. Direktorius rengia Administracinės valdybos darbą. Jis Administracinės valdybos darbe dalyvauja be teisės balsuoti.

3. Direktorius priima ir skelbia 5, 6, 7, 8 ir 9 straipsniuose nurodytas nuomones, rekomendacijas ir sprendimus, dėl kurių Reguliavimo valdyba yra pateikusi pritariamąją nuomonę.

4. Direktorius atsako už Agentūros metinės darbo programos įgyvendinimą; rekomendacijas jam teikia Reguliavimo valdyba, o administracinę kontrolę vykdo Administracinė valdyba.

5. Direktorius imasi visų reikiamų priemonių, visų pirma priima vidaus administracinės tvarkos taisykles ir skelbia pranešimus, siekdamas užtikrinti, kad Agentūros veiksmai atitiktų šį reglamentą.

6. Kiekvienais metais direktorius rengia Agentūros ateinančių metų darbo programos projektą ir ne vėliau kaip tų metų birželio 30 d. pateikia jį Reguliavimo valdybai ir Komisijai.

7. Pagal 22 straipsnio 1 dalį direktorius sudaro Agentūros preliminarų biudžeto projektą ir pagal 23 straipsnį vykdo Agentūros biudžetą.

8. Kiekvienais metais direktorius parengia metinės ataskaitos projektą, kuriame yra atskiras skyrius, skirtas Agentūros reguliavimo veiklai, ir skyrius, skirtas finansiniams bei administraciniams reikalams.

9. Tvarkydamas Agentūros personalo reikalus, direktorius naudojami 27 straipsnio 3 dalyje numatytais įgaliojimais.

17 straipsnis

Apeliacinė taryba

1. Apeliacinę tarybą sudaro šeši nariai ir šeši pakaitiniai nariai, atrinkti iš nacionalinių reguliavimo institucijų, konkurencijos institucijų arba kitų nacionalinių ar Bendrijos institucijų dabartinių arba buvusių vyresniųjų pareigūnų, turinčių reikalingos patirties energetikos srityje. Apeliacinė taryba skiria savo pirmininką. Apeliacinės tarybos sprendimai priimami kvalifikuota ne mažiau kaip keturių iš šešių narių balsų dauguma. Apeliacinė taryba sušaukiama pririnkus.

2. Komisijai pasiūlius ir pasibaigus viešam kvietimui dalyvauti konkurse, Apeliacinės tarybos narius skiria Administracinė valdyba, pasikonsultavusi su Reguliavimo valdyba.

3. Apeliacinės tarybos narių kadencija yra penkeri metai. Ji gali būti pratęsta. Apeliacinės tarybos nariai sprendimus priima nepriklausomai. Jie neprivalo vykdyti jokių nurodymų. Jie negali užimti kitų pareigų Agentūroje, jos Administracinėje valdyboje arba jos Reguliavimo valdyboje. Apeliacinės tarybos narys negali būti nušalintas nepasibaigus kadencijai, nebent jis pripažįstamas kaltu dėl sunkaus nusižengimo, o Administracinė valdyba, pasikonsultavusi su Reguliavimo valdyba, priima sprendimą dėl jo nušalinimo.

4. Apeliacinės tarybos nariai negali dalyvauti nagrinėjant apeliacinį skundą, jei jie turi asmeninių interesų, anksčiau atstovavo vienai iš proceso šalių arba dalyvavo priimant sprendimą, dėl kurio pateiktas skundas.

5. Jei dėl vienos iš 4 dalyje nurodytų priežasčių ar kurios nors kitos priežasties Apeliacinės tarybos narys mano, kad kitas narys neturėtų dalyvauti nagrinėjant apeliacinį skundą, jis atitinkamai informuoja apie tai Apeliacinę tarybą. Bet kuri iš apeliacinio proceso šalių gali pareikšti prieštaravimą dėl Apeliacinės tarybos nario dalyvavimo procese, remdamasi bet kuria 4 dalyje nurodyta priežastimi arba įtarusi Apeliacinės tarybos narį šališkumu. Prieštaravimas negali būti grindžiamas narių pilietybe; taip pat jis nepriimtinas, jei apeliacinio proceso šalis, žinodama apie prieštaravimo priežastį, vis tiek ėmėsi procesinio veiksmo, išskyrus prieštaravimą dėl Apeliacinės tarybos sudėties.

6. Apeliacinė taryba, nedalyvaujant atitinkamam jos nariui, priima sprendimą dėl veiksmų, kurių imsis 4 ir 5 dalyse nurodytais atvejais. Tam sprendimui priimti šį narį Apeliacinėje taryboje pakeičia pakaitinis narys, nebent pakaitinis narys taip pat yra patekęs į panašią padėtį. Tokiu atveju pirmininkas skiria pavauduojantį narį, atrinktą iš kitų pakaitinių narių.

7. Apeliacinės tarybos nariai įsipareigoja veikti nepriklausomai ir visuomenės labui. Tuo tikslu jie pateikia įsipareigojimų ir interesų deklaracijas, kuriose nurodo, jog jie neturi jokių interesų, kurie gali būti laikomi trukdančiais jų nepriklausomumui, arba kokių nors tiesioginių arba netiesioginių interesų, kurie galėtų būti laikomi trukdančiais jų nepriklausomumui. Šios deklaracijos skelbiamos viešai ir kasmet pateikiamos raštu.

18 straipsnis

Apeliaciniai skundai

1. Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo, įskaitant nacionalines reguliavimo institucijas, gali pateikti apeliacinį skundą dėl 7, 8 ir (arba) 9 straipsniuose nurodyto sprendimo, skirto tam asmeniui, arba dėl sprendimo, kuris, nors ir skirtas kitam asmeniui, yra tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su tuo asmeniu.

2. Apeliacinis skundas kartu su jo pagrindu Agentūrai pateikiamas raštu per du mėnesius nuo pranešimo apie sprendimą dėl atitinkamo asmens dienos arba, jei tai nebuvo padaryta, per du mėnesius nuo tos dienos, kai Agentūra paskelbė sprendimą. Apeliacinė taryba priima sprendimą dėl apeliacinio skundo per du mėnesius nuo jo pateikimo.

3. Sprendimo vykdymas negali būti sustabdytas dėl apeliacinio skundo, pateikto pagal 1 dalį. Tačiau jei Apeliacinė taryba mano, kad to reikia dėl susiklosčiusių aplinkybių, ji gali laikinai sustabdyti ginčytino sprendimo taikymą.

4. Jei skundas yra priimtinas, Apeliacinė taryba tiria, ar jis tinkamai pagrįstas. Nagrinėdama apeliacinį skundą, kiekvieną kartą, kai reikia, ji kviečia šalis per nustatytus terminus pateikti pastabas dėl jos pateiktų pranešimų arba dėl kitų apeliacinio proceso šalių pateiktų pranešimų. Apeliacinio proceso šalys turi teisę pateikti paaiškinimus žodžiu.

5. Laikydamosi šiame straipsnyje nurodytų sąlygų, Apeliacinė taryba gali naudotis visais įgaliojimais, kurie priklauso Agentūros kompetencijai, arba ji gali perduoti bylą kompetentingam Agentūros padaliniiui. Pastarajam Apeliacinės tarybos sprendimas yra privalomas.

6. Apeliacinė taryba priima ir skelbia savo darbo tvarkos taisykles.

7. Agentūra skelbia Apeliacinės tarybos priimtus sprendimus.

19 straipsnis

Ieškinių pateikimas Pirmosios instancijos teismui ir Teisingumo Teismui

1. Pagal Sutarties 230 straipsnį Pirmosios instancijos teismui arba Teisingumo Teismui gali būti pateiktas ieškinys, kuriame ginčijamas Apeliacinės tarybos priimtas sprendimas, o tais atvejais, kai Apeliacinė taryba tokios teisės neturi, Agentūros priimtas sprendimas.

2. Tuo atveju, jei Agentūra nepriima jokie sprendimo, vadovaujantis Sutarties 232 straipsniu Pirmosios instancijos teismui arba Teisingumo Teismui gali būti pateiktas ieškinys dėl neveikimo.

3. Agentūra turi imtis reikiamų priemonių, kad būtų vykdomas Pirmosios instancijos teismo arba Teisingumo Teismo sprendimas.

IV SKYRIUS

Finansinės nuostatos

20 straipsnis

Agentūros biudžetas

1. Agentūros pajamos visų pirma sudaro:

a) Bendrijos subsidija, įtraukta į Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą (Komisijos skirsnis);

b) pagal 21 straipsnį Agentūrai mokami mokesčiai;

c) valstybių narių arba jų reguliavimo institucijų savanoriški įnašai, kaip nurodyta 12 straipsnio 8 dalyje;

d) 12 straipsnio 8 dalyje nurodytas palikimas, dovanos ar dotacijos.

2. Išlaidas sudaro personalo, administracinės, infrastruktūros ir veiklos išlaidos.

3. Pajamos ir išlaidos turi būti subalansuotos.

4. Visos Agentūros pajamos ir išlaidos turi būti numatomos kiekvieniems finansiniams metams, atitinkantiems kalendorinius metus, ir įtraukiamos į jos biudžetą.

21 straipsnis

Mokesčiai

1. Pateikus prašymą dėl išimties taikymo pagal 9 straipsnio 1 dalį, reikia sumokėti mokesčius Agentūrai.

2. 1 dalyje nurodytus mokesčius nustato Komisija.

22 straipsnis

Biudžeto sudarymas

1. Ne vėliau kaip kiekvienų metų vasario 15 d. direktorius sudaro preliminarų biudžeto projektą, apimančią veiklos išlaidas ir ateinančiais finansiniais metais numatomą darbo programą, ir šį preliminarų biudžeto projektą kartu su numatomų etatų sąrašu pateikia Administracinei valdybai. Kiekvienais metais Administracinė valdyba pagal direktoriaus parengtą preliminarų biudžeto projektą sudaro ateinančių finansinių metų Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatą. Tą sąmatą, apimančią ir personalo planą, Administracinė valdyba pateikia Komisijai ne vėliau kaip kovo 31 d. Prieš patvirtinant sąmatą, direktoriaus parengtas projektas pateikiamas Reguliavimo valdybai, kuri gali pateikti nuomonę apie šį projektą.

2. Komisija pateikia sąmatą Europos Parlamentui ir Tarybai (toliau — biudžeto valdymo institucija) kartu su preliminariumi Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektu.

3. Remdamasi šia sąmata, Komisija į preliminarų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektą įtraukia numatomas išlaidas, kurios, jos manymu, reikalingos pagal personalo planą, ir dotacijos, kuri bus mokama iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto pagal Sutarties 272 straipsnį, sumą.

4. Biudžeto valdymo institucija tvirtina Agentūros personalo planą.

5. Agentūros biudžetą sudaro Administracinė valdyba. Jis tampa galutiniu, kai priimamas galutinis Europos Sąjungos bendrasis biudžetas. Prireikus jis atitinkamai patikslinamas.

6. Administracinė valdyba nedelsdama praneša biudžeto valdymo institucijai apie ketinimą įgyvendinti visus projektus, kurie gali turėti reikšmės biudžeto finansavimui, ypač apie visus projektus, susijusius su nuosavybe, pavyzdžiui, pastatų nuoma arba pirkimu. Apie tai ji praneša Komisijai. Jeigu bet kuri biudžeto valdymo institucijai priklausanti institucija ketina pateikti nuomonę, ji per dvi savaites nuo informacijos apie statybų projektą gavimo dienos praneša Agentūrai apie savo ketinimą pateikti tokią nuomonę. Jeigu atsakymo nėra, Agentūra gali pradėti vykdyti numatytą veiklą.

23 straipsnis

Biudžeto vykdymas ir kontrolė

1. Direktorius vykdo įgaliojimus suteikiančio pareigūno pareigas ir įgyvendina Agentūros biudžetą.

2. Pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams, ne vėliau kaip kovo 1 d. Agentūros apskaitos pareigūnas preliminarines finansines ataskaitas kartu su tų finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaita pateikia Komisijos apskaitos pareigūnui ir Audito Rūmams. Ne vėliau kaip ateinančių metų kovo 31 d. Agentūros apskaitos pareigūnas biudžeto ir finansų valdymo ataskaitą taip pat nusiunčia Europos Parlamentui ir Tarybai. Po to Komisijos apskaitos pareigūnas konsoliduoja institucijų ir decentralizuotų įstaigų preliminarines finansines ataskaitas pagal 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽¹⁾ (Finansinis reglamentas) 128 straipsnį.

3. Pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams, ne vėliau kaip kovo 31 d. Komisijos apskaitos pareigūnas preliminarines Agentūros finansines ataskaitas kartu su tų finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaita pateikia Audito Rūmams. Finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaita taip pat pateikiama Europos Parlamentui ir Tarybai.

4. Gavęs Audito Rūmų pastabas apie Agentūros preliminarines finansines ataskaitas pagal Finansinio reglamento 129 straipsnio nuostatas, direktorius savo atsakomybe parengia galutines Agentūros finansines ataskaitas ir pateikia jas Administracinei valdybai, kad ji pateiktų nuomonę.

5. Administracinė valdyba pateikia nuomonę dėl Agentūros galutinių finansinių ataskaitų.

6. Ne vėliau kaip liepos 1 d. po finansinių metų pabaigos, direktorius tas galutines finansines ataskaitas kartu su Administracinės valdybos nuomone pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Teisingumo Teismui.

7. Galutinės finansinės ataskaitos paskelbiamos.

8. Ne vėliau kaip spalio 15 d. direktorius nusiunčia Audito Rūmams atsakymą į jų pastabas. Šio atsakymo kopiją jis taip pat nusiunčia Administracinei valdybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ OLL 248, 2002 9 16, p. 1.

9. Kaip nustatyta Finansinio reglamento 146 straipsnio 3 dalyje ir Europos Parlamentui paprašius, direktorius jam pateikia visą informaciją, kurios reikia, kad būtų užtikrinta sklandi sprendimo dėl atitinkamų finansinių metų biudžeto įvykdymo priėmimo procedūra.

10. Europos Parlamentas, remdamasis Tarybos kvalifikuota balsų dauguma priimta rekomendacija, iki $n + 2$ metų gegužės 15 d. priima sprendimą, kad direktorius n finansinių metų biudžetą įvykdė.

24 straipsnis

Finansinės taisyklės

Pasikonsultavusi su Komisija, Administracinė valdyba parengia Agentūrai taikomas finansines taisykles. Šios taisyklės gali nukrypti nuo Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2343/2002, jeigu to reikia atsižvelgiant į konkrečius Agentūros veiklos poreikius ir tik Komisijai iš anksto pritarus.

25 straipsnis

Kovos su sukčiavimu priemonės

1. Siekiant kovoti su sukčiavimu, korupcija ir bet kokia kita neteisėta veikla, Agentūrai be apribojimų taikomos 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ⁽²⁾ nuostatos.

2. Agentūra prisijungia prie 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Bendrijų Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų vidaus tyrimų ⁽³⁾ ir nedelsdama priima atitinkamas nuostatas, taikomas visam Agentūros personalui.

3. Sprendimuose dėl finansavimo, susitarimuose ir su jais susijusiuose įgyvendinimo dokumentuose aiškiai nurodoma, kad Audito Rūmai ir OLAF prirėkus gali atlikti Agentūros skirtų lėšų gavėjų ir už šių lėšų skyrimą atsakingo personalo patikrinimus vietoje.

V SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

26 straipsnis

Privilegijos ir imunitetai

Agentūrai taikomas Protokolas dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų.

⁽²⁾ OLL 136, 1999 5 31, p. 1.

⁽³⁾ OLL 136, 1999 5 31, p. 15.

27 straipsnis

Personalas

1. Agentūros darbuotojams, įskaitant direktorių, taikomi Tarnybos nuostatai, Įdarbinimo sąlygos ir bendrai Europos bendrijos institucijų priimtose šių tarnybos nuostatų ir įdarbinimo sąlygų įgyvendinimo taisyklės.

2. Komisijai pritarus, Administracinė valdyba Tarnybos nuostatų 110 straipsnyje numatyta tvarka patvirtina reikalingas įgyvendinimo priemones.

3. Personalo atžvilgiu Agentūra naudojami įgaliojimai, kurie pagal Tarnybos nuostatus suteikiami paskyrimų tarnybai ir kurie pagal Įdarbinimo sąlygas suteikiami institucijai, turinčiai teisę sudaryti sutartis.

4. Administracinė valdyba gali priimti nuostatas, leidžiančias Agentūroje įdarbinti valstybių narių deleguotus nacionalinius ekspertus.

28 straipsnis

Agentūros atsakomybė

1. Nesutartinės atsakomybės atveju Agentūra pagal valstybių narių teisės aktams būdingus bendruosius principus atlygina žalą, kurią ji arba jos personalas padarė vykdydami pareigas. Bet koks ginčas, kylantis dėl tokios žalos atlyginimo, priklauso Teisingumo Teismo jurisdikcijai.

2. Agentūros personalo asmeninę finansinę ir drausminę atsakomybę Agentūrai reglamentuoja Agentūros personalui taikomos atitinkamos nuostatos.

29 straipsnis

Galimybė susipažinti su dokumentais

1. Agentūros turimiems dokumentams taikomas 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais ⁽¹⁾.

2. Administracinė valdyba patvirtina Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 taikymo praktines priemones ne vėliau kaip ... (*).

3. Dėl pagal Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 8 straipsnį Agentūros priimtų sprendimų gali būti pateiktas skundas ombudsmenui arba ieškinyis Teisingumo Teismui laikantis atitinkamai Sutarties 195 ir 230 straipsniuose nustatytų sąlygų.

⁽¹⁾ OLL 145, 2001 5 31, p. 43.

(*) Šeši mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos.

30 straipsnis

Trečiųjų šalių dalyvavimas

1. Agentūros veikloje gali dalyvauti trečiosios šalys, kurios su Bendrija yra sudariusios susitarimus, pagal kuriuos jos priėmė ir taiko Bendrijos teisę energetikos srityje bei prirėikus — aplinkos ir konkurencingumo srityse.

2. Pagal atitinkamas tų susitarimų nuostatas, įskaitant su finansiniais įnašais ir personalu susijusias nuostatas, nustatoma konkreti tų valstybių dalyvavimo Agentūros veikloje tvarka, visų pirma nustatant jų dalyvavimo pobūdį, apimtį ir procedūrinius aspektus.

31 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

32 straipsnis

Nuostatos dėl kalbų vartojimo

1. Agentūrai taikomos 1958 m. balandžio 15 d. Tarybos reglamento Nr. 1, nustatančio kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje ⁽²⁾, nuostatos.

2. Dėl Agentūros kalbų vartojimo vidaus nuostatų sprendžia Administracinė valdyba.

3. Agentūros veiklai reikalingas vertimo paslaugas teikia Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras.

VI SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

33 straipsnis

Vertinimas

1. Komisija su nepriklausomo išorės eksperto pagalba atlieka Agentūros veiklos vertinimą. Jis apima Agentūros pasiektus rezultatus ir jos darbo metodus, atsižvelgiant į šiame reglamente bei metinėse darbo programose apibrėžtus tikslą, įgaliojimus ir užduotis.

⁽²⁾ OL 17, 1958 10 6, p. 385.

2. Reguliavimo valdyba gauna vertinimo išvadas ir pateikia rekomendacijas dėl šio reglamento, Agentūros ir jos darbo metodų keitimo Komisijai, kuri jas kartu su savo nuomone ir atitinkamais pasiūlymais gali persiųsti Europos Parlamentui ir Tarybai.

3. Pirmąją vertinimo ataskaitą Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai per ketverius metus nuo to laiko, kai

pareigas pradėjo eiti pirmasis direktorius. Vėliau Komisija vertinimo ataskaitą teikia bent kas penkerius metus.

34 straipsnis

Įsigaliojimas ir pereinamojo laikotarpio priemonės

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 straipsniai taikomi nuo ... (*).

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, ...

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

...

Tarybos vardu
Pirmininkas

...

(*) Esančią po 18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

I. ĮVADAS

1. 2007 m. rugsėjo 19 d. Komisija kartu su keturiais kitais pasiūlymais dėl energijos vidaus rinkos pateikė Sutarties 95 straipsniu grindžiamą pasiūlymą dėl Reglamento, įsteigiančio Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą.
2. Regionų komitetas pateikė nuomonę dėl viso paketo 2008 m. balandžio 10 d. ⁽¹⁾, o Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas — 2008 m. balandžio 22 d. ⁽²⁾.
3. Europos Parlamentas priėmė nuomonę ⁽³⁾ per pirmąjį svarstymą 2008 m. birželio 18 d., pritardamas 73 pakeitimams. Komisija nepateikė pakeisto pasiūlymo.
4. 2009 m. sausio 9 d. Taryba priėmė bendrąją poziciją pagal Sutarties 251 straipsnį.

II. PASIŪLYMO TIKSLAS

5. Pasiūlymas yra įtrauktas į trečiąjį energijos vidaus rinkos dokumentų paketą, kuriame taip pat yra Direktyva dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, Reglamentas dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, Direktyva dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ir Reglamentas dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų. Pasiūlymas padeda sukurti reguliavimo sistemą, kuri yra reikalinga siekiant, kad rinkos atvėrimas būtų visiškai veiksmingas, ir siekiant sukurti vieną bendrą dujų ir elektros energijos rinką; šiuo tikslu įsteigiama agentūra, kuri padėtų reguliavimo institucijoms Bendrijos lygiu vykdyti nacionaliniu lygiu vykdomas reguliavimo užduotis ir prireikus koordinuotų šių institucijų veiklą.

III. BENDROSIOS POZICIJOS ANALIZĖ

6. Bendrosios pastabos

6.1. Komisija pritarė visiems Tarybos padarytiems jos pasiūlymo pakeitimams.

6.2. *Europos Parlamentas priėmė 73 pakeitimus*; Taryba laikėsi Komisijos požiūrio:

— pritardama šiems 25 pakeitimams:

visiškai (kartais pakeitus formuluotę): 9, 12, 45, 47, 48, 49, 53, 54, 58, 59 ir 66

iš dalies/iš esmės/bendra prasme: 3, 4, 11 (pirmajai daliai), 13, 15, 16, 40, 44, 51, 57, 61, 64, 68 ir 76; ir

— atmesdama šiuos 25 pakeitimus: 8, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 29, 30, 34, 36, 37, 38, 46, 50, 52, 55, 56, 60, 62, 63, 67, 69, 71 ir 73 — dėl turinio formos ar nuoseklumo.

6.3. Taryba nesilaikė Komisijos pozicijos

— iš esmės pritardama 65 pakeitimui ir

— atmesdama šiuos 23 pakeitimus: 5, 6, 7, 10, 11 (antrąją dalį), 14, 19, 24, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 39, 41, 42, 43, 70, 72, 74 ir 75.

⁽¹⁾ OLC 172, 2008 7 5, p. 55.

⁽²⁾ OLC 211, 2008 8 19, p. 23.

⁽³⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

7. Konkrečios pastabos

7.1. Taryba nesilaikė Komisijos pozicijos dėl šių EP pakeitimų:

- a) Taryba pritarė 65 pakeitimui (kuriame atsižvelgiama į tai, kad direktorius turės griežtai laikytis Reguliavimo valdybos nurodymų).
- b) Taryba atmetė pirmiau išvardytus 23 pakeitimus (6.3 punktas) dėl šių priežasčių:
 - i) 5 pakeitimas: dubliuojamos užduotys, kurias jau vykdo Komisija, ir jis neatitinka Komisijos pasiūlyme numatytų užduočių;
 - ii) 6 pakeitimas: nesuteikia pridėtinės vertės ir yra neteisingas, kadangi nacionalinių reguliavimo institucijų bendradarbiavimas toliau vyks už Agentūros sistemos ribų;
 - iii) 7 pakeitimas: dėl šio pakeitimo Agentūros veiklos sritis tampa neaiški; prieštaraujama kai kurių jos dokumentų neįpareigojančiam pobūdžiui.
 - iv) 10 pakeitimas: nacionalinių reguliavimo institucijų savarankiškumas, numatytas Elektros energijos ir dujų direktyvose, painiojamas su Agentūros organų savarankiškumu;
 - v) 11 pakeitimas (antroji dalis): nesuteikia pridėtinės vertės ir neatitinka direktoriaus užduočių;
 - vi) 14 pakeitimas: neatitinka reglamento strateginių nuostatų;
 - vii) 19 pakeitimas: Agentūros dokumentai painiojami su jos užduotimis, kaip apibūdinta 5–10 straipsniuose;
 - viii) 24 pakeitimas: 30 straipsnio (trečiųjų šalių dalyvavimas) pakanka tam, kad būtų užtikrintas tinkamas trečiųjų šalių dalyvavimas Agentūros veikloje;
 - ix) 26 pakeitimas: Taryba pažymi, kad Komisija galėtų pritarti šiam pakeitimui tik savarankiškų sprendimų, priimamų tam tikrais atvejais ir tiksliai nustatytais sąlygomis, atveju. Be to, Taryba nemano, kad yra pagrindas perduoti Komisijos įgaliojimus šiais klausimais, ir taip pat pažymi, kad šiuo pakeitimu būtų apriboti Agentūros įgaliojimai ir jie apimtų tik techninius kodeksus; tuo tarpu Agentūros nuomonėse turėtų būti nagrinėjami ir veikimo rinkoje kodeksai;
 - x) 27 ir 28 pakeitimai: jie iš esmės atitinka 6 straipsnio 6 dalį, 7 straipsnio 3 dalį ir 8 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą;
 - xi) 31 pakeitimas: Agentūra negali užtikrinti reguliavimo institucijų bendradarbiavimo;
 - xii) 32 ir 33 pakeitimai: šios užduotys paprastai priklauso Komisijos kompetencijai;
 - xiii) 39 pakeitimas: dubliuojamos užduotys, numatytos Direktyvoje dėl priemonių, skirtų gamtinių dujų tiekimo patikimumui užtikrinti ir Direktyvoje 2005/89 dėl priemonių siekiant užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą ir investicijas į infrastruktūrą;
 - xiv) 42 pakeitimas: pasiūlymo 7 straipsnis skirtas nacionalinėms reguliavimo institucijoms, o ne perdavimo sistemos operatoriams;
 - xv) 35, 41 ir 43 pakeitimai: 35 ir 41 pakeitimai dubliuojasi vienas su kitu ir juose, kaip ir 43 pakeitime, dar kartą nurodomos užduotys, kurias pagal Elektros energijos ir Dujų direktyvas jau atlieka Komisija;
 - xvi) 70 pakeitimas: prieštarauja (c) savanoriškam nacionalinių įnašų pobūdžiui ir (ca) yra praktiškai neįgyvendinamas;
 - xvii) 72 pakeitimas: pagal Reguliavimo valdybos darbo tvarkos taisyklėse turėtų būti nustatyta, kaip valdyba turėtų formuluoti nuomonę;
 - xviii) 74 pakeitimas: turėtų būti palikta Komisijai nuspręsti ar ir koku mastu konsultuotis atliekant įvertinimą;
 - xix) 75 pakeitimas: šiame pakeitime numatytas laikotarpis yra per trumpas išsamiam įvertinimui.

- 7.2 Taryba įtraukė kelis kitus *Komisijos pasiūlymo* pakeitimus (turinio ir (arba) formos), kad nuo valstybių narių bei Komisijos nepriklausomai reguliavimo agentūrai būtų suteiktos aiškiai apibrėžtos užduotys, tiksliai atspindinčios užduotis, kurios Agentūrai patikėtos Elektros energijos ir Dujų direktyvomis bei reglamentais. Priimdama privalomus sprendimus, Agentūra daugiausia dėmesio skiria klausimams, kurie aktualūs daugiau kaip vienai valstybei narei; sprendžiant techninius klausimus (tinklo kodeksų nustatymas) jos vaidmuo buvo sustiprintas, bet tebėra patariamasis. Iš esmės leidžiama vykdyti atitinkamas užduotis nacionaliniu lygiu (pvz., dviejų pakopų požiūris nustatant tarpvalstybinės infrastruktūros naudojimo ir veiklos saugumo nuostatas bei sąlygas (8 straipsnis). Atliekant visas šias užduotis deramai konsultuojamasi su rinkos dalyviais bei institucijomis nacionaliniu lygiu (8 straipsnio 1 dalis), 10 straipsnis) ir deramai atsižvelgiama į perdavimo sistemos operatorių regioninio bendradarbiavimo ir reguliavimo institucijų regioninio bendradarbiavimo rezultatus (6 straipsnio 6 dalis ir 7 straipsnio 3 dalis).

Bendrojoje pozicijoje numatyta (13 straipsnis) stipri Reguliavimo valdyba, kurią sudarytų nacionalinių reguliavimo institucijų vyresniųjų pareigūnų lygio atstovai, ir pagal Reguliavimo valdybos nurodymus veikiantis Agentūros direktorius. Joje taip pat numatyta nedidelė ir veiksminga Administracinė valdyba (11 straipsnis), kurią sudarytų šeši nariai (EP siūlymu, 44 pakeitimas), penkis iš kurių skirtų Taryba, o vieną — Komisija; ji veiktų pagal dalinės rotacijos principą, užtikrinanti, kad ilgainiui valstybėms narėms būtų atstovaujama subalansuotai. Siekiant gerinti demokratinę atskaitomybę, buvo labai sugriežtintos skaidrumo nuostatos, pvz., nuostatos dėl valdybos narių interesų (pvz., 11 straipsnio 7 dalis).

Kad Agentūros veikla būtų pritaikyta atsižvelgiant į sukauptą patirtį, bendrojoje pozicijoje nustatomas peržiūros mechanizmas (33 straipsnio 2 dalis), prie kurio įgyvendinimo labai prisidėtų Reguliavimo valdyba.

BENDROJI POZICIJA (EB) Nr. 11/2009**Tarybos priimta 2009 m. sausio 9 d.****siekiant priimti ... Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009 dėl priegios prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003**

(Tekstas svarbus EEE)

(2009/C 75 E/02)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Nuo 1999 m. pradėjus palaipsniui kurti elektros energijos vidaus rinką buvo siekiama visiems Bendrijos vartotojams — ir piliečiams, ir verslo subjektams — suteikti tikrą pasirinkimo galimybę, sukurti naujų verslo galimybių ir didinti tarpvalstybinę prekybą siekiant didesnio našumo, konkurencingų kainų ir aukštesnio lygio paslaugų standartų bei siekiant prisidėti prie tiekimo saugumo ir tvarios plėtros.
- (2) 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ⁽⁴⁾ ir 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1228/2003 dėl priegios prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų ⁽⁵⁾ buvo svariai prisidėta prie tokios elektros energijos vidaus rinkos kūrimo.
- (3) Tačiau šiuo metu Bendrijoje yra kliūčių, trukdančių elektros energijos pardavimui vienodomis sąlygomis, be diskriminacijos ar sunkumų. Visų pirma nediskriminacinė prieiga prie tinklų ir vienodai veiksmingo lygio reguliuojamoji priežiūra dar nėra užtikrinta visose valstybėse narėse.

- (4) 2007 m. sausio 10 d. Komisijos komunikate „Europos energetikos politika“ pabrėžiama elektros energijos vidaus rinkos sukūrimo ir vienodų galimybių visoms Bendrijos elektros energijos įmonėms užtikrinimo svarba. 2007 m. sausio 10 d. Komisijos komunikatai, „Dujų ir elektros vidaus rinkos perspektyvos“ ir „Europos dujų ir elektros energijos sektorių tyrimas pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 17 straipsnį (Galutinė ataskaita)“ parodė, kad šiuo metu galiojančios taisyklės ir priemonės nesudaro būtinos sistemos, kurios reikia gerai veikiančiai vidaus rinkai pasiekti.
- (5) Reikėtų ne tik tinkamai įgyvendinti galiojančią reglamentavimo sistemą, bet ir atsižvelgiant į tuos komunikatus pakoreguoti elektros energijos vidaus rinkos reglamentavimo sistemą, nustatytą Reglamentu (EB) Nr. 1228/2003.
- (6) Visų pirma reikia skatinti glaudesnę perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimą ir jų veiklos koordinavimą, kad būtų parengti tinklo kodeksai siekiant teikti ir valdyti veiksmingą prieigą prie tarpvalstybinio perdavimo tinklų ir užtikrinti suderintą bei veiksmingą perspektyvinį Bendrijos perdavimo sistemos planavimą ir patikimą techninę tos sistemos plėtrą deramai atsižvelgiant į aplinką. Ties tinklo kodeksai turėtų atitikti Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros, įsteigtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. .../2009 ⁽⁶⁾ (Agentūra), parengtas neprivalomas bendras rekomendacijas. Agentūra turėtų turėti tam tikrą vaidmenį atliekant tinklo kodeksų projektų peržiūrą, be kita ko, jų atitikties neprivalomoms bendroms rekomendacijoms atžvilgiu, ir ji turėtų turėti galimybę rekomenduoti Komisijai juos priimti. Agentūra turėtų įvertinti siūlomus tinklo kodeksų pakeitimus, ir ji turėtų turėti galimybę rekomenduoti Komisijai juos priimti. Perdavimo sistemos operatoriai savo tinklus turėtų eksploatuoti laikydami tų tinklo kodeksų.
- (7) Siekiant užtikrinti optimalų elektros energijos perdavimo tinklo valdymą ir sudaryti sąlygas prekiauti elektros energija bei ją tiekti kitų valstybių narių vartotojams Bendrijoje, turėtų būti įsteigtas Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklas (ENTSO-E). ENTSO-E savo užduotis turėtų vykdyti laikydamasis Bendrijos konkurencijos taisyklių, kurios ir toliau taikomos ENTSO-E sprendimams. Jo užduotys turėtų būti

⁽¹⁾ OLC 211, 2008 8 19, p. 23.⁽²⁾ OLC 172, 2008 7 5, p. 55.⁽³⁾ 2008 m. birželio 18 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2009 m. sausio 9 d. Tarybos bendroji pozicija ir ... m. ... d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).⁽⁴⁾ OLL 176, 2003 7 15, p. 37.⁽⁵⁾ OLL 176, 2003 7 15, p. 1.⁽⁶⁾ OLL ...

- aiškiai apibrėžtos, o veiklos metodas turėtų būti toks, kad būtų užtikrinamas veiksmingumas, jo atstovaujamas pobūdis ir skaidrumas. ENTSO-E parengtais tinklo kodeksais neketinama pakeisti būtinų nacionalinių tinklo kodeksų su tarpvalstybiniais klausimais nesusijusiose srityse. Atsižvelgiant į tai, kad veiksmingesnę pažangą galima užtikrinti taikant veikimo regiono lygmeniu metodą, perdavimo sistemos operatoriai bendroje bendradarbiavimo sistemoje turėtų sukurti regionines struktūras tuo pačiu užtikrindami, kad regiono lygmeniu pasiekti rezultatai atitiktų tinklo kodeksus ir neprivalomus 10 metų tinklo plėtojimo planus Bendrijos lygmeniu. Kad būtų galima bendradarbiauti tokiose regioninėse struktūrose būtina, kad tinklų veikla būtų iš tikrųjų atskirta nuo gamybos ir tiekimo veiklos. Jeigu tokio atskyrimo nėra, perdavimo sistemos operatoriams bendradarbiaujant regioniniu lygiu kyla konkurenciją iškraipančių veiksmų pavojus.
- (8) Visi rinkos dalyviai yra suinteresuoti veikla, kurios laukiama iš ENTSO-E. Todėl veiksmingo konsultavimo procesas yra būtinas ir organizacijos, pavyzdžiui, Vakarų Europos elektros energijos perdavimo koordinavimo sąjunga, nacionalinės reguliavimo institucijos arba Agentūra, įsteigtos sudaryti palankesnes sąlygas šiam procesui ir jį organizuoti, turėtų atlikti svarbų vaidmenį.
- (9) Šis reglamentas turėtų nustatyti pagrindinius tarifų nustatymo ir pajėgumų skirstymo principus, numatydamas, kad turi būti patvirtintos gairės, išsamiai išaiškinančios kitus reikiamus principus ir metodiką, kad būtų greitai prisitaikyta prie pasikeitusių aplinkybių.
- (10) Atviroje, konkurencingoje rinkoje perdavimo sistemos operatorių išlaidas, patirtas dėl tarpvalstybinių elektros energijos srautų priėmimo savo tinkluose, turėtų kompensuoti perdavimo sistemų, iš kurių tie srautai ateina, ir sistemų, kuriose jie baigiasi, operatoriai.
- (11) Į išmokas ir pajamas, gautas atliekant perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimą reikėtų atsižvelgti nustatant nacionalinio tinklo tarifus.
- (12) Faktinė mokėtina suma už tarpvalstybinę prieigą prie sistemos gali žymiai skirtis, priklausomai nuo dalyvaujančio perdavimo sistemos operatoriaus ir nuo valstybėse narėse taikomų tarifų nustatymo sistemų struktūros skirtumų. Todėl, siekiant išvengti prekybos iškraipymo, būtinas tam tikras suderinimo lygis.
- (13) Reikėtų tinkamos ilgalaikių vietos nustatymo signalų sistemos, paremtos principu, kad tinklo prieigos mokesčių lygis turėtų atspindėti atitinkamo regiono gamybos ir suvartojimo balansą, remiantis tinklo prieigos mokesčių gamintojams ir (arba) vartotojams diferenciacija.
- (14) Nebūtų tikslinga taikyti tarifų, susijusių su atstumu arba, kai yra atitinkami vietos nustatymo signalai, specialaus tarifo, kurį turi mokėti tik eksportuotojai ar importuotojai papildomai prie bendrojo prieigos prie nacionalinio tinklo mokesčio.
- (15) Veiksmingos konkurencijos elektros energijos vidaus rinkoje išankstinė sąlyga yra nediskriminaciniai ir skaidrūs mokesčiai už naudojimąsi tinklu, įskaitant perdavimo sistemos jungiamąsias linijas. Šios linijos turėtų būti naudojamos visu pajėgumu, laikantis saugaus tinklų veikimo saugos standartų.
- (16) Svarbu vengti konkurencijos iškraipymo, atsirandančio dėl valstybių narių perdavimo sistemos operatorių naudojamų skirtingų saugos, veikimo ir planavimo standartų. Be to, rinkos dalyviams turėtų būti atskleisti turimi perdavimo pajėgumai ir jiems įtakos turintys saugos, veikimo bei planavimo standartai.
- (17) Rinkos priežiūra, kurią pastaraisiais metais vykdė nacionalinės reguliavimo institucijos ir Komisija, parodė, kad šiuo metu taikomi skaidrumo reikalavimai ir prieigos prie infrastruktūros taisyklės yra nepakankami.
- (18) Būtina užtikrinti vienodas galimybes gauti informaciją apie fizinę sistemos būseną, kad visi rinkos dalyviai galėtų įvertinti bendrąją paklausą ir pasiūlos padėtį bei nustatyti, kodėl kinta didmeninė kaina. Tam reikia išsamesnės informacijos apie elektros energijos gamybą, pasiūlą ir paklausą, įskaitant prognozes, tinklo ir tinklų sujungimo pajėgumus, elektros energijos srautus ir techninę tinklo priežiūrą, subalansavimą ir rezervinę galią.
- (19) Kad rinka būtų patikima labiau, jos dalyviai turėtų būti tikri, kad už piktnaudžiavimo veiksmus gali būti taikomos sankcijos. Kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikti įgaliojimai veiksmingai išnagrinėti pareiškimus dėl piktnaudžiavimo rinkoje. Dėl to kompetentingoms institucijoms būtina turėti galimybę naudotis duomenimis, iš kurių būtų galima gauti informaciją apie elektros energijos tiekimo įmonių priimamus veiklos sprendimus. Elektros energijos rinkoje daug svarbių sprendimų priima elektros energijos gamybos bendrovės, kurios šią informaciją turėtų saugoti nustatytos trukmės laikotarpį, kad ja galėtų naudotis kompetentingos institucijos. Mažoms elektros energijos gamybos bendrovėms, kurios iš tikrųjų negali iškreipti rinkos, šis įpareigojimas neturėtų būti taikomas.
- (20) Turėtų būti nustatytos už perkrovos valdymo procedūras gaunamų pajamų naudojimo taisyklės, nebent dėl susijusios jungiamosios linijos specifinio pobūdžio būtų pateisinama šių taisyklių išimtis.

- (21) Tinklo perkrovos problemų sprendimais turėtų būti duodami veiksmingi ekonominiai signalai perdavimo sistemos operatoriams ir rinkos dalyviams bei jie turėtų būti grindžiami rinkos mechanizmais.
- (22) Reikėtų aktyviai skatinti investuoti į stambią naują infrastuktūrą tuo pat metu užtikrinant tinkamą elektros energijos vidaus rinkos veikimą. Siekiant sustiprinti nuolatinės srovės jungiamųjų linijų, kurioms taikoma išimtis, teigiamą poveikį konkurencijai ir tiekimo saugumui, projekto planavimo etape reikėtų iširti rinkos dalyvių suinteresuotumą projektu ir priimti perkrovos valdymo taisykles. Jei nuolatinės srovės jungiamosios linijos yra daugiau nei vienos valstybės narės teritorijoje, prašymus taikyti išimtis kaip kraštutinę priemonę turėtų nagrinėti Agentūra, kad būtų galima geriau atsižvelgti į išimties tarpvalstybinį poveikį ir palengvinti su ja susijusį administracinį darbą. Be to, atsižvelgiant į išskirtinę tų stambių infrastruktūros projektų, kuriems taikoma išimtis, įgyvendinimo riziką, tiekimo ir gamybos interesų turinčioms įmonėms turėtų turėti galimybę pasinaudoti nuostata, leidžiančia laikinai nukrypti nuo veiklos rūšių atskyrimo taisyklių visapusiško taikymo įgyvendinant minėtus projektus.
- (23) Siekiant užtikrinti sklandų elektros energijos vidaus rinkos veikimą, reikėtų numatyti nuostatas dėl tvarkos, pagal kurią būti priimami sprendimai ir gairės dėl, *inter alia*, Komisijos atliekamo tarifų nustatymo ir pajėgumų paskirstymo, užtikrinant valstybių narių reguliavimo institucijų įtraukimą į šį procesą, prireikus per jų europinę asociaciją. Reguliavimo institucijoms ir kitoms atitinkamoms valstybių narių institucijoms tenka svarbus vaidmuo padedant tinkamam elektros energijos vidaus rinkos veikimui.
- (24) Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi šiame reglamente nustatytų taisyklių ir remiantis šiuo reglamentu patvirtintų gairių.
- (25) Iš valstybių narių ir kompetentingų nacionalinių institucijų reikėtų reikalauti teikti Komisijai atitinkamą informaciją. Komisija tokią informaciją turėtų naudoti konfidencialiai. Jei būtina, Komisija turėtų turėti galimybę pareikalauti atitinkamos informacijos tiesiai iš susijusių įmonių, kai apie tai pranešama kompetentingoms nacionalinėms institucijoms.
- (26) Valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl sankcijų, taikomų už šio reglamento nuostatų pažeidimus, ir užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos. Tokios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.
- (27) Šiam reglamentui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti tvirtinamos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽¹⁾.
- (28) Visų pirma Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai nustatyti arba priimti gaires, būtinas minimaliam suderinamumo laipsniui užtikrinti, kad būtų pasiekti šio reglamento tikslai. Kadangi tos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti tvirtinamos pagal Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.
- (29) Kadangi šio reglamento tikslo, t.y. sudaryti suderintą tarpvalstybinių elektros energijos mainų sistemą, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumą principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.
- (30) Atsižvelgiant į daromų Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 pakeitimų taikymo sritį, siekiant aiškumo ir racionalumo pageidautina, kad visos atitinkamos nuostatos būtų išdėstytos nauja redakcija viename naujo reglamento tekste,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šiuo reglamentu siekiama:

- a) nustatyti sąžiningas tarpvalstybinių elektros energijos mainų taisykles, taip padidinant konkurenciją elektros energijos vidaus rinkoje, atsižvelgiant į nacionalinių ir regioninių rinkų ypatingas charakteristikas. Tai apims tarpvalstybinių elektros energijos srautų kompensavimo mechanizmo ir suderintų tarpvalstybinio perdavimo mokesčių principų nustatymą bei turimų nacionalinių perdavimo sistemų sujungimo pajėgumų paskirstymą;
- b) sudaryti palankesnes sąlygas gerai veikiančios ir skaidrios didmeninės rinkos sukūrimui, užtikrinant aukštą elektros energijos tiekimo saugumo lygį. Jame nustatyti tarpvalstybinių elektros energijos mainų taisyklių suderinimo mechanizmai.

⁽¹⁾ OLL 184, 1999 7 17, p. 23.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

1. Šiame reglamente taikomos ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/.../EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ⁽¹⁾ 2 straipsnyje pateiktos sąvokų apibrėžtys, išskyrus apibrėžtį „jungiamoji linija“, kuri pakeičiama taip:

„jungiamoji linija“ — perdavimo linija, kuri kerta ar driekiasi per valstybių narių sieną ir sujungia valstybių narių nacionalines perdavimo sistemas.

2. Taikomos šios sąvokų apibrėžtys:

a) „reguliavimo institucijos“ — Direktyvos 2009/.../EB 34 straipsnio 1 dalyje nurodytos reguliavimo institucijos;

b) „tarpvalstybinis srautas“ — fizinis elektros energijos srautas valstybės narės perdavimo tinkle, atsirandantis dėl gamintojų ir (arba) vartotojų veiklos ne toje valstybėje narėje poveikio jos perdavimo tinklui. Jei dviejų ar daugiau valstybių narių perdavimo tinklai visa apimtimi ar iš dalies sudaro vieno valdymo bloko dalį, tik dėl 13 straipsnyje nurodyto perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo mechanizmo visas valdymo blokas laikomas sudarančiu vienos iš atitinkamų valstybių narių perdavimo tinklo dalį, kad srautai valdymo blokuose nebūtų laikomi tarpvalstybiniais srautais, už kuriuos turėtų būti mokamos kompensacijos pagal 13 straipsnį. Atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijos gali nuspręsti, kurioje atitinkamoje valstybėje narėje valdymo blokas laikomas sudarančiu perdavimo tinklo dalį;

c) „perkrova“ — situacija, kai jungiamoji linija, jungianti nacionalinius perdavimo tinklus, negali priimti visų fizinių srautų, atsirandančių dėl rinkos dalyvių reikalaujamos tarptautinės prekybos, nes trūksta atitinkamų jungiamųjų linijų ir (arba) nacionalinių perdavimo sistemų pajėgumų;

d) „deklaruojamas eksportas“ — elektros energijos išsiuntimas vienoje valstybėje narėje pagal esminę susitarimo sąlygą, kad kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje tuo pat metu vyks atitinkamas elektros energijos priėmimas (deklaruojamas importas);

e) „deklaruojamas tranzitas“ — situacija, kai vyksta elektros energijos „deklaruojamas eksportas“ ir kai nurodytame operacijos kelyje yra šalis, kurioje nevyks nei elektros energijos išsiuntimas, nei atitinkamas jos priėmimas tuo pat metu;

f) „deklaruojamas importas“ — elektros energijos priėmimas valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje, vykstantis tuo pat metu, kaip ir elektros energijos išsiuntimas (deklaruojamas eksportas) kitoje valstybėje narėje;

g) „nauja jungiamoji linija“ — jungiamoji linija, kurios tiesimas dar neužbaigtas ... (*).

⁽¹⁾ O L ...

(*) Panaikinamo Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 įsigaliojimo data.

3 straipsnis

Perdavimo sistemos operatorių sertifikavimas

1. Komisija nedelsdama išnagrinėja bet kokią sprendimo dėl perdavimo sistemos operatoriaus sertifikavimo pranešimą, kaip nustatyta Direktyvos 2009/.../EB 10 straipsnio 6 dalyje. Per du mėnesius nuo tokio pranešimo gavimo dienos Komisija atitinkamai nacionalinei reguliavimo institucijai pateikia nuomonę dėl jo suderinamumo su Direktyvos 2009/.../EB 10 straipsnio 2 dalimi ar 11 straipsniu ir 9 straipsniu.

Rengdama pirmoje pastraipoje nurodytą nuomonę Komisija gali prašyti Agentūros pateikti nuomonę dėl nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimo. Tokiu atveju pirmoje pastraipoje nurodytas dviejų mėnesių laikotarpis pratęsiamas dar dviem mėnesiais.

Jei per pirmoje ir antroje pastraipose nurodytą laikotarpį Komisija nepateikia nuomonės, laikoma, kad ji neprieštaruja reguliavimo institucijos sprendimui.

2. Gavusi Komisijos nuomonę, kuo labiau į ją atsižvelgdama nacionalinė reguliavimo institucija per du mėnesius priima galutinį sprendimą dėl perdavimo sistemos operatoriaus sertifikavimo. Reguliavimo institucijos sprendimas ir Komisijos nuomonė skelbiami kartu.

3. Bet kuriuo šios procedūros metu reguliavimo institucijos ir (arba) Komisija gali pareikalauti, kad perdavimo sistemos operatorius ir (arba) įmonė, atliekanti(s) bet kurias gamybos ar tiekimo funkcijas, pateiktų visą informaciją, būtiną šiame straipsnyje nustatytoms jų užduotims atlikti.

4. Reguliavimo institucijos ir Komisija išsaugo neskelbtinos komercinės informacijos konfidencialumą.

5. Komisija gali priimti gaires, nustatančias išsamią tvarką, kurios reikia laikytis taikant šio straipsnio 1 ir 2 dalis. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

6. Gavusi pranešimą dėl perdavimo sistemos operatoriaus sertifikavimo pagal Direktyvos 2009/.../EB 9 straipsnio 10 dalį, Komisija priima sprendimą dėl sertifikavimo. Reguliavimo institucija vykdo Komisijos sprendimą.

4 straipsnis

Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklas

Visi perdavimo sistemos operatoriai Bendrijos lygmeniu bendradarbiauja per ENTSO-E, kad būtų skatinamas elektros energijos vidaus rinkos sukūrimas ir užtikrintas optimalus Europos elektros energijos perdavimo tinklo valdymas ir tinkama techninė raida.

5 straipsnis

ENTSO-E įsteigimas

1. Ne vėliau kaip ... (*) elektros energijos perdavimo sistemos operatoriai Komisijai ir Agentūrai pateikia įsteigiamo ENTSO-E įstatų projektą, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių projektą, įskaitant konsultavimosi su kitais suinteresuotaisiais subjektais tvarkos projektą.
2. Per du mėnesius nuo gavimo dienos Agentūra, pasikonsultavusi su visus suinteresuotuosius subjektus atstovaujančiomis organizacijomis, pateikia Komisijai nuomonę apie įstatų projektą, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių projektą.
3. Komisija nuomonę apie įstatų projektą, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių projektą pateikia per tris mėnesius nuo Agentūros nuomonės gavimo dienos.
4. Per tris mėnesius nuo Komisijos nuomonės gavimo dienos perdavimo sistemos operatoriai įsteigia ENTSO-E, priima jo įstatus bei darbo tvarkos taisykles ir juos paskelbia.

6 straipsnis

Tinklo kodeksų priėmimas

1. Komisija, pasikonsultavusi su Agentūra, ENTSO-E ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, parengia metinį prioritetų sąrašą, kuriame įvardijamos 8 straipsnio 6 dalyje nustatytos sritys, įtrauktinos į rengiamus tinklo kodeksus.
2. Komisija gali prašyti, kad Agentūra per pagrįstą — ne ilgesnį nei šešių mėnesių — laikotarpį jai pateiktų neprivalomų bendrų rekomendacijų projektą, kuriame pagal 8 straipsnio 7 dalį būtų išdėstyti aiškūs ir objektyvūs tinklo kodeksų, susijusių su prioritetų sąrašė nustatytomis sritimis, rengimo principai. Kiekvienu neprivalomų bendrų rekomendacijų projektu prisidedama užtikrinant nediskriminacines sąlygas, veiksmingą konkurenciją ir veiksmingą rinkos veikimą. Gavusi pagrįstą Agentūros prašymą, Komisija tą laikotarpį gali pratęsti.
3. Agentūra per ne trumpesnę nei dviejų mėnesių laikotarpį viešai ir skaidriai konsultuojasi su ENTSO-E ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl neprivalomų bendrų rekomendacijų projekto.
4. Jei Komisija mano, kad neprivalomų bendrų rekomendacijų projektu neprisideda prie nediskriminacinių sąlygų, veiksmingos konkurencijos ir veiksmingo rinkos veikimo užtikrinimo, ji gali prašyti Agentūros per pagrįstą laikotarpį peržiūrėti neprivalomų bendrų rekomendacijų projektą ir jį dar kartą pateikti Komisijai.
5. Agentūrai nepateikus ar dar kartą nepateikus neprivalomų bendrų rekomendacijų projekto per laikotarpį, kurį Komisija yra

(*) Šio reglamento taikymo pradžios datą, t.y. 18 mėnesių po šio reglamento įsigaliojimo dienos.

nustačiusi pagal 2 ar 4 dalis, Komisija pati parengia atitinkamas neprivalomas bendras rekomendacijas.

6. Komisija prašo ENTSO-E per pagrįstą — ne ilgesnį nei dvylikos mėnesių — laikotarpį pateikti Agentūrai tinklo kodeksą, kuris atitinka konkrečias neprivalomas bendras rekomendacijas.
7. Per trijų mėnesių laikotarpį nuo tinklo kodekso gavimo dienos, per kurį Agentūra gali oficialiai konsultuotis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, Agentūra pateikia ENTSO-E pagrįstą nuomonę dėl tinklo kodekso.
8. Atsižvelgdamas į Agentūros nuomonę, ENTSO-E gali iš dalies keisti tinklo kodeksą ir jį dar kartą pateikti Agentūrai.
9. Kai tik Agentūra įsitikina, kad tinklo kodeksas atitinka atitinkamas neprivalomas bendras rekomendacijas, Agentūra pateikia jį Komisijai ir gali rekomenduoti jį priimti.
10. ENTSO-E neparengus tinklo kodekso per Komisijos pagal 6 dalį nustatytą laikotarpį, Komisija gali prašyti Agentūros parengti tinklo kodekso projektą remiantis atitinkamomis neprivalomomis bendromis rekomendacijomis. Rengdama tinklo kodekso projektą pagal šią dalį Agentūra gali konsultuotis papildomai. Agentūra pateikia Komisijai pagal šią dalį parengtą tinklo kodekso projektą ir gali rekomenduoti jį priimti.

11. Savo iniciatyva, jei ENTSO-E neparengia tinklo kodekso ar Agentūra neparengia tinklo kodekso projekto, kaip nurodyta šio straipsnio 10 dalyje, ar rekomendavus Agentūrai pagal šio straipsnio 9 dalį, Komisija gali priimti vieną ar kelis tinklo kodeksus 8 straipsnio 6 dalyje nustatytose srityse.

Jei Komisija siūlo priimti tinklo kodeksą savo iniciatyva, bent du mėnesius Komisija dėl tinklo kodekso projekto gali konsultuotis su Agentūra, ENTSO-E ir visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.

Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

12. Šio straipsnio nuostatos nepažeidžia Komisijos teisės priimti ir iš dalies keisti 18 straipsnyje nustatytas gaires.

7 straipsnis

Tinklo kodeksų keitimas

1. Pagal 6 straipsnį priimtų tinklo kodekso pakeitimų projektus Agentūrai gali siūlyti asmenys, kurie tikriausiai yra suinteresuoti tuo tinklo kodeksu, be kita ko, ENTSO-E, perdavimo sistemos operatoriai, sistemos naudotojai ir vartotojai. Be to, Agentūra gali pati inicijuoti pakeitimus.

2. Agentūra savo darbo tvarkos taisyklėse nustato veiksmingas pakeitimų projektų įvertinimo ir nuodugnaus konsultavimo dėl jų procedūras, kuriose dalyvauja, be kita ko, ENTSO-E ir sistemos naudotojai. Taikydama tokią procedūrą Agentūra gali teikti Komisijai pagrįstus pasiūlymus dėl pakeitimų, paaiškindama, kaip tokie pasiūlymai yra suderinami su 6 straipsnio 2 dalyje išdėstytais tinklo kodeksų tikslais.

3. Atsižvelgdama į Agentūros pasiūlymus, Komisija gali priimti pagal 6 straipsnį priimto tinklo kodekso pakeitimus. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

4. Taikant 23 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą pasiūlytų pakeitimų svarstymas apsiriboja aspektais, susijusiais su pasiūlytu pakeitimu. Šie pasiūlyti pakeitimai netrukdo priimti kitų pakeitimų, kuriuos gali pasiūlyti Komisija.

8 straipsnis

ENTSO-E užduotys

1. ENTSO-E parengia tinklo kodeksus šio straipsnio 6 dalyje nurodytose srityse, Komisijai jo paprašius pagal 6 straipsnio 6 dalį.

2. ENTSO-E gali parengti tinklo kodeksus 6 dalyje nustatytoje srityse, jei šie kodeksai nesusiję su sritimis, kurios nurodytos jam skirtame Komisijos prašyme. Šie tinklo kodeksai pateikiami Agentūrai, kad ji pateiktų nuomonę.

3. ENTSO-E priima:

- a) bendras tinklo eksploatavimo priemonės, įskaitant bendro pobūdžio incidentų klasifikavimo skalę, ir mokslinių tyrimų planus;
- b) neprivalomą 10 metų visos Bendrijos tinklo plėtros planą (tinklo plėtros planas), įskaitant Europos generacijos adekvatumo prognozę (kas dvejus metus);
- c) metinę veiklos programą;
- d) metinę ataskaitą;
- e) metinę vasaros ir žiemos generacijos adekvatumo prognozę;

4. Europos generacijos adekvatumo prognozė, nurodyta 3 dalies b punkte, apima duomenis apie bendrą elektros energijos sistemos generacijos adekvatumą, kad kitus penkerius metus ir laikotarpiu nuo penkerių iki 15 metų nuo tos apžvalgos pateikimo datos būtų patenkinti esami ir prognozuojami elektros energijos poreikiai. Europos generacijos adekvatumo prognozė grindžiama nacionalinėmis generacijos adekvatumo prognozėmis, kurias parengia kiekvienas perdavimo sistemos operatorius.

5. Į 3 dalies c punkte nurodytą metinę veiklos programą įtraukiamas tinklo kodeksų, kuriuos reikia parengti, sąrašas bei aprašymas, tinklo eksploatavimo koordinavimo planas, mokslinių tyrimų ir vystymo veikla, kurią reikia įgyvendinti tais metais, ir planinis grafikas.

6. 1 ir 2 dalyse nurodyti tinklo kodeksai rengiami šiose srityse, prirėkus atsižvelgiant į regioninius savitumus:

- a) tinklo saugumo ir patikimumo taisyklės, įskaitant techninio perdavimo rezervinės galios lygį tinklo eksploatavimo saugumui užtikrinti;
- b) tinklų sujungimo taisyklės;
- c) prieigos suteikimo trečiajai šaliai taisyklės;
- d) keitimosi duomenimis ir atsiskaitymo taisyklės;
- e) sąveikos taisyklės;
- f) eksploatavimo procedūros avarijos atveju;
- g) pajėgumų paskirstymo ir perkrovos valdymo taisyklės;
- h) prekybos taisyklės, susijusios su techniniu ir eksploataciniu tinko prieigos paslaugų teikimu ir sistemos balansavimu;
- i) skaidrumo taisyklės;
- j) balansavimo taisyklės, įskaitant su tinklu susijusias rezervinės galios taisykles;
- k) suderinto perdavimo tarifo sudedamųjų dalių taisyklės, įskaitant kainų skirtingose vietovėse signalų ir perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo taisykles; ir
- l) energijos vartojimo efektyvumas, susijęs su elektros energijos tinklais.

7. Tinklo kodeksai rengiami tik dėl tarpvalstybinių tinklų klausimų ir neturi įtakos valstybių narių teisei priimti nacionalinius kodeksus dėl klausimų, kurie nėra tarpvalstybinio pobūdžio.

8. ENTSO-E stebi ir analizuoja tinklo kodeksų įgyvendinimą ir pagal 6 straipsnio 11 dalį Komisijos priimtas gaires bei jų poveikį taikytinų taisyklių, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas rinkos integracijai, suderinimui. ENTSO-E teikia išvadas Agentūrai, o analizės rezultatus įtraukia į šio straipsnio 3 dalies d punkte nurodytą metinę ataskaitą.

9. ENTSO-E pateikia visą turimą informaciją, kurios Agentūra reikalauja savo užduotims pagal 9 straipsnio 1 dalį įvykdyti.

10. ENTSO-E kas dvejus metus priima ir skelbia tinklo plėtros planą. Tinklo plėtros plane aprašomas integruoto tinklo modeliavimas, veiksnių prognozuojamais atvejais aprašas, Europos generacijos adekvatumo prognozė ir sistemos atkūrimo įvertinimas.

Tinklo plėtros planas visų pirma:

10 straipsnis

- a) grindžiamas nacionaliniais investicijų planais, 12 straipsnio 1 dalyje nurodytais regioniniais investicijų planais ir, jei reikia, gairėmis transeuropiniams energetikos tinklams pagal Sprendimą Nr. 1364/2006/EB⁽¹⁾;
- b) tarpvalstybinių jungiamųjų linijų atžvilgiu taip pat grindžiamas įvairių sistemos naudotojų pagrįstais poreikiais ir apima Direktyvos 2009/.../EB 8, 13 ir 22 straipsniuose nurodytų investuotojų ilgalaikius išpareigojimus;
- c) parodo investicijų, visų pirma į tarpvalstybinius pajėgumus, trūkumus.

11. Komisijos prašymu ENTSO-E pateikia nuomonę Komisijai dėl 18 straipsnyje nustatytų gairių priėmimo.

9 straipsnis

Agentūros vykdoma stebėseną

1. Agentūra stebi, kaip vykdomos 8 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytos ENTSO-E užduotys ir teikia ataskaitą Komisijai.

Agentūra stebi, kaip ENTSO-E įgyvendina pagal 8 straipsnio 2 dalį parengtus tinklo kodeksus, taip pat laikantis 6 straipsnio 1–10 dalių parengtus tinklo kodeksus, kurių Komisija nepriėmė pagal 6 straipsnio 11 dalį. Agentūra pateikia Komisijai tinkamai pagrįstą nuomonę, kai ENTSO-E neįgyvendina bet kurio iš tokių tinklo kodeksų.

Agentūra stebi ir analizuoja, kaip įgyvendinami tinklo kodeksai ir pagal 6 straipsnio 11 dalį Komisijos priimtos gairės, ir kokią poveikį jie turi taikytinų taisyklių, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas rinkos integracijai ir užtikrinti nediskriminacines sąlygas, veiksmingą konkurenciją ir veiksmingą rinkos veikimą, suderinimui, bei teikia ataskaitą Komisijai.

2. ENTSO-E pateikia tinklo plėtros plano projektą ir metinės veiklos programos projektą, įskaitant informaciją apie konsultacijų procesą, Agentūrai, kad ji pateiktų nuomonę.

Per dvejų mėnesių laikotarpį nuo gavimo, Agentūra pateikia ENTSO-E ir Komisijai tinkamai pagrįstą nuomonę ir rekomendacijas, jei, jos nuomone, metinės veiklos programos projektu ar tinklo plėtros plano projektu, kuriuos pateikė ENTSO-E, nebūtų prisidėta užtikrinant nediskriminacines sąlygas, veiksmingą konkurenciją ir veiksmingą rinkos veikimą ar pakankamą trečiųjų šalių prieigai atvirų tarpvalstybinių jungiamųjų linijų lygį.

⁽¹⁾ 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1364/2006/EB, nustatantis gaires transeuropiniams energetikos (OL L 262, 2006 9 22, p. 1).

Konsultacijos

1. Rengdamas 8 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytus tinklo kodeksus, tinklo plėtros plano projektą ir metinę veiklos programą, ENTSO-E, vadovaudamasis 5 straipsnio 1 dalyje nurodytomis darbo tvarkos taisyklėmis, ankstyvame etape išsamiai, viešai ir skaidriai konsultuojasi su visais atitinkamais rinkos dalyviais, visų pirma su visus suinteresuotuosius subjektus atstovaujančiomis organizacijomis. Taip pat konsultuojamasi su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir kitomis nacionalinėmis institucijomis, tiekimo ir gamybos įmonėmis, vartotojais, sistemos naudotojais, skirstymo sistemos operatoriais, įskaitant atitinkamas sektoriaus asociacijas, technines įstaigas ir suinteresuotųjų subjektų forumus. Konsultuojantis siekiama sužinoti visų atitinkamų šalių nuomonę ir pasiūlymus sprendimų priėmimo procese.

2. Visi su 1 dalyje nurodytomis konsultacijomis susiję dokumentai ir posėdžių protokolai skelbiami viešai.

3. Prieš priimdamas 8 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytus metinę veiklos programą ir tinklo kodeksus, ENTSO-E nurodo kaip buvo atsižvelgta į konsultacijų metu gautas pastabas. Tais atvejais, kai į pastabas nebuvo atsižvelgta, ENTSO-E nurodo priežastis, dėl kurių nebuvo atsižvelgta.

11 straipsnis

Išlaidos

4–12 straipsniuose nurodytos veiklos, kurią vykdo ENTSO-E, išlaidas padengia perdavimo sistemos operatoriai, ir į jas atsižvelgiama apskaičiuojant tarifus. Reguliavimo institucijos patvirtina šias išlaidas tik tuo atveju, jei jos pagrįstos ir proporcingos.

12 straipsnis

Regioninis perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimas

1. Siekdami prisidėti prie 8 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytos veiklos, perdavimo sistemos operatoriai užtikrina, kad ENTSO-E būtų bendradarbiaujama regioniniu lygmeniu. Visų pirma jie kas dvejus metus paskelbia regioninį investicijų planą ir juo remdamiesi gali priimti sprendimus dėl investavimo.

2. Perdavimo sistemos operatoriai skatina veiklos priemones tinkamiausiam tinklo valdymui užtikrinti, taip pat skatina energijos mainų plėtrą, tarpvalstybinių pajėgumų paskirstymą taikant rinkos priemonėmis grindžiamus nediskriminacinius sprendimo būdus, atkreipiant dėmesį konkrečius trumpalaikio paskirstymo netiesioginių aukcionų privalumus, ir balansavimo bei rezervinės galios mechanizmų integravimą.

3. Atsižvelgdama į esamas regioninio bendradarbiavimo struktūras Komisija gali apibrėžti kiekvienos regioninio bendradarbiavimo struktūros geografinį veiklos regioną. Kiekvienai valstybei narei leidžiama skatinti bendradarbiavimą daugiau nei viename geografiniame veiklos regione. Pirmame sakinyje nurodyta priemonė, skirta iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinama pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Tam tikslui Komisija gali konsultuotis su ENTSO-E ir Agentūra.

13 straipsnis

Perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo mechanizmas

1. Perdavimo sistemos operatoriai gauna kompensaciją už išlaidas, patirtas priimant tarpvalstybinius elektros energijos srautus savo tinkluose.

2. 1 dalyje nurodytą kompensaciją moka nacionalinių perdavimo sistemų, iš kurių tarpvalstybiniai srautai ateina, ir sistemų, kuriose jie baigiasi, operatoriai.

3. Kompensacijos mokamos reguliariai už tam tikrą praėjusį laikotarpį. Kai reikia nurodyti faktines išlaidas, atliekami sumokėtos kompensacijos *ex post* patikslinimai.

Pirmasis laikotarpis, už kurį mokamos kompensacijos, nustatomas 18 straipsnyje nurodytose gairėse.

4. Komisija 23 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka nustato mokėtinų kompensacijų dydžius.

5. Priimamų tarpvalstybinių srautų ir nustatytų kaip atsirandantys ir (arba) pasibaigiantys nacionalinėse perdavimo sistemose tarpvalstybinių srautų dydis nustatomas pagal elektros energijos fizinius srautus, faktiškai išmatuotus per tam tikrą laikotarpį.

6. Išlaidos, patirtos dėl tarpvalstybinių srautų priėmimo, nustatomos remiantis numatomomis ilgalaikėmis vidutinėmis augančiomis išlaidomis, atsižvelgiant į nuostolius, investicijas į naują infrastruktūrą ir atitinkamą turimos infrastruktūros išlaidų dalį, kiek tokia infrastruktūra naudojama tarpvalstybiniams srautams perduoti, ypač atsižvelgiant į poreikį užtikrinti tiekimo saugumą. Nustatant patirtas išlaidas taikoma pripažinta standartinė išlaidų apskaičiavimo metodika. Gaunama kompensacija sumažinama atsižvelgiant į naudą, kurią tinklas gauna priimdamas tarpvalstybinius srautus.

14 straipsnis

Prieigos prie tinklų mokesčiai

1. Tinklo operatorių taikomi prieigos prie tinklų mokesčiai turi būti skaidrūs, turi būti atsižvelgiama į tinklo saugumo

poreikį ir tokie mokesčiai turi atitikti faktines patirtas išlaidas, kiek jos atitinka veiksmingo ir struktūriškai palyginamo tinklo operatoriaus išlaidas, ir taikomi nediskriminuojant. Mokesčiai neturi būti siejami su atstumu.

2. Gamintojai ir vartotojai (apkrova) gali būti apmokestinami už prieigą prie tinklų. Gamintojams tenkanti bendros tinklo mokesčių sumos dalis, atsižvelgiant į poreikį teikti tinkamus ir efektyvius kainų skirtingose vietovėse signalus, turi būti mažesnė už vartotojams tenkančią dalį. Tam tikrais atvejais gamintojams ir (arba) vartotojams taikomų tarifų lygis teikia kainų skirtingose vietovėse signalus Bendrijos mastu, o jį nustatant yra atsižvelgta į dėl to kylančių tinklo nuostolių bei perkrovos dydį ir investicijų į infrastruktūrą dydį. Tai netrukdo valstybėms narėms teikti kainų skirtingose vietovėse signalų savo teritorijoje arba taikyti mechanizmus, užtikrinančius, kad vartotojų (apkrovos) mokami prieigos prie tinklo mokesčiai būtų vienodi visoje jų teritorijoje.

3. Nustatant tinklo prieigos mokesčius atsižvelgiama į:

a) įmokas ir pajamas, gaunamas iš perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo mechanizmo;

b) faktines sumokėtas ir gautas įmokas, taip pat ir numatomas būsimų laikotarpių įmokas, apytiksliai apskaičiuotas pagal ankstesnius laikotarpius.

4. Jei teikiami tinkami ir efektyvūs kainų skirtingose vietovėse signalai, kaip numatyta 2 dalyje, prieigos prie tinklo mokesčiai gamintojams ir vartotojams taikomi neatsižvelgiant atitinkamai į elektros energijos paskirties ir kilmės šalis, nurodytas atitinkamame komerciniame susitarime. Tai neturi įtakos mokesčiams už deklaruojamą eksportą ir importą, kylantiems dėl perkrovos valdymo, nurodyto 16 straipsnyje.

5. Atskiriems elektros energijos deklaruojamo tranzito sandoriams nėra taikomas joks specialus tinklo mokestis.

15 straipsnis

Informacijos teikimas

1. Perdavimo sistemos operatoriai įdiegia koordinavimo ir keitimosi informacija mechanizmus, kurie užtikrintų tinklų saugumą perkrovos valdymo metu.

2. Perdavimo sistemos operatorių naudojami saugos, eksploatavimo ir planavimo standartai yra vieši. Skelbiamoje informacijoje nurodoma bendra viso perdavimo pajėgumų ir perdavimo patikimumo ribos apskaičiavimo schema, paremta elektriniais ir fiziniais tinklo ypatumais. Tokias schemas tvirtina reguliavimo institucijos.

3. Perdavimo sistemos operatoriai paskelbia apytikslius kiekvienos dienos turimo perdavimo pajėgumų apskaičiavimus, nurodydami visus jau rezervuotus perdavimo pajėgumus. Tokia informacija skelbiama nustatytais intervalais prieš perdavimo dieną ir bet koku atveju apima ateinančios savaitės ir ateinančio mėnesio apytikslius apskaičiavimus, taip pat numatomo turimų pajėgumų patikimumo kiekybinį įvertinimą.

4. Perdavimo sistemos operatoriai skelbia atitinkamus duomenis apie apibendrintą prognozę ir faktinę paklausą, gamybos ir apkrovos įrenginių prieinamumą ir faktinį jų naudojimą, apie tinklų ir jungiamųjų linijų prieinamumą ir jų naudojimą bei apie balansavimo energiją ir rezervinę galią. Galima naudoti apibendrintus apytikslius apskaičiuotus duomenis apie mažų gamybos ir apkrovos įrenginių prieinamumą ir faktinį jų naudojimą.

5. Atitinkami rinkos dalyviai perdavimo sistemos operatoriams teikia reikiamus duomenis.

6. Gamybos įmonės, kurioms nuosavybės teise priklauso gamybos įrenginiai arba kurios juos eksploatuoja, kai bent vieno instaliuotoji galia yra ne mažesnė kaip 250 MW, penkerius metus kaupia ir teikia nacionalinei reguliavimo institucijai, nacionalinei konkurencijos institucijai ir Komisijai visus kiekvieno įrenginio valandinius duomenis, reikalingus tikrinant visus eksploatavimo veiklos dispečerių sprendimus ir energijos biržos, aukcionų dėl tinklų sujungimo, rezervinės galios pajėgumų rinkos ir rinkos be tarpininkų dalyvių pasiūlymų teikimo veiksmus. Informacija apie kiekvieną elektros energijos gamybos įrenginį ir kiekvienos valandos informacija, kurią reikia kaupti, apima duomenis apie prieinamą elektros energijos gamybos pajėgumus ir numatytą rezervinę galią, įskaitant tos numatytos rezervinės galios paskirstymą elektros energijos gamybos įrenginiams tuo metu, kai teikiami pasiūlymai, ir vykstant gamybai, bet jais neapsiriboja.

16 straipsnis

Perkrovos valdymo bendrieji principai

1. Tinklo perkrovos problemos turi būti sprendžiamos nediskriminaciniais rinka paremtais sprendimais, teikiančiais efektyvius ekonominius signalus susijusiems rinkos dalyviams ir perdavimo sistemos operatoriams. Tinklo perkrovos problemas geriausia spręsti nuo sandorių nepriklausančiais metodais, t. y. tokiais metodais, kuriuos taikant nereikia rinktis tarp atskirų rinkos dalyvių sutarčių.

2. Sandorių apribojimo tvarka yra taikoma tik nepaprastosios padėties atvejais, kai perdavimo sistemos operatorius turi veikti operatyviai ir kai neįmanomas pakartotinis siuntimas arba prekių mainai. Bet kokia tokia tvarka yra taikoma nediskriminuojant.

Išskyrus *force majeure* atvejus, rinkos dalyviams, kuriems buvo skirti pajėgumai, už bet kokią apribojimą yra kompensuojama.

3. Laikantis saugaus tinklų eksploatavimo saugos standartų, rinkos dalyviams yra suteikiami didžiausi tinklų sujungimo ir

(arba) perdavimo tinklų pajėgumai, kurie turi įtakos tarpvalstybiams srautams.

4. Likus pakankamai laiko iki atitinkamo eksploatacijos laikotarpio, rinkos dalyviai praneša atitinkamiems perdavimo sistemos operatoriams, ar jie ketina naudotis paskirstytais pajėgumais. Nenaudojami pajėgumai viešu, skaidriu ir nediskriminaciniu būdu vėl paskiriami rinkai.

5. Perdavimo sistemos operatoriai, kiek tai techniškai įmanoma, nukreipia bet kurio energijos srauto pajėgumų galią priešinga kryptimi per perkrautą jungiamąją liniją, kad ta linija būtų išnaudota didžiausiu jos pajėgumu. Visiškai atsižvelgiant į tinklo saugumą, niekada nėra atsisakoma perkrovą sumažinančių sandorių.

6. Visos pajamos iš jungiamųjų linijų paskirstymo naudojamos šiais tikslais:

- a) užtikrinti, kad paskirstytais pajėgumais iš tikrųjų būtų galima pasinaudoti; ir (arba)
- b) investicijoms į tinklą, kad būtų išlaikyti ar išplėsti tinklų sujungimo pajėgumai, visų pirma naujomis jungiamosiomis linijomis.

Jeigu pajamų negalima veiksmingai panaudoti pirmos pastraipos a ir (arba) b punktuose nustatytiems tikslams, pritarus atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijoms jas galima panaudoti neviršijant didžiausios sumos, kurią turi nustatyti šios reguliavimo institucijos kaip pajamas, į kurias turi atsižvelgti reguliavimo institucijos, tvirtindamos tinklo tarifų apskaičiavimo ir (arba) tinko tarifų nustatymo metodiką.

Likusi pajamų dalis pervedama į atskirą vidaus sąskaitos eilutę ir ten laikoma tol, kol ją galima išleisti pirmos pastraipos a ir (arba) b punktuose nustatytiems tikslams.

17 straipsnis

Naujos jungiamosios linijos

1. Jeigu pateikiamas prašymas, reguliavimo institucijos naujoms nuolatinės srovės jungiamosioms linijoms tam tikrą ribotą trukmės laikotarpį gali leisti netaikyti šio reglamento 16 straipsnio 6 dalies ir Direktyvos 2009/.../EB 9 bei 31 straipsnių ir 36 straipsnio 6 bei 8 dalių, jeigu laikomasi šių sąlygų:

- a) investicijos turi didinti konkurenciją elektros energijos tiekimo srityje;
- b) investavimo rizikos lygis toks, kad apskritai nebus investuojama, jeigu nebus padaryta išimtis;
- c) nuosavybės teisė į jungiamąją liniją turi priklausyti fiziniam ar juridiniam asmeniui, kuris bent dėl savo teisinės formos yra nepriklausomas nuo sistemos operatorių, kurių sistemose ta jungiamoji linija bus nutiesta;
- d) tos jungiamosios linijos naudotojai moka naudojimosi mokestį;

e) iš dalies atvėrus rinką, kaip nurodyta 1996 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/92/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių⁽¹⁾ 19 straipsnyje, jokia jungiamosios linijos kapitalo ar veiklos sąnaudų dalis nebuvo atgauta iš jokios mokesčių, mokėtų už naudojimąsi jungiamąja linija sujungtomis perdavimo ar skirstymo sistemomis, dalies;

f) išimtis negali turėti neigiamo poveikio konkurencijai ar elektros energijos vidaus rinkos arba reguliuojamos sistemos, su kuria jungiamoji linija sujungta, veiksmingam veikimui.

2. 1 dalis išimtiniais atvejais taip pat taikoma kintamosios srovės jungiamosioms linijoms su sąlyga, kad atitinkamo investavimo išlaidos ir rizika yra itin didelė, palyginti su išlaidomis ir rizika, kurios paprastai atsiranda sujungiant dvi kaimynines nacionalines perdavimo sistemas kintamosios srovės jungiamąja linija.

3. 1 dalis taip pat taikoma žymiai padidėjus turimų jungiamųjų linijų pajėgumui.

4. Atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijos kiekvienu atveju priima sprendimą dėl išimties suteikimo pagal 1, 2 ir 3 dalis. Išimtį galima taikyti visam naujos jungiamosios linijos pajėgumui ar jo daliai arba gerokai padidintam eksploatuojamos jungiamosios linijos pajėgumui ar jo daliai.

Sprendžiant, ar suteikti išimtį, kiekvienu atveju svarstoma, ar reikia nustatyti išimties taikymo trukmės ir nediskriminacinės prieigos prie jungiamosios linijos sąlygas. Sprendžiant dėl tų sąlygų pirmiausia atsižvelgiama į papildomus pajėgumus, kurie turi būti sukurti arba turimų pajėgumų modifikavimą, projekto įgyvendinimo trukmę ir nacionalines aplinkybes.

Prieš suteikdamos išimtį atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijos priima sprendimą dėl pajėgumų valdymo ir paskirstymo taisyklių ir mechanizmų. Perkrovos valdymo taisyklėse turi būti įrašytas įpareigojimas nenaudojamus pajėgumus pasiūlyti rinkoje ir reikalaujama, jog įrenginio naudotojams būtų suteikta teisė pajėgumus, dėl kurių jie yra sudarę sutartis, parduoti antrinėje rinkoje. Vertinant 1 dalies a, b ir f punktuose nurodytus kriterijus atsižvelgiama į tų pajėgumų paskirstymo procedūros rezultatus.

Sprendimas suteikti išimtį, įskaitant šios dalies antroje pastraipoje nurodytas sąlygas, turi būti tinkamai pagrįstas ir paskelbtas.

5. 4 dalyje nurodytus sprendimus Agentūra priima tik:

a) jeigu atitinkamos reguliavimo institucijos per šešis mėnesius nuo dienos, kai buvo pateiktas prašymas paskutinei iš tų reguliavimo institucijų suteikti išimtį, negali susitarti; arba

b) gavusi bendrą atitinkamų reguliavimo institucijų prašymą.

⁽¹⁾ OLL 27, 1997 1 30, p. 20.

Agentūra konsultuojasi su atitinkamomis reguliavimo institucijomis.

6. Neatsižvelgiant į 4 ir 5 dalis, valstybės narės gali numatyti, kad atitinkamai reguliavimo institucija arba Agentūra valstybės narės atitinkamai įstaigai pateiktų savo nuomonę dėl prašymo suteikti išimtį, kad ta įstaiga priimtų oficialų sprendimą. Ši nuomonė paskelbiama kartu su sprendimu.

7. Reguliavimo institucijos kiekvieno gauto prašymo suteikti išimtį kopiją nedelsdamos persiunčia Agentūrai ir Komisijai informuoti. Atitinkamos reguliavimo institucijos ar Agentūra (notifikuojančios įstaigos) apie sprendimą nedelsdamos praneša Komisijai ir pateikia visą reikiamą informaciją apie sprendimą. Komisijai galima pateikti apibendrintą informaciją, kad ji galėtų priimti tinkamai pagrįstą sprendimą. Visų pirma tą informaciją sudaro:

a) išsamios priežastys, dėl kurių išimtis buvo suteikta, įskaitant finansinę informaciją, pagrindžiančią būtinybę padaryti išimtį;

b) poveikio konkurencijai ir efektyviam elektros energijos vidaus rinkos veikimui, jeigu būtų padaryta išimtis, analizė;

c) išimties galiojimo trukmės ir atitinkamos jungiamosios linijos bendrų pajėgumų dalies, dėl kurios buvo suteikta išimtis, priežastys;

d) konsultacijų su atitinkamomis reguliavimo institucijomis rezultatus.

8. Per dviejų mėnesių laikotarpį nuo kitos dienos po to, kai pagal 7 dalį buvo gautas pranešimas, Komisija gali priimti sprendimą paprašyti, kad notifikuojančios įstaigos iš dalies pakeistų arba atšauktų sprendimą suteikti išimtį. Tą dviejų mėnesių laikotarpį galima pratęsti dviem papildomais mėnesiais, jei Komisijai reikia gauti papildomos informacijos. Tas papildomas laikotarpis prasideda kitą dieną po to, kai gaunama visa papildoma informacija. Be to, pradinis dviejų mėnesių laikotarpis gali būti pratęstas, jeigu tam pritaria Komisija ir notifikuojančios įstaigos.

Jeigu informacija, kurios prašoma, nepateikiama per prašyme nustatytą laikotarpį, pranešimas laikomas atšauktu, išskyrus tuos atvejus, kai Komisijai ir notifikuojančioms įstaigoms pritarus dar nepasibaigęs minėtas laikotarpis pratęsiamas arba kai notifikuojančios įstaigos tinkamai pagrįstu pareiškimu informuoja Komisiją, kad, jų nuomone, pranešimas yra išsamus.

Notifikuojančios įstaigos Komisijos sprendimą iš dalies pakeisti ar atšaukti sprendimą suteikti išimtį įvykdo per vieną mėnesį ir apie tai informuoja Komisiją.

Komisija užtikrina neskelbtinos komercinės informacijos slaptumą.

Komisijos pritarimas sprendimui suteikti išimtį nustoja galioti praėjus dvejiems metams nuo jo priėmimo dienos, jeigu iki to laiko jungiamosios linijos tiesimas nepradedamas, ir praėjus penkeriems metams nuo jo priėmimo dienos, jeigu iki to laiko ta jungiamoji linija nepradedama eksploatuoti.

9. Komisija gali priimti šio straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų taikymo gaires ir nustatyti šio straipsnio 4, 7 bei 8 dalių nuostatų taikymo tvarką. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

18 straipsnis

Gairės

1. Jeigu reikia, perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo mechanizmui skirtose gairėse pagal 13 ir 14 straipsniuose nustatytus principus apibrėžiama:

- a) išsami informacija apie tvarką, pagal kurią nustatoma, kurie perdavimo sistemos operatoriai privalo mokėti kompensaciją už tarpvalstybinius srautus, įskaitant, kaip suma pagal 13 straipsnio 2 dalį paskirstoma nacionalinių perdavimo sistemų, iš kurių perduodami tarpvalstybiniai srautai, ir sistemų, į kurias tie srautai perduodami, operatoriams;
- b) išsami informacija apie taikytiną mokėjimo tvarką, įskaitant pirmojo laikotarpio, už kurį kompensacija mokėtina pagal 13 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą, nustatymą;
- c) išsami metodika, pagal kurią nustatoma, už kuriuos priimamus tarpvalstybinius srautus pagal 13 straipsnį turi būti mokama kompensacija (atsižvelgiant į srautų kiekį ir tipą) ir tų srautų, perduotų iš atskirų valstybių narių perdavimo sistemų ir (ar) perduotų į tas sistemas, dydžio nustatymą pagal 13 straipsnio 5 dalį;
- d) išsami informacija apie išlaidų ir pelno dėl tarpvalstybinių srautų priėmimo nustatymo metodiką pagal 13 straipsnio 6 dalį;
- e) išsami informacija apie tai, kaip atsižvelgiant į perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo mechanizmą tvarkomi ne iš Europos ekonominės erdvės valstybių perduoti arba ne į tas valstybes perduoti elektros energijos srautai;
- f) nacionalinių sistemų, kurios sujungtos nuolatinės srovės linijomis, dalyvavimas pagal 13 straipsnį.

2. Gairėse taip pat galima nustatyti reikiamas taisykles, kurias įgyvendinant būtų įmanoma laipsniškai suderinti pagrindinius principus, kuriais remiantis apskaičiuojami mokesčiai, kuriuos pagal nacionalinių tarifų sistemų nuostatas moka gamintojai ir vartotojai (apkrova), įskaitant perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo mechanizmo dalies išskyrimą nacio-

naliniuose tinklo mokesčiuose ir kainų skirtingose vietovėse atitinkamų bei patikimų signalų pagal 14 straipsnyje nustatytus principus teikimą.

Gairėse numatoma nuostata dėl kainų skirtingose vietovėse atitinkamų bei patikimų suderintų signalų teikimo Bendrijos lygmeniu.

Joks derinimas šiuo atžvilgiu neturi kliudyti valstybėms narėms taikyti mechanizmus, užtikrinančius, kad vartotojų (apkrova) mokamus priegios prie tinklo mokesčius būtų įmanoma palyginti visoje jų teritorijoje.

3. Jeigu reikia, minimalų suderinimo lygį, reikalingą pasiekti šio reglamento tikslą, užtikrinančiose gairėse taip pat nustatoma:

- a) išsami su informacijos teikimu susijusi informacija pagal 15 straipsnyje nustatytus principus;
- b) išsami su prekyba elektros energija susijusi informacija;
- c) su investavimo į jungiamųjų linijų pajėgumus paskatų taisyklėmis susijusi išsami informacija, įskaitant kainų skirtingose vietovėse signalus;
- d) išsami informacija apie 8 straipsnio 6 dalyje išvardytas sritis.

4. Prieinamų nacionalines sistemas tinklų sujungimo perdavimo pajėgumų valdymo ir paskirstymo gairės pateiktos I priede.

5. Komisija gali priimti gaires šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse išvardytais klausimais. Ji šio straipsnio 4 dalyje nurodytas gaires gali iš dalies pakeisti, laikydamosi 15 ir 16 straipsniuose nustatytų principų, visų pirma tam, kad į jas būtų įtrauktos išsamios gairės dėl realiai taikomų pajėgumų paskirstymo metodikų, ir kad perkrovos valdymo sistemos būtų tobulinamos atsižvelgiant į vidaus rinkos tikslus. Jeigu reikia, darant tokius pakeitimus turi būti nustatytos bendros taisyklės dėl tinklo naudojimo ir eksploatavimo minimalių saugos ir eksploatavimo standartų, kaip nurodyta 15 straipsnio 2 dalyje.

Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Priimdama arba iš dalies keisdama gaires Komisija užtikrina, kad jomis būtų užtikrinamas minimalus suderinimo lygis, reikalingas pasiekti šio reglamento tikslus, ir kad jose nebūtų numatyta nieko, ko nereikia tam tikslui pasiekti.

Priimdama arba iš dalies keisdama gaires Komisija nurodo, kokių veiksmų ėmėsi tam, kad trečiųjų šalių, kurios priklauso Bendrijos elektros energijos sistemai, taisyklės atitiktų minėtas gaires.

Tas gaires priimdama pirmą kartą Komisija užtikrina, kad į jas, pateiktas kaip vienos priemonės projektą, būtų įtraukti bent 1 dalies a ir d punktuose ir 2 dalyje nurodyti klausimai.

19 straipsnis

Reguliavimo institucijos

Vykdydamos savo pareigas, reguliavimo institucijos užtikrina, kad būtų laikomasi šio reglamento ir pagal 18 straipsnį priimtų gairių. Prireikus, šio reglamento tikslams pasiekti jos bendradarbiauja tarpusavyje, su Komisija ir su Agentūra, laikydamosi Direktyvos 2009/.../EB IX skyriaus nuostatų.

20 straipsnis

Informacijos teikimas ir konfidencialumas

1. Valstybės narės ir reguliavimo institucijos Komisijos prašymu pateikia jai visą informaciją, būtiną 13 straipsnio 4 dalies ir 18 straipsnio tikslais.

Visų pirma 13 straipsnio 4 ir 6 dalių tikslais reguliavimo institucijos reguliariai teikia informaciją apie faktines nacionalinių perdavimo sistemos operatorių išlaidas, taip pat duomenis ir visą susijusią informaciją apie fizinius srautus perdavimo sistemos operatorių tinkluose ir tinklų išlaidas.

Komisija nustato pagrįstą terminą, per kurį informacija turi būti pateikta, atsižvelgdama į prašomos informacijos sudėtingumą ir jos poreikio skubumą.

2. Jei atitinkama valstybė narė arba reguliavimo institucija nepateikia šios informacijos per nustatytą terminą pagal šio straipsnio 1 dalį, Komisija gali paprašyti visos 13 straipsnio 4 dalies ir 18 straipsnio tikslais būtinos informacijos tiesiogiai iš atitinkamų įmonių.

Siųsdama prašymą dėl informacijos įmonei, Komisija tuo pat metu išsiunčia prašymo kopiją valstybės narės, kurios teritorijoje yra tos įmonės buveinė, reguliavimo institucijoms.

3. Savo prašyme dėl informacijos Komisija nurodo jo teisinį pagrindą, terminą, per kurį ta informacija turi būti pateikta, prašymo tikslą ir 22 straipsnio 2 dalyje numatytas sankcijas už neteisingos, neišsamios ar klaidinančios informacijos pateikimą. Komisija nustato pagrįstą terminą, atsižvelgdama į prašomos informacijos sudėtingumą ir jos poreikio skubumą.

4. Prašomą informaciją pateikia įmonių savininkai arba jų atstovai, o juridinių asmenų atveju — įstatymais arba įmonių įstatais įgalioti jiems atstovauti asmenys. Savo klientų vardu informaciją gali pateikti tinkamai įgalioti advokatai; tokiu atveju už pateiktą neišsamią, neteisingą ar klaidinančią informaciją visapusiškai atsako jų klientai.

5. Jei įmonė nepateikia prašomos informacijos per Komisijos nustatytą terminą arba pateikia neišsamią informaciją, Komisija savo sprendimu gali prašyti pateikti informaciją. Sprendime

nurodoma, kokios informacijos prašoma, ir nustatomas atitinkamas terminas, per kurį ji turi būti pateikta. Jame nurodomos 22 straipsnio 2 dalyje numatytos sankcijos. Jame taip pat nurodoma teisė peržiūrėti sprendimą Europos Bendrijų Teisingumo Teisme.

Siųsdama sprendimą, Komisija tuo pat metu išsiunčia jo kopiją valstybės narės, kurios teritorijoje asmuo gyvena arba kurioje yra įmonės buveinė, reguliavimo institucijoms.

6. 1 ir 2 dalyse nurodyta informacija naudojama tik 13 straipsnio 4 dalies ir 18 straipsnio tikslais.

Komisija neatskleidžia pagal šį reglamentą įgytos tokios informacijos, kuri, dėl jos pobūdžio, laikoma profesine paslaptimi.

21 straipsnis

Valstybių narių teisė numatyti išsamesnes priemones

Šis reglamentas nepažeidžia valstybių narių teisių išlaikyti arba nustatyti priemones, kurių nuostatos yra išsamesnės už nustatytąsias šiame reglamente ir 18 straipsnyje nurodytose gairėse.

22 straipsnis

Sankcijos

1. Nepažeisdamos 2 dalies, valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikytinų už šio reglamento nuostatų pažeidimus, ir imasi visų priemonių, būtinų užtikrinti, kad šios nuostatos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės apie šias taisykles, atitinkančias Reglamente (EB) Nr. 1228/2003 nustatytas nuostatas, praneša Komisijai ne vėliau kaip 2004 m. liepos 1 d. ir nedelsdamos Komisiją informuoja apie visus vėlesnius minėtų nuostatų pakeitimus. Apie tas taisykles, kurios neatitinka Reglamente (EB) Nr. 1228/2003 nustatytų nuostatų, jos praneša Komisijai ne vėliau kaip ... (*) ir nedelsdamos Komisiją informuoja apie visus vėlesnius minėtų nuostatų pakeitimus.

2. Jei įmonės tyčia ar per aplaidumą pateikia neteisingą, neišsamią ar klaidinančią informaciją atsakydamos į pagal 20 straipsnio 3 dalį pateiktą prašymą arba nepateikia jos per terminą, nustatytą sprendimu, priimtu pagal 20 straipsnio 5 dalies pirmą pastraipą, Komisija savo sprendimu gali skirti įmonėms baudas, neviršijančias 1 % bendros praėjusių verslo metų apyvartos.

Nustatant baudos dydį atsižvelgiama į pirmos pastraipos reikalavimų nesilaikymo sunkumą.

3. Pagal 1 dalį numatytos sankcijos ir pagal 2 dalį priimti sprendimai nėra baudžiamosios teisės pobūdžio.

(*) Šio reglamento taikymo pradžios datą.

23 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda pagal Direktyvos 2009/.../EB 46 straipsnį įsteigtas komitetas.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

24 straipsnis

Komisijos ataskaita

Komisija stebi, kaip įgyvendinamas šis reglamentas. Pagal Direktyvos ... (*) 47 straipsnio 6 dalį pateiktoje ataskaitoje Komisija taip pat pateikia ataskaitą apie taikant šį reglamentą įgytą patirtį. Ataskaitoje pirmiausia analizuojama, koku mastu šiuo reglamentu sėkmingai užtikrintos nediskriminacinės ir tinkamai išlaidas atspindinčios priegios prie tinklo sąlygos tarpvalstybiams elektros energijos mainams, siekiant suteikti klientams pasirinkimą gerai veikiančioje elektros energijos vidaus rinkoje ir

užtikrinti ilgalaikį tiekimo saugumą, taip pat — kiek veiksmingai yra teikiami kainų skirtingose vietose signalai. Jei reikia, kartu su ataskaita pateikiami atitinkami pasiūlymai ir (arba) rekomendacijos.

25 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 1228/2003 panaikinamas nuo ... (*). Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir aiškinamos pagal II priede pateiktą atitikmenų lentelę.

26 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo ... (*).

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta ...,

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

...

Tarybos vardu

Pirmininkas

...

(*) 18 po aštuoniolika mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

I PRIEDAS

GAIRĖS DĖL TINKLŲ SUJUNGIMO TARP NACIONALINIŲ SISTEMŲ TURIMŲ PERDAVIMO PAJĖGUMŲ VALDYMO IR PASKIRSTYMO

1. Bendrosios nuostatos

- 1.1. Perdavimo sistemos operatoriai (PSO) stengiasi patvirtinti visus komercinius sandorius, įskaitant susijusius su tarpvalstybine prekyba.
- 1.2. Kai perkrovos nėra, naudojimuisi tinklų sujungimu netaikomi jokie apribojimai. Jei dažniausiai taip ir yra, naudojimuisi tarpvalstybinėmis perdavimo paslaugomis nuolatinės bendro paskirstymo tvarkos taikyti nereikia.
- 1.3. Kai planuoti komerciniai sandoriai neatitinka saugaus tinklo eksploatavimo reikalavimų, PSO gali sumažinti perkrovą laikydamiesi tinklo eksploatavimo saugumo reikalavimų, tuo pačiu stengdamiesi užtikrinti, kad visos susijusios išlaidos išliktų ekonomiškai efektyvios. Tuo atveju, jei negali būti taikomos mažesnių sąnaudų reikalaujančios priemonės, numatomas prevencinis pakartotinis siuntimas arba prekių mainai.
- 1.4. Atsiradus struktūrinėms perkrovoms, PSO iškart taiko iš anksto nustatytas ir sutartas atitinkamas perkrovos valdymo taisykles ir tvarką. Perkrovos valdymo metodais užtikrinama, kad su visais paskirstytais perdavimo pajėgumais susiję fiziniai energijos srautai atitiktų tinklo saugumo standartus.
- 1.5. Perkrovos valdymui skirti metodai turi būti ekonomiškai veiksmingi skatinant rinkos dalyvius ir PSO, remti konkurenciją ir būti tinkami taikyti regionuose ir Bendrijos mastu.
- 1.6. Perkrovos valdymui neturi įtakos jokie sandoriai. Konkretus prašymas suteikti perdavimo paslaugas atmetamas tik tada, kai vienu metu susidaro toliau nurodytos sąlygos:
 - a) dėl padidėjusių fizinių energijos srautų, atsiradusių priėmus šį prašymą, gali susidaryti situacija, dėl kurios nebebus galima garantuoti saugaus elektros energijos sistemos veikimo; ir
 - b) konkreči šio prašymo piniginė išraiška perkrovos valdymo procedūroje yra mažesnė nei visų kitų už tokią pačią paslaugą ir tokiomis pačiomis sąlygomis ketinamų patenkinti prašymų vertė.
- 1.7. PSO, nustatydami konkrečias tinklo vietas, kuriose ir tarp kurių turi būti taikomas perkrovos valdymas, vadovaujasi ekonomiško ir neigiamos įtakos sumažinimo elektros energijos vidaus rinkai principais. Konkrečiai, PSO neturi apriboti tinklų sujungimo pajėgumų siekdami išspręsti perkrovos problemą savo kontroliuojamoje teritorijoje, išskyrus esant pirmiau nurodytoms priežastims ir veikimo saugumo tikslais⁽¹⁾. Susidarius tokiai situacijai, PSO apibūdina ją ir skaidriai supažindina su ja visus sistemos naudotojus. Tokia situacija yra toleruojama tik iki tol, kol yra surandamas ilgalaikis sprendimas. PSO apibūdina metodiką ir projektus, kurie padėtų rasti ilgalaikį sprendimą, ir skaidriai supažindina su jais visus sistemos naudotojus.
- 1.8. PSO, stengdamasis tinklo eksploatavimo priemonėmis ir pakartotiniu siuntimu subalansuoti tinklą kontroliuojamos teritorijos viduje, atsižvelgia į tų priemonių poveikį kaimyninėse kontroliuojamose teritorijose.
- 1.9. Siekiant maksimaliai padidinti prekybos elektros energija galimybes ir subalansuoti tarpvalstybinius pajėgumus, ne vėliau kaip 2008 m. sausio 1 d. koordinuotai ir saugaus eksploatavimo sąlygomis nustatomi jungiamosios linijos pajėgumų vienos dienos perkrovos valdymo mechanizmai.
- 1.10. Nacionalinės reguliavimo institucijos reguliariai atlieka perkrovos valdymo metodų vertinimus, pirmiausia kreipdamos dėmesį į tai, kaip laikomasi šiame reglamente ir šiose gairėse nustatytų principų ir taisyklių bei reguliavimo institucijų remiantis minėtais principais ir taisyklėmis nustatytų sąlygų. Konsultacijos su visais rinkos dalyviais ir išsamūs tyrimai yra tokių vertinimų dalis.

2. Perkrovos valdymo metodai

- 2.1. Siekiant palengvinti veiksmingą tarpvalstybinę prekybą elektros energija, perkrovos valdymo metodai orientuojami į rinką. Tuo tikslu pajėgumai paskirstomi tik naudojantis viešaisiais (pajėgumų) arba uždariaisiais (pajėgumų ir energijos) aukcionais. Tam pačiam tinklų sujungimui gali būti taikomi abu metodai. Prekiaujant keletą kartų per dieną teikiama elektros energija, gali būti naudojamosi nepertraukiama prekyba.

(¹) Veikimo saugumas reiškia „perdavimo sistemos naudojimą laikantis sutarto saugumo normų“.

- 2.2. Atsižvelgiant į konkurencijos sąlygas, perkrovos valdymo mechanizmuose gali reikėti paskirstyti ir ilgalaikius, ir trumpalaikius perdavimo pajėgumus.
 - 2.3. Kiekvienos pajėgumų paskirstymo procedūros metu skiriama numatyta turimų tinklų sujungimo pajėgumų dalis taip pat anksčiau nepaskirstyti likę pajėgumai bei pajėgumų turėtojų suteikti pajėgumai iš ankstesnių paskirstymų.
 - 2.4. Siekdami palengvinti veiksmingą konkurenciją, PSO gerina pajėgumų užtikrinimo patikimumą atsižvelgdami į dalyvaujančių PSO bei rinkos dalyvių pareigas ir teises. Rinkai gali būti pasiūlyta pakankamai didelė mažiau užtikrinta pajėgumų dalis, tačiau rinkos dalyviai visada informuojami apie tikslas perdavimo tarpvalstybinėmis linijomis sąlygas.
 - 2.5. Pasinaudojimo ilgalaikiais ir vidutinės trukmės paskirstymais teisės yra patikimų perdavimo pajėgumų teisės. Pajėgumų skyrimo metu joms taikomi „naudokis arba prarask“ arba „naudokis arba parduok“ principai.
 - 2.6. PSO nustato tinkamą pajėgumų paskirstymo skirtingais laikotarpiais struktūrą. Ją gali sudaryti galimybė rezervuoti minimalų tinklų sujungimo pajėgumų procentą vieną arba keletą kartų per dieną suteikiamiems paskirstymams. Tokią paskirstymo struktūrą tikrina atitinkamos reguliavimo institucijos. Rengdami pasiūlymus, PSO atsižvelgia į:
 - a) rinkų charakteristikas,
 - b) veikimo sąlygas, pavyzdžiui, užtikrintų tvarkaraščių sujungimo poveikį,
 - c) procentams ir skirtingiems galiojantiems paskirstymo mechanizmų grafikams taikomą derinimo lygį.
 - 2.7. Paskirstant pajėgumus neturi būti diskriminuojami tie rinkos dalyviai, kurie nori pasinaudoti savo teisėmis sudaryti dvišales sutartis ir dalyvauti energijos biržose. Laimi paraiškos su didžiausia tikslia arba numatoma verte nustatytu laikotarpiu.
 - 2.8. Regionuose, kur išankstinės finansinės elektros energijos rinkos yra gerai išvystytos ir jų veiksmingumas jau įrodytas, visi tinklų sujungimo pajėgumai gali būti paskirstyti pasinaudojant uždariaisiais aukcionais.
 - 2.9. Išskyrus naujų jungiamųjų linijų, kurioms taikoma šio reglamento 7 straipsnyje numatyta išimtis, atveju pajėgumų paskirstymo metoduose neleidžiama nustatyti rezervinių kainų.
 - 2.10. Iš esmės paskirstymo procese be jokių apribojimų gali dalyvauti visi potencialūs rinkos dalyviai. Atitinkamos reguliavimo ir (arba) konkurencijos institucijos, siekdamos išvengti problemų arba jų paastrėjimo dėl konkretaus rinkos dalyvio galimai dominuojančios padėties rinkoje, jei reikia, gali taikyti apribojimus dėl dominavimo rinkoje apskritai arba konkrečiai bendrovei.
 - 2.11. Rinkos dalyviai informuoja PSO apie savo pajėgumų suvartojimą tiksliai iki kiekvienam laikotarpiui nustatyto termino. Tas terminas yra toks, kad PSO galėtų naujai paskirstyti nepanaudotus pajėgumus kitu susijusiu laikotarpiu, įskaitant naudojimą keletą kartų per dieną.
 - 2.12. Pajėgumus galima laisvai parduoti antraeilii pagrindu, su sąlyga, kad apie tai PSO pranešama pakankamai iš anksto. Jei PSO neleidžia antraeilės prekybos (sandorio), apie tai tas PSO aiškiai ir skaidriai praneša ir paaiškina visiems rinkos dalyviams, taip pat informuoja reguliavimo instituciją.
 - 2.13. Finansines pasekmes dėl nesugebėjimo vykdyti su pajėgumų paskirstymu susijusius įsipareigojimus šalina už tokią nesėkmę atsakingi subjektai. Jei rinkos dalyviai nepasinaudoja tais pajėgumais, kuriuos jie įsipareigojo panaudoti, arba pajėgumų pardavimo viešajame aukcione atveju nesugeba prekiauti antriniu pagrindu arba grąžina pajėgumus per numatytą laikotarpį, jie netenka teisių į tokius pajėgumus ir sumoka išlaidas atspindintį mokesį. Bet kokie išlaidas atspindintys mokesčiai dėl pajėgumų nepanaudojimo turi būti pagrįsti ir proporcingi. Taip pat, jei PSO neįvykdo įsipareigojimo, jis privalo rinkos dalyviui išmokėti kompensaciją už pajėgumų teisių praradimą. Šiuo tikslu į jokių dėl tokių aplinkybių susidarancius nuostolius neatsižvelgiama. Pagrindinės koncepcijos ir metodai, kuriais vadovaujamosi siekiant nustatyti dėl įsipareigojimų nesilaikymo atsirandancius kompensuotinus nuostolius, nustatomi iš anksto ir yra peržiūrimi atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos arba institucijų.
3. **Koordinavimas**
 - 3.1. Tinklų sujungimo pajėgumų paskirstymą koordinuoja ir įgyvendina PSO, laikydamiesi bendros paskirstymo tvarkos. Tais atvejais, kai manoma, jog prekyba tarp dviejų šalių (PSO) turi reikšmingą poveikį fiziniams srauto sąlygoms PSO bet kurioje trečiojoje šalyje (PSO), visi susiję PSO koordinuoja perkrovos valdymo metodus taikydami bendrą perkrovos valdymo tvarką. Nacionalinės reguliavimo institucijos ir PSO užtikrina, kad nebūtų vienbalsiai sukurta ir taikoma jokia perkrovos valdymo tvarka, kuri turėtų reikšmingą poveikį fiziniams elektros energijos srautams kituose tinkluose.

- 3.2. Bendroji koordinuota perkrovos valdymo metodika ir tvarka paskirstant pajėgumus rinkai bent jau metams, mėnesiui ir dienai į priekį pradama taikyti ne vėliau kaip 2007 m. sausio 1 d. toliau nurodytuose regionuose esančiose šalyse:
- Šiaurės Europoje (t. y. Danijoje, Švedijoje, Suomijoje, Vokietijoje ir Lenkijoje),
 - Šiaurės Vakarų Europoje (t. y. Beniliukso šalyse, Vokietijoje ir Prancūzijoje),
 - Italijoje (t. y. Italijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Austrijoje, Slovėnijoje ir Graikijoje),
 - Vidurio Rytų Europoje (t. y. Vokietijoje, Lenkijoje, Čekijoje, Slovakijoje, Vengrijoje, Austrijoje ir Slovėnijoje),
 - Pietvakarių Europoje (t. y. Ispanijoje, Portugalijoje ir Prancūzijoje),
 - Jungtinėje Karalystėje, Airijoje ir Prancūzijoje,
 - Baltijos valstybėse (t. y. Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje).
- Jei jungiamosios linijos yra daugiau negu vienam regionui priklausančiose šalyse, siekiant užtikrinti suderinamumą su kituose regionuose, kuriems priklauso tokios šalys, taikomais metodais, gali būti taikomas kitoks perkrovos valdymo metodas. Tokiu atveju metodą siūlo atitinkami PSO, o jį peržiūri atitinkamos reguliavimo institucijos.
- 3.3. 2.8 punkte nurodyti regionai gali paskirstyti visus tinklų sujungimo pajėgumus paskirstydami pajėgumus dienai į priekį.
- 3.4. Siekiant suformuoti iš tikrųjų integruotą elektros energijos vidaus rinką, visuose šiuose septyniuose regionuose nustatoma suderinama perkrovos valdymo tvarka. Rinkos dalyviams neturi kliudyti nesuderinamos regioninės sistemos.
- 3.5. Siekiant skatinti teisingą ir veiksmingą konkurenciją ir tarpvalstybinę prekybą, 3.2 punkte nurodytuose regionuose esančių PSO koordinavimą sudaro visi etapai: nuo pajėgumų apskaičiavimo ir paskirstymo optimizavimo iki saugaus tinklo eksploatavimo, aiškiai paskirstant atsakomybę. Pirmiausia tokį koordinavimą sudaro:
- naudojimasis bendru perdavimo modeliu, kuriuo remiantis būtų efektyviai paskirstyta tarpusavyje susijusi fizinė kontūro srovė ir atsižvelgiama į komercinių ir fizinių srautų neatitikimus,
 - pajėgumų, skirtų efektyviam tarpusavyje susijusios fizinės kontūro srovės paskirstymui, paskirstymas ir skyrimas,
 - vienodi įpareigojimai pajėgumų turėtojams dėl informacijos pateikimo apie tai, kur jie ketina juos naudoti, t. y. apie pajėgumų skyrimą (pardavimui viešuosiuose aukcionuose),
 - identiški terminai ir tiekimo užbaigimo laikas,
 - vienoda pajėgumų paskirstymo skirtingais laikotarpiais (pvz., 1 diena, 3 valandos, 1 savaitė ir t. t.) ir parduotų pajėgumų blokų (energijos kiekis MW, MWh ir t. t.) struktūra,
 - nuosekli sutartimi pagrįsta struktūra su rinkos dalyviais,
 - srautų tikrinimas siekiant, kad jie atitiktų tinklo eksploatacinio planavimo ir kuo greitesnio eksploatavimo reikalavimus,
 - perkrovos valdymo veiksmų vykdymas ir atsiskaitymas už juos.
- 3.6. Koordinavimas taip pat apima PSO informacijos mainus. Informacijos mainų pobūdis, laikas ir dažnumas turi būti suderinti su 3.5. punkte nustatyta veikla ir elektros energijos rinkų funkcionavimu. Tokie informacijos mainai pirmiausia suteikia galimybę PSO kiek galima tiksliau numatyti bendrą tinklo situaciją, kad būtų galima nustatyti srautus tinkle ir turimus tinklų sujungimo pajėgumus. Kiekvienas PSO, renkantis informaciją kitų PSO vardu, pateikia dalyvaujantiems PSO duomenų rinkimo rezultatus.

4. Veiklos rinkoje grafikas

- 4.1. Turimų perdavimo pajėgumų paskirstymas vykdomas pakankamai iš anksto. Susiję PSO, prieš kiekvieną paskirstymą bendrai skelbia apie ketinamus paskirstyti pajėgumus, prirėkus, atsižvelgdami į pajėgumus, suteiktus pagal užtikrinto perdavimo teises ir, jei tai susiję, į susijusius sujungtus skyrimus kartu nurodant laikotarpius, kuriais pajėgumai sumažės arba nebus teikiami (tarkim, dėl remonto).
- 4.2. Visapusiškai atsižvelgiant į tinklo saugumą, perdavimo teisės skiriamos pakankamai iš anksto, prieš vykdomas visų susijusių organizuotų rinkų „dieną prieš“ sesijas ir prieš paskelbiant apie planuojamus paskirstyti pajėgumus pagal „dieną prieš“ arba „keletą kartų per dieną“ paskirstymo mechanizmus. Siekiant efektyviai pasinaudoti tinklų sujungimu, perdavimo teisių skyrimas priešinga kryptimi yra sujungiamas.

- 4.3. Vienas po kito keletą kartų per dieną teikiama perdavimo pajėgumai D dienai vykdomi D-1 ir D dienomis pateikus nurodytos arba faktiškos „dienos prieš“ gamybos grafikus.
- 4.4. PSO, ruošdamiesi tinklo „dienos prieš“ veikimui, keičiasi informacija su kaimynystėje esančiais PSO, pavyzdžiui, apie jų numatytą tinklo tipologiją, turimus ir planuojamus gamybos vietus ir apkrovos srautus siekdamas optimaliai pasinaudoti visu tinklu eksploatacinių priemonių pagalba pagal saugaus tinklo eksploataavimo taisykles.

5. Skaidrumas

- 5.1. PSO skelbia visus reikalingus duomenis, susijusius su tinklo buvimu, prieiga prie jo ir naudojimu juo, įskaitant ataskaitą apie perkrovos buvimo vietą ir priežastis, perkrovos valdymui taikomus metodus ir jos valdymo planus ateityje.
- 5.2. PSO skelbia bendrą skirtingomis aplinkybėmis perkrovos valdymui taikomo metodo, kuriuo siekiama padidinti rinkai pateikiamus pajėgumus, apibūdinimą ir bendrą schemą tinklų sujungimo pajėgumui skirtingais laikotarpiais apskaičiuoti. Tokią schemą tikrina atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijos.
- 5.3. PSO išsamiai apibūdina ir skaidriai pateikia visiems potencialiems tinklo naudotojams informaciją apie perkrovos valdymą ir naudojamą pajėgumų paskirstymo tvarką, taip pat nurodo laiką ir pajėgumams taikomą tvarką, apibūdiną siūlomus produktus ir PSO bei pajėgumus gaunančios šalies įsipareigojimus ir teises, įskaitant atsakomybę, kuri atsiranda nevykdant įsipareigojimų.
- 5.4. Eksploataavimo ir planavimo saugumo standartai sudaro PSO skelbiamo atviro ir viešo dokumento neatskiriamą dalį. Tą dokumentą taip pat tikrina nacionalinės reguliavimo institucijos.
- 5.5. PSO, remdamiesi kuo tikslesne prognoze, skelbia visus susijusius duomenis apie tarpvalstybinę prekybą elektros energija. Siekdami įvykdyti šį įsipareigojimą, susiję rinkos dalyviai pateikia PSO susijusius duomenis. Tokios informacijos skelbimo būdą tikrina reguliavimo institucijos. PSO skelbia bent:
- a) kasmet: informaciją apie ilgalaikį perdavimo infrastruktūros vystymą ir jos įtaką tarpvalstybiniam perdavimo pajėgumams;
 - b) kas mėnesį: rinkai skirtų perdavimo pajėgumų prognozę mėnesiui ir vieneriems metams, atsižvelgiant į visą susijusią PSO turimą informaciją tokios prognozės metu (pvz., vasaros ir žiemos sezonų įtaką linijų pajėgumams, tinklų priežiūrą, turimus gamybos vietus ir t. t.);
 - c) kas savaitę: rinkai skirtų perdavimo pajėgumų prognozę vienai savaitei, atsižvelgiant į visą susijusią PSO turimą informaciją tokios prognozės metu, konkrečiai: oro prognozes, planuojamus tinklų remonto darbus, turimus gamybos vietus ir t. t.;
 - d) kasdien: rinkai skirtų perdavimo pajėgumus vienai dienai ir keletą kartų per dieną vykdomiems perdavimams kiekvienam rinkos laiko vienetui, atsižvelgiant į visus sujungtus vienos dienos skyrimus, į vienos dienos gamybos grafikus, prognozuojamus poreikius ir planuojamus tinklų remonto darbus;
 - e) bendrus jau paskirstytus pajėgumus kiekvienam rinkos laiko vienetui, atsižvelgiant į visas susijusias sąlygas, kuriomis pajėgumai gali būti naudojami (pvz., aukciono kliringo kainą, įsipareigojimus dėl pajėgumų naudojimo būdo ir t. t.), kad būtų galima nustatyti visus likusius pajėgumus;
 - f) kuo greičiau po kiekvieno paskirstymo — paskirstytus pajėgumus, taip pat mokėtą kainą;
 - g) informaciją apie iš viso sunaudotus pajėgumus pagal rinkos laiko vienetą, iškart po skyrimo;
 - h) kuo greičiau: suteiktų komercinių ir fizinių srautų sumą pagal kiekvieną rinkos laiko vienetą, įskaitant PSO vykdytų visų korekcinį veiksmų apibūdinimą, pavyzdžiui, apribojimus, sprendžiant tinklo arba sistemos problemas;
 - i) *ex-ante* informaciją apie planuojamus elektros energijos tiekimo nutraukimus ir *ex-post* informaciją apie praėjusios dienos planuotus ir neplanuotus tiekimo nutraukimus didesniuose nei 100 MW gamybos vienetuose.
- 5.6. Visa reikalinga informacija pateikiama rinkai laiku, kad būtų galima derėtis dėl visų sandorių (konkrečiai, dėl kasmet pasirašomų tiekimo susitarimų su pramonės klientais derybų laiko arba dėl pasiūlymų pateikimo organizuotoms rinkoms laiko).
- 5.7. PSO skelbia susijusią informaciją dėl prognozuojamų poreikių ir gamybos remdamasis 5.5 ir 5.6 punktuose nurodytais laikotarpiais. PSO taip pat skelbia susijusią informaciją, reikalingą tarpvalstybinei subalansavimo rinkai.
- 5.8. Skelbiant prognozes, *ex post* realizuotos vertės prognozės informacijai yra skelbiamos tuo laikotarpiu, kuris yra po prognozuojamo laikotarpio arba ne vėliau kaip kitą dieną (D + 1).

- 5.9. Su visa PSO skelbiama informacija turi būti galima laisvai susipažinti sudėtingos prieigos nereikalaujančioje formoje. Su visais duomenimis turi būti galima susipažinti naudojantis tinkamomis ir standartizuotomis apskaitos informacija priemonėmis, kurios yra nustatomos glaudžiai bendradarbiaujant su rinkos dalyviais. Tam, kad tokiais duomenimis galėtų pasinaudoti nauji rinkos dalyviai, juose pateikiama informacija turi apimti mažiausiai dvejų metų laikotarpius.
- 5.10. Siekiant, kad kiekvienas PSO galėtų apskaičiuoti apkrovos srautus savo teritorijoje, jie reguliariai keičiasi pakankamai tiksliais duomenimis apie tinklą ir apkrovos srautus. Tokie pat duomenys pateikiami reguliavimo institucijoms ir Komisijai, jei jos to reikalauja. Reguliavimo institucijos ir Komisija užtikrina, kad jos ir joms analitinį darbą su tokiais duomenimis atliekantys konsultantai gerbs tokių duomenų konfidencialumą.

6. Iš perkrovos gautų pajamų panaudojimas

- 6.1. Pelnas taikant perkrovos valdymo tvarką tam tikru iš anksto nustatytu laikotarpiu gali būti gaunamas tik tokiu atveju, jei tuo laikotarpiu susidaro perkrova, išskyrus naujų jungiamųjų linijų atveju (joms taikoma išimtis pagal šio reglamento 7 straipsnį). Tokių pajamų paskirstymo tvarką tikrina reguliavimo institucijos; tokia tvarka neturi iškreipti paskirstymo proceso kokios nors pajėgumų arba energijos prašančios šalies naudai nei trukdyti sumažinti perkrovas.
- 6.2. Nacionalinės reguliavimo institucijos, nustatydamos iš paskirstytų tinklų sujungimo pajėgumų gautų pajamų panaudojimą, vadovaujasi skaidrumo principu.
- 6.3. Iš perkrovos gautos pajamos yra paskirstomos tiems PSO, kurie dalyvavo veikloje pagal dalyvaujančių PSO nustatytus ir atitinkamų reguliavimo institucijų patikrintus kriterijus.
- 6.4. PSO iš anksto aiškiai nustato, kaip gali būti panaudojamos iš perkrovos gautos pajamos ir praneša, kaip jos buvo panaudotos. Reguliavimo institucijos tikrina, ar toks panaudojimas atitinka šį reglamentą ir šias gaires ir ar visa iš perkrovos gautų pajamų suma po tinklų sujungimo pajėgumų paskirstymo yra panaudota vienam ar daugiau iš trijų šio reglamento 16 straipsnio 6 dalyje nustatytų tikslų.
- 6.5. Kasmet ne vėliau kaip kiekvienų metų liepos 31 d. reguliavimo institucijos skelbia ataskaitą apie pajamas, gautas per 12 mėnesių laikotarpį (iki konkrečių metų birželio 30 d.) ir apie tai, kaip jos buvo panaudotos, kartu su patvirtinimu, kad toks visos iš perkrovos gautų pajamų sumos panaudojimas atitinka šį reglamentą ir šias gaires, ir kad visa perkrovos pajamų suma yra panaudota vienam ar daugiau iš trijų nurodytų tikslų.
- 6.6. Pageidautina, kad iš perkrovos gautos pajamos būtų panaudotos investicijoms, kuriomis siekiama palaikyti arba padidinti tinklų sujungimo pajėgumus, skiriant tokias lėšas konkrečioms iš anksto numatytiems projektams, kurie padės sumažinti esančią susijusią perkrovą ir kuriuos galima įgyvendinti per priimtina laikotarpį, pirmiausia leidimų proceso prasme.
-

II PRIEDAS

ATTIKMENŲ LENTELĖ

Reglamentas (EB) Nr. 1228/2003	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	2 straipsnis
–	3 straipsnis
–	4 straipsnis
–	5 straipsnis
–	6 straipsnis
–	7 straipsnis
–	8 straipsnis
–	9 straipsnis
–	10 straipsnis
–	11 straipsnis
–	12 straipsnis
3 straipsnis	13 straipsnis
4 straipsnis	14 straipsnis
5 straipsnis	15 straipsnis
6 straipsnis	16 straipsnis
7 straipsnis	17 straipsnis
8 straipsnis	18 straipsnis
9 straipsnis	19 straipsnis
10 straipsnis	20 straipsnis
11 straipsnis	21 straipsnis
12 straipsnis	22 straipsnis
13 straipsnis	23 straipsnis
14 straipsnis	24 straipsnis
–	25 straipsnis
15 straipsnis	26 straipsnis
Priedas	I priedas

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

I. ĮVADAS

1. Remdamasi Sutarties 95 straipsniu, 2007 m. rugsėjo 19 d. Komisija kartu su kitais keturiais pasiūlymais, susijusiais su energijos vidaus rinka, pateikė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų.
2. 2008 m. balandžio 10 d. ⁽¹⁾ Regionų komitetas, o 2008 m. balandžio 22 d. ⁽²⁾ Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas pateikė nuomones dėl viso dokumentų paketo.
3. Europos Parlamentas priėmė nuomonę ⁽³⁾ per pirmąjį svarstymą 2008 m. birželio 18 d., pritardamas 32 pakeitimams. Komisija nepateikė pakeisto pasiūlymo.
4. Remdamasi Sutarties 251 straipsniu 2009 m. sausio 9 d. Taryba priėmė bendrąją poziciją, išdėstydamą reglamentą nauja redakcija.

II. PASIŪLYMO TIKSLAS

5. Pasiūlymas yra įtrauktas į trečiąją energijos vidaus rinkos dokumentų paketą, kuriame taip pat yra Direktyva dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, Reglamentas dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, Direktyva dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ir Reglamentas, įsteigiantis Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą. Jo tikslas — prisidėti siekiant gero elektros energijos vidaus rinkos veikimo, visų pirma įtraukiant:
 - nuostatas, kuriomis siekiama intensyvesnio perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimo ir jų veiklos koordinavimo, *inter alia*, įsteigiant Europos elektros perdavimo sistemos operatorių tinklą (ENTSO-E);
 - didesnio skaidrumo reikalavimus.

III. BENDROSIOS POZICIJOS ANALIZĖ

6. Bendrosios pastabos

- 6.1. Taryba pasirinko, jos nuomone, veiksmingesnį, skaidresnį ir nuoseklesnį Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 atžvilgiu bei skaitytojui patogesnį reglamento pakeitimo būdą — jo nuostatas išdėstyti nauja redakcija. Tačiau Taryba tuo pačiu metu laikėsi bendro principo visiškai laikytis Komisijos iš dalies keičiančio pasiūlymo ta prasme, kad ji nelietė nei vienos kitos nuostatos, kuri neįeina į Komisijos pasiūlymą, išskyrus tuos atvejus, kai nuostatas keisti reikėjo atsižvelgiant į Tarybos padarytus pasiūlymo pakeitimus, pakeitė nuorodas pernumeravus straipsnius ir pan. Kiek įmanoma, Taryba laikėsi Komisijos požiūrio dėl vienodų sąlygų taikymo elektros energijos ir dujų sektoriams.

Komisija pritarė visiems Tarybos padarytiems jos pasiūlymo pakeitimams.

- 6.2. Taryba laikėsi Komisijos požiūrio dėl *Europos Parlamento priimtų 32 pakeitimų, įskaitant vieną žodinį pakeitimą*,
 - pritardama šiems septyniems pakeitimams
 - visiškai: 12 pakeitimui;
 - iš dalies/iš esmės: 11, 15, 18, 24, 29 ir 32 pakeitimams;bei
 - nepritardama šiems šešiams pakeitimams: 5, 13, 19, 26, 27 ir 30 pakeitimams dėl turinio, nuoseklumo ar formos.

⁽¹⁾ OLC 172, 2008 7 5, p. 55.

⁽²⁾ OLC 211, 2008 8 19, p. 23.

⁽³⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

6.3. Taryba nesilaikė Komisijos pozicijos

- pritardama vienam pakeitimui: 23 pakeitimui (iš dalies)
bei
- nepritardama šiems 18 pakeitimų: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 17, 20, 21, 22, 25, 28, 31 ir žodiniam pakeitimui.

7. Konkrečios pastabos

7.1. Taryba nesilaikė Komisijos pozicijos dėl šių EP pakeitimų:

- a) Taryba pritarė 23 pakeitimui iš dalies todėl, kad ji mano, jog tam tikromis sąlygomis ir taikant tam tikrus apribojimus, skaičiuojant tinklo tarifus turėtų būti numatyta galimybė atsižvelgti į pajamas už perkrovas.
 - b) Taryba nepritarė pirmiau (6.3 punkte) išvardytiems 18 pakeitimų dėl šių priežasčių:
 - i) Šie pakeitimai nereikalingi arba neturi pridėtinės vertės visų pirma todėl, kad šie klausimai iš dalies/pakankamai aptarti kitose teksto dalyse arba pakanka Komisijos siūlomos formulotės: 1, 2, 3, 4 pakeitimai; 7 ir 8 pakeitimai nereikalingi; žodinio pakeitimo klausimas jau aptartas 8 straipsnio 8 ir 9 dalyse.
 - ii) Pakeitimu įrašomas tekstas, kuris dėl reguliavimo institucijų vaidmens nėra tinkamas, *inter alia*, todėl, kad šių institucijų užduotys ir įgaliojimai nustatyti Elektros energijos direktyvoje: 9 pakeitimas; 10 pakeitimas (be to, Taryba perkėlė straipsnį dėl mažmeninių rinkų į Elektros energijos direktyvą); 20, 31 pakeitimai.
 - iii) 6 pakeitimui, nes ne Komisija turi rengti veiksmų planus dėl perdavimo tinklo.
 - iv) 14 ir 21 pakeitimais įrašomas tekstas, kuris neatitinka vaidmens, kurį Taryba skiria agentūrai; be to, dėl teisinių priežasčių nėra tinkama, kad agentūra priimtų arba tvirtintų tinklo kodeksus ar priimtų bendro pobūdžio sprendimus.
 - v) 17 pakeitimui, nes konsultuoti (10 straipsnis) turėtų ENTSO; konsultacija, kurią turėtų suteikti agentūra, aptarta 6 straipsnyje.
 - vi) 22 pakeitimas yra netinkamas, nes turėtų būti vengiama pernelyg didelio reglamentavimo.
 - vii) 25 pakeitimui, nes turėtų būti paliktas sugretinimas su išimties taikymo procedūra, numatyta dujų sektoriuje (Dujų direktyvos 35 straipsnis).
 - viii) 28 pakeitimas nepatenka į reglamento taikymo sritį, o juo numatytos valstybių narų užduotys turėtų būti perdavimo sistemos operatorių užduotys.
- 7.2 Taryba taip pat įtraukė tam tikrus kitus *Komisijos pasiūlymo* (turinio ir (arba) formos) pakeitimus; pagrindiniai pakeitimai išdėstyti toliau.

a) *Perdavimo sistemos operatorių sertifikavimas*

Taryba laikėsi nuomonės, kad yra tikslinga iš Elektros energijos direktyvos į šio reglamento naują 3 straipsnį perkelti tą dalį sertifikavimo procedūros, kurioje nustatomas Komisijos vaidmuo šioje procedūroje.

b) *Tinklo kodeksų priėmimas ir keitimas*

Taryba laikėsi nuomonės, kad yra tikslinga išsamiau apibrėžti tinklo kodeksų priėmimo procedūrą (6 straipsnis) ir kitą — trumpesnę — tinklo kodeksų keitimo procedūrą (7 straipsnis). Šiais straipsniais buvo pakeistas Komisijos pasiūlymo 2e straipsnis. Taryba suteikė aiškų vaidmenį agentūrai, kuri turėtų parengti neįpareigojančias bendras gaires, kurios būtų tinklo kodeksų, kuriuos turi priimti ENTSO, pagrindas, peržiūrėti tinklo kodeksų projektą ir įvertinti siūlomus tinklo kodeksų pakeitimus. Prireikus Komisija gali priimti šiuos kodeksus, taikydama komiteto procedūrą, kad šie kodeksai taptų privalomi (taip pat žr. 6 konstatuojamąją dalį).

c) Agentūros vykdoma stebėseną

Taryba įtraukė dvi naujas pastraipas, kuriose išdėstyta agentūros vykdoma stebėseną ENTSO įgyvendinant tinklo kodeksus (9 straipsnio 1 dalies antra ir trečia pastraipos).

d) Išimčių taikymas naujoms jungiamosioms linijoms

Išimčių taikymo naujoms jungiamosioms linijoms tarp valstybių narių klausimu (17 straipsnis) Taryba laikėsi nuomonės, kad agentūrai tikslinga dalyvauti tik tais atvejais, kai atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos nepasiekia susitarimo ar pateikia bendrą prašymą agentūrai (5 dalis). Be to, valstybės narės turėtų turėti galimybę numatyti, jei pageidauja, kad *oficialų* sprendimą dėl išimties taikymo priima kita atitinkama valstybės narės institucija, remdamasi reguliavimo institucijos nuomone (6 dalis).

e) Mažmeninės rinkos

Taryba laikėsi nuomonės, kad tikslinga pakeisti straipsnio dėl mažmeninių rinkų formuluotę, išbraukiant, *inter alia*, nuorodą į tarpvalstybines rinkas, ir perkelti ją iš reglamento (Komisijos pasiūlymo 7a straipsnis) į Elektros energijos direktyvą (naujas 40 straipsnis).

f) Kiti punktai

- Taryba laikėsi nuomonės, kad tikslinga naudoti sąvoką „tinklo plėtros planas“ vietoj „investavimo planas“ ir patikslinti, kad šie planai yra *neprivalomo pobūdžio* (8 straipsnio 3 dalies b punktas).
 - Remdamasi naujos redakcijos formatu, Taryba įtraukė naują straipsnį, *panaikinantį* galiojantį teisės aktą (25 straipsnis).
-

BENDROJI POZICIJA (EB) Nr. 12/2009**Tarybos priimta 2009 m. sausio 9 d.****siekiant priimti ... Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005**

(Tekstas svarbus EEE)

(2009/C 75 E/03)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Nuo 1999 m. pradėjus laipsniškai kurti gamtinių dujų vidaus rinką yra siekiama visiems Bendrijos vartotojams — ir piliečiams, ir verslo subjektams — suteikti tikrą pasirinkimo galimybę, sukurti naujų verslo galimybių ir didinti tarpvalstybinę prekybą siekiant didesnio našumo, konkurencingų kainų ir aukštesnio lygio paslaugų standartų bei siekiant prisidėti prie tiekimo saugumo ir tvarios plėtros.
- (2) 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/55/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ⁽⁴⁾ ir 2005 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1775/2005 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų ⁽⁵⁾ buvo svariai prisidėta prie tokios gamtinių dujų vidaus rinkos kūrimo.
- (3) Patirtis, įgyta įgyvendinant ir kontroliuojant 2002 m. Europos dujų reguliavimo forumo (toliau — Madrido forumas) patvirtintą pirmąjį Geros praktikos gairių rinkinį, rodo, kad, siekiant užtikrinti visapusišką tose gairėse nustatytų taisyklių įgyvendinimą visose valstybėse narėse ir numatyti minimalias garantijas vienodoms praktinėms patekimo į rinką sąlygoms, būtina numatyti, kad jos taptų teisiškai įgyvendinamos.

⁽¹⁾ OLC 211, 2008 8 19, p. 23.⁽²⁾ OLC 172, 2008 7 5, p. 55.⁽³⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2009 m. sausio 9 d. Tarybos bendroji pozicija ir ... m. ... d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).⁽⁴⁾ OLL 176, 2003 7 15, p. 57.⁽⁵⁾ OLL 289, 2005 11 3, p. 1.

(4) Antrasis bendrųjų taisyklių rinkinys — „Antrosios geros praktikos gairės“ — buvo patvirtintas 2003 m. rugsėjo 24 ir 25 d. Madrido forumo susitikime; remiantis tomis antrosiomis gairėmis, šiuo reglamentu siekiama nustatyti bendruosius principus ir taisykles, reglamentuojančius teisę naudotis tinklu ir trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugas, perkrovos valdymą, skaidrumą, balansavimą ir prekybą pajėgumų teisėmis.

(5) ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/.../EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ⁽⁶⁾ leidžiama jungtinė perdavimo ir skirstymo sistemos operatoriaus veikla. Todėl šiame reglamente nustatytose taisyklėse nereikalaujama keisti nacionalinių perdavimo ir skirstymo sistemų, atitinkančių reikiamas Direktyvos 2009/.../EB nuostatas, struktūros.

(6) Aukšto slėgio vamzdynai, jungiantys vietas skirstytojus prie dujų tinklo, kurie pirmiausia nėra naudojami vietos skirstymui, patenka į šio reglamento taikymo sritį.

(7) Būtina nurodyti kriterijus, kuriais remiantis būtų nustatomi teisės naudotis tinklu tarifai, siekiant užtikrinti, kad jie visapusiškai atitiktų nediskriminavimo principą ir gerai veikiančios vidaus rinkos reikmes, kad juose būtų deramai atsižvelgta į sistemos vientisumo būtinybę bei atspindėtos faktinės sąnaudos tiek, kiek tokios sąnaudos atitinka rentabilus ir struktūriškai palyginamo tinklo operatoriaus sąnaudas ir yra skaidrios, įskaitant atitinkamą grąžą iš investicijų ir prirėkus atsižvelgiant į reguliavimo institucijų atliekamą lyginamąją tarifų analizę.

(8) Apskaičiuojant teisės naudotis tinklais tarifus būtina atsižvelgti į patirtas faktines sąnaudas tiek, kiek jos atitinka rentabilus ir struktūriškai palyginamo tinklo operatoriaus sąnaudas ir yra skaidrios, ir būtinybę numatyti tinkamą grąžą iš investicijų bei paskatas naujai infrastruktūrai kurti. Šiuo atžvilgiu, ypač jei egzistuoja veiksminga vamzdynų tarpusavio konkurencija, būtina atsižvelgti į reguliavimo institucijų atliekamą lyginamąją tarifų analizę.

(9) Rinka grindžiamų priemonių, pavyzdžiui, aukcionų, taikymas tarifams nustatyti turi būti suderinamas su Direktyvos 2009/.../EB nuostatomis.

⁽⁶⁾ OLL ...

- (10) Bendram minimaliam praktinės teisės naudotis tinklu standartui Bendrijoje nustatyti ir siekiant užtikrinti, kad trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugos būtų pakankamai suderintos, bei sudaryti sąlygas pasinaudoti gerai veikiančios gamtinių dujų vidaus rinkos teikiama nauda, būtinas bendras minimalus trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugų rinkinys.
- (11) Šiuo metu yra kliūčių, kurios trukdo Bendrijoje dujas parduoti vienodomis sąlygomis, be diskriminacijos ar sunkumų. Visų pirma nediskriminacinė teisė naudotis tinklais ir vienodai veiksmingo lygio reguliuojamoji priežiūra dar nėra užtikrinta visose valstybėse narėse.
- (12) 2007 m. sausio 10 d. Komisijos komunikate „Europos energetikos politika“ pabrėžta gamtinių dujų vidaus rinkos sukūrimo ir vienodų galimybių visoms gamtinių dujų įmonėms Bendrijoje užtikrinimo svarba. 2007 m. sausio 10 d. Komisijos komunikatuose, „Dujų ir elektros vidaus rinkos perspektyvos“ ir „Europos dujų ir elektros energijos sektorių tyrimas pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 17 straipsnį (Galutinė ataskaita)“ buvo parodyta, kad šiuo metu galiojančios taisyklės ir priemonės nesudaro būtinos sistemos, kurios reikia gerai veikiančiai vidaus rinkai pasiekti.
- (13) Nuosekliai įgyvendinant galiojančią reglamentavimo sistemą, reikėtų pakoreguoti gamtinių dujų vidaus rinkos reglamentavimo sistemą, nustatytą Reglamentu (EB) Nr. 1775/2005, atsižvelgiant į tų komunikatų nuostatas.
- (14) Visų pirma reikia skatinti glaudesnę perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimą ir jų veiklos koordinavimą, siekiant užtikrinti tinklo kodeksų parengimą, kad būtų galima teikti ir valdyti veiksmingą prieigą prie tarpvalstybinių perdavimo tinklų, ir užtikrinti suderintą bei veiksmingą perspektyvinį Bendrijos perdavimo sistemos planavimą ir patikimą techninę tos sistemos plėtrą deramai atsižvelgiant į aplinką. Tinklo kodeksai turėtų atitikti neįpralomas bendras rekomendacijas, parengtas Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros, įsteigtos ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. .../2009⁽¹⁾ (Agentūra). Agentūra turėtų atlikti tam tikrą vaidmenį atliekant tinklo kodeksų projektų peržiūrą, be kita ko, jų atitikties neįpralomoms bendroms rekomendacijoms atžvilgiu, ir jai turėtų būti suteikta teisė rekomenduoti Komisijai juos priimti. Agentūra taip pat turėtų įvertinti siūlomus tinklo kodeksų pakeitimus, ir jai turėtų būti suteikta teisė rekomenduoti Komisijai juos priimti. Perdavimo sistemos operatoriai savo tinklus turėtų eksploatuoti laikydamiesi tų tinklo kodeksų.
- (15) Siekiant užtikrinti tinkamiausią dujų perdavimo tinklo valdymą Bendrijoje, turėtų būti įsteigtas Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklas (ENTSO-G). ENTSO-G savo užduotis turėtų vykdyti laikydamasis Bendrijos konkurencijos taisyklių, kurios ir toliau taikomos ENTSO-G sprendimams. ENTSO-G užduotys turėtų būti aiškiai apibrėžtos, o veiklą jis turėtų vykdyti taip, kad būtų užtikrinamas veiksmingumas, jo atstovaujamas pobūdis ir skaidrumas. ENTSO-G parengtais tinklo kodeksais neketinama pakeisti būtinų nacionalinių tinklo kodeksų su tarpvalstybiniais klausimais nesusijusiose srityse. Atsižvelgiant į tai, kad veiksmingesnę pažangą galima užtikrinti taikant vienodas taisykles regiono lygmeniu, perdavimo sistemos operatoriai bendroje bendradarbiavimo sistemoje turėtų sukurti regionines struktūras tuo pačiu užtikrinami, kad regiono lygmeniu pasiekti rezultatai atitiktų tinklo kodeksus ir neįpralomo 10 metų tinklo plėtojimo planus Bendrijos lygmeniu. Siekiant bendradarbiauti tokiose regioninėse struktūrose būtina, kad tinklo veikla būtų iš tikrųjų atskirta nuo gavybos ir tiekimo veiklos. Nesant tokio atskyrimo, perdavimo sistemos operatoriams bendradarbiaujant regiono lygmeniu kyla konkurenciją iškraipančių veiksmų pavojus.
- (16) Visi rinkos dalyviai yra suinteresuoti veikla, kurios laukiama iš ENTSO-G. Todėl veiksmingas konsultavimosi procesas yra būtinas, ir veikiančios organizacijos, pavyzdžiui, Europos energijos mainų supaprastinimo asociacija, nacionalinės reguliavimo institucijos arba Agentūra, įsteigtos sudaryti palankesnes sąlygas šiam procesui ir jį organizuoti, turėtų atlikti svarbų vaidmenį.
- (17) Kad būtų galima padidinti konkurenciją sukuriant likvidias didmenines dujų rinkas, būtina užtikrinti, kad dujas būtų galima parduoti neatsižvelgiant į jų buvimą vietą sistemoje. Vienintelis būdas šiam tikslui pasiekti — suteikti tinklo naudotojams teisę laisvai rezervuoti dujų įleidimo ir išleidimo pajėgumus, taip užtikrinant dujų transportavimą per zonas, o ne sutartyse numatytais maršrutais. Jau 2002 m. spalio 30 ir 31 d. įvykusiame 6-ajame Madrido forume dauguma suinteresuotųjų šalių pirmenybę teikė įleidimo ir išleidimo sistemoms, kurios sudarytų palankesnes sąlygas konkurencijos plėtrai. Tarifai neturėtų priklausyti nuo gabenimo maršruto; todėl tarifas, nustatytas viename ar daugiau įleidimo taškų, neturėtų būti siejamas su tarifu, nustatytu viename ar daugiau išleidimo taškų, ir atvirkščiai.
- (18) Nuorodos į suderintas transportavimo sutartis, susijusias su nediskriminacine teise naudotis perdavimo sistemos operatorių tinklu, nereiškia, kad konkrečios sistemos operatoriaus valstybėje narėje transportavimo sutarčių sąlygos turi būti tokios pačios, kaip kito tos valstybės narės ar kitos valstybės narės perdavimo sistemos operatoriaus, nebent nustatomi būtinausi reikalavimai, kuriuos turi tenkinti visos transportavimo sutartys.

(¹) OLL ...

- (19) Dujų tinklams būdinga didelė sutartinė perkrova. Todėl naujose sutartyse ar sutartyse, dėl kurių iš naujo deramasi, perkrovos valdymo ir pajėgumų paskirstymo principai grindžiami galimybe išlaisvinti nepanaudotus pajėgumus tinklo naudotojams sudarant sąlygas pernuomoti arba perparduoti sutartyse numatytus pajėgumus ir įpareigojimu perdavimo sistemos operatoriams bent prieš dieną pasiūlyti nepanaudotus pertraukiamuosius pajėgumus rinkoje. Atsižvelgiant į didelę galiojančių sutarčių proporcinę dalį ir poreikį sudaryti tikrai vienodas sąlygas naujų ir esamų pajėgumų naudotojams, šiuos principus reikėtų taikyti visiems sutartyse, įskaitant galiojančias sutartis, numatytiems pajėgumams.
- (20) Nors šiuo metu Bendrijoje neaktuali fizinės tinklų perkrovos problema, ji gali iškilti ateityje. Todėl svarbu numatyti pagrindinį perpildytų pajėgumų paskirstymo tokiomis aplinkybėmis principą.
- (21) Rinkos stebėseną, kurią pastaraisiais metais vykdė nacionalinės reguliavimo institucijos ir Komisija, parodė, kad šiuo metu taikomi skaidrumo reikalavimai ir teisės naudotis infrastruktūra taisyklės yra nepakankami.
- (22) Reikia užtikrinti vienodas galimybes gauti informaciją apie fizinę sistemos būklę, kad visi rinkos dalyviai galėtų įvertinti bendrąją paklausos ir pasiūlos padėtį bei nustatyti didmeninės kainos pokyčių priežastis. Tam reikia išsamesnės informacijos apie pasiūlą ir paklausą, tinklo pajėgumą, dujų srautus bei techninę tinklo priežiūrą, balansavimą ir turimus bei naudojamus laikymo pajėgumus. Dėl šios informacijos svarbos rinkos veikimui, būtina sumažinti esamus informacijos skelbimo apribojimus dėl konfidencialumo.
- (23) Vis dėlto komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos konfidencialumo reikalavimai yra ypač svarbūs tuo atveju, jei duomenys bendrovei yra komercinio strateginio pobūdžio, jei yra tik vienas vienintelis saugyklos naudotojas, arba jei duomenys susiję su sistemos ar posistemės, kuri nesujungta su kita perdavimo ar skirstymo sistema, o tik su vienu galutiniu pramonės vartotoju, išleidimo taškais, jei paskelbus tokius duomenis būtų atskleidžiama su šio vartotojo gamybos procesu susijusi konfidenciali informacija.
- (24) Siekiant padidinti pasitikėjimą rinka, jos dalyviams neturi kilti abejonių, kad už nederamų veiksmų atlikimą galima susilaukti sankcijų. Kompetentingoms valdžios institucijoms turėtų būti sudarytos sąlygos veiksmingai ištirti įtariamus piktnaudžiavimo rinka atvejus. Todėl kompetentingos valdžios institucijos turi turėti galimybę naudotis duomenimis, susijusiais su tiekimo įmonių priimtais veiklos sprendimais. Dujų rinkoje apie visus tuos sprendimus sistemos operatoriams pranešama pajėgumų rezervavimo, paskyrimų ir realių dujų srautų duomenų forma. Sistemos operatoriai turėtų užtikrinti, kad kompetentingos valdžios institucijos nustatytą laikotarpį galėtų gauti šią informaciją.
- (25) Galimybės naudotis dujų saugyklomis ir suskystintų gamtinių dujų (SGD) įrenginiais yra nepakankamos, todėl atitinkamas taisyklės reikia tobulinti. Europos elektros energijos ir dujų reguliavimo grupės atliekamos stebėsenos rezultatai rodo, kad savanoriškai taikomos laikymo sistemos operatoriams skirtos gerosios patirties, kaip suteikti trečiosioms šalims teisę naudotis saugyklomis, gairės, dėl kurių Madrido forume susitarė visos suinteresuotosios šalys, yra taikomos nepakankamai, todėl jos turi būti privalomos.
- (26) Nediskriminacinės ir skaidrios dujų balansavimo sistemos, kurias eksploatuoja perdavimo sistemos operatoriai, yra svarbūs mechanizmai, ypač naujiems rinkos dalyviams, kurie gali susidurti su didesniais sunkumais balansuodami bendrą pardavimų portfelį, nei bendrovės, kurios jau yra įsitvirtinusios atitinkamoje rinkoje. Todėl būtina nustatyti taisyklės, užtikrinančias, kad perdavimo sistemos operatoriai tokius mechanizmus eksploatuotų nediskriminacines, skaidrias ir veiksmingas teisės naudotis tinklu sąlygas atitinkančiu būdu.
- (27) Prekyba pirminėmis pajėgumų teisėmis yra svarbi konkurencingos rinkos plėtros ir likvidumo sukūrimo dalis. Todėl šiame reglamente turėtų būti nustatytos pagrindinės tokią prekybą reglamentuojančios taisyklės.
- (28) Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi šiame reglamente nustatytų taisyklių ir pagal jį patvirtintų gairių.
- (29) Prie šio reglamento pridėtos gairėse apibrėžiamos konkrečios išsamios įgyvendinimo taisyklės, pagrįstos pirmiau minėtomis antrosiomis Geros praktikos gairėmis. Prireikus tos taisyklės laikui bėgant bus tobulinamos atsižvelgiant į nacionalinių dujų sistemų skirtumus.
- (30) Siūlydama iš dalies keisti prie šio reglamento pridėtas gaires, Komisija turėtų užtikrinti, kad Madrido forume būtų iš anksto konsultuojamasi su visomis atitinkamomis gairėmis suinteresuotomis šalimis, kurioms atstovauja profesinės organizacijos, ir su valstybėmis narėmis.
- (31) Iš valstybių narių ir kompetentingų nacionalinių valdžios institucijų reikėtų reikalauti teikti Komisijai atitinkamą informaciją. Komisija tokią informaciją turėtų naudoti konfidencialiai.
- (32) Šis reglamentas ir pagal jį patvirtintos gairės nepažeidžia Bendrijos konkurencijos taisyklių taikymo.

- (33) Šiam reglamentui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimtos laikantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽¹⁾.
- (34) Visų pirma Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai nustatyti arba priimti gaires būtiniausiajam suderinamumo lygiui užtikrinti, kad būtų pasiekti šio reglamento tikslai. Kadangi tos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, *inter alia* jį papildant naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti patvirtintos pagal Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.
- (35) Kadangi šio reglamento tikslo, t.y. nustatyti sąžiningas teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo sistemomis, laikymo ir SGD įrenginiais sąlygas reglamentuojančias taisykles, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.
- (36) Atsižvelgiant į daromų Reglamento (EB) Nr. 1775/2005 pakeitimų taikymo sritį, siekiant aiškumo ir racionalumo, atitinkamas nuostatas pageidautina išdėstyti nauja redakcija viename naujame reglamente,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šiuo reglamentu siekiama:

- nustatyti nediskriminacines taisykles, reglamentuojančias teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo sistemomis sąlygas, atsižvelgiant į nacionalinių ir regioninių rinkų ypatingas charakteristikas ir siekiant užtikrinti tinkamą dujų vidaus rinkos veikimą;
- nustatyti nediskriminacines taisykles, reglamentuojančias teisės naudotis SGD įrenginiais ir saugykloms sąlygas, atsižvelgiant į nacionalinių ir regioninių rinkų ypatingas charakteristikas; ir
- palengvinti gerai veikiančios ir skaidrios didmeninės rinkos sukūrimą užtikrinant aukštą dujų tiekimo saugumo lygį. Jame nustatomi tarpvalstybinių dujų mainų taisyklių suderinimo mechanizmai.

Šio straipsnio pirmoje pastraipoje nurodyti tikslai apima: tarifų arba jų skaičiavimo metodikų, galimybės naudotis tinklu, bet ne

⁽¹⁾ OLL 184, 1999 7 17, p. 23.

saugykloms, suderintų principų nustatymą, galimybės naudotis tinklu suteikimo trečiajai šaliai paslaugų nustatymą ir pajėgumų paskirstymo bei perkrovos valdymo suderintus principus, skaidrumo reikalavimų, balansavimo taisyklių bei disbalanso mokesčių nustatymą ir prekybos pajėgumais supaprastinimą.

Šis reglamentas, išskyrus 19 straipsnio 4 dalį, taikomas tik toms saugykloms, kurioms taikoma Direktyvos 2009/.../EB 32 straipsnio 3 arba 4 dalis.

Valstybės narės pagal Direktyvą 2009/.../EB gali įsteigti subjektą arba įstaigą, kuri vykdytų vieną ar kelias funkcijas, kurios paprastai priskiriamos perdavimo sistemos operatoriui, ir kuriai būtų taikomi šio reglamento reikalavimai. Tam subjektui arba įstaigai taikoma sertifikavimo tvarka pagal šio reglamento 3 straipsnį ir paskyrimo tvarka pagal Direktyvos 2009/.../EB 10 straipsnį.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

- Šiame reglamente taikomos tokios sąvokų apibrėžtys:
 - „perdavimas“ — gamtinių dujų transportavimas tinklu, kurį daugiausia sudaro aukšto slėgio vamzdynai, išskyrus gavybos proceso vamzdynų tinklą ir aukšto slėgio vamzdynų dalį, iš esmės naudojamą gamtinių dujų vietiniam skirstymui, siekiant pristatyti jas vartotojams, išskyrus tiekimą;
 - „transportavimo sutartis“ — perdavimo sistemos operatoriaus ir tinklo naudotojo sudaryta sutartis siekiant vykdyti perdavimą;
 - „pajėgumai“ — didžiausias srautas, išreikštas įprastais kubiniais metrais per laiko vienetą arba energijos vienetu per laiko vienetą, kuriuo tinklo naudotojas turi teisę naudotis pagal transportavimo sutarties nuostatas;
 - „nepanaudoti pajėgumai“ — nuolatiniai pajėgumai, kuriuos tinklo naudotojas įgijo pagal transportavimo sutartį, tačiau kurių tas naudotojas dar nepaskyrė iki sutartyje nustatyto termino;
 - „perkrovos valdymas“ — perdavimo sistemos operatoriaus pajėgumų valdymas siekiant optimaliai ir maksimaliai išnaudoti techninius pajėgumus ir laiku nustatyti būsimos perkrovos ir perpildymo vietas;
 - „antrinė rinka“ — ne pirminėje rinkoje parduodamų pajėgumų rinka;
 - „paskyrimas“ — tinklo naudotojo išankstinis pranešimas perdavimo sistemos operatoriui apie faktinį srautą, kurį tinklo naudotojas nori įleisti į sistemą arba išleisti iš jos;
 - „pakartotinis paskyrimas“ — vėlesnis pranešimas apie patikslintą paskyrimą;

- 9) „sistemos vientisumas“ — tokia perdavimo tinklo, įskaitant reikiamus perdavimo įrenginius, padėtis, kai gamtinių dujų slėgis ir kokybė neviršija perdavimo sistemos operatoriaus nustatytų mažiausių ir didžiausių ribų, kad techniniu požiūriu būtų garantuotas gamtinių dujų perdavimas;
- 10) „balansavimo laikotarpis“ — laikotarpis, kuriuo kiekvienas tinklo naudotojas privalo subalansuoti energijos vienetais išreikštą išleistą gamtinių dujų kiekį, tokį patį gamtinių dujų kiekį įleidžiamas į perdavimo tinklą pagal transportavimo sutartį ar tinklo kodeksą;
- 11) „tinklo naudotojas“ — perdavimo sistemos operatoriaus klientas ar potencialus klientas bei patys perdavimo sistemos operatoriai tiek, kiek jiems tai būtina perdavimo funkcijoms vykdyti;
- 12) „pertraukiamosios paslaugos“ — paslaugos, siūlomos teikti perdavimo sistemos operatoriaus remiantis pertraukiamaisiais pajėgumais;
- 13) „pertraukiamieji pajėgumai“ — dujų perdavimo pajėgumai, kurių veikimą gali nutraukti perdavimo sistemos operatorius transportavimo sutartyje numatytais sąlygomis;
- 14) „ilgalaikės paslaugos“ — perdavimo sistemos operatoriaus siūlomos vienerius metus ar ilgiau teikiamos paslaugos;
- 15) „trumpalaikės paslaugos“ — perdavimo sistemos operatoriaus siūlomos trumpiau nei vienerius metus teikiamos paslaugos;
- 16) „nuolatiniai pajėgumai“ — dujų perdavimo pajėgumai, kurių nepertaukiamumą perdavimo sistemos operatorius garantuoja sutartimi;
- 17) „nuolatinės paslaugos“ — paslaugos, siūlomos perdavimo sistemos operatoriaus remiantis nuolatiniais pajėgumais;
- 18) „techniniai pajėgumai“ — didžiausi nuolatiniai pajėgumai, kuriuos perdavimo sistemos operatorius gali siūlyti tinklo naudotojams atsižvelgdamas į sistemos vientisumą ir perdavimo tinklo eksploatacijos reikalavimus;
- 19) „sutartyje numatyti pajėgumai“ — pajėgumai, kuriuos perdavimo sistemos operatorius transportavimo sutartimi paskyrė tinklo naudotojui;
- 20) „turimi pajėgumai“ — techninių pajėgumų dalis, kuri nėra paskirta ir tuo metu vis dar priklauso sistemai;
- 21) „sutartinė perkrova“ — padėtis, kai nuolatinių pajėgumų paklausa lygis viršija techninius pajėgumus;
- 22) „pirminė rinka“ — perdavimo sistemos operatoriaus tiesiogiai parduodamų pajėgumų rinka;
- 23) „fizinė perkrova“ — padėtis, kai faktinio tiekimo paklausa lygis tam tikru metu viršija techninius pajėgumus;
- 24) „SGD įrenginio pajėgumas“ — SGD terminalo pajėgumas gamtinėms dujoms skystinti arba SGD importuoti, priimti, papildomoms paslaugoms teikti, SGD laikinai laikyti ir vėl joms dujinti;
- 25) „talpa“ — saugyklos tūris, kurį saugyklos naudotojas gali užpildyti dujomis;
- 26) „išleidimo pajėgumas“ — saugyklos naudotojui nustatyta dujų išleidimo iš saugyklos norma;
- 27) „įleidimo pajėgumas“ — saugyklos naudotojui nustatyta dujų įleidimo į saugyklą norma;
- 28) „laikymo pajėgumas“ — talpos, įleidimo pajėgumo ir išleidimo pajėgumo derinys.
2. Nepažeidžiant šio straipsnio 1 dalyje pateiktų sąvokų apibrėžčių, taip pat taikomos Direktyvos 2009/.../EB 2 straipsnyje pateiktos sąvokų apibrėžtys, aktualios taikant šį reglamentą, išskyrus to straipsnio 3 punkte pateiktą perdavimo apibrėžtį.
- Šio straipsnio 1 dalies 3–23 punktuose pateiktos sąvokų apibrėžtys, susijusios su perdavimu, pagal analogiją taikomos saugykloms ir SGD įrenginiams.

3 straipsnis

Perdavimo sistemos operatorių sertifikavimas

1. Gavusi pranešimą dėl perdavimo sistemos operatoriaus sertifikavimo, Komisija nedelsdama jį išnagrinėja, kaip nustatyta Direktyvos 2009/.../EB 10 straipsnio 6 dalyje. Per du mėnesius nuo tokio pranešimo gavimo dienos Komisija atitinkamai nacionalinei reguliavimo institucijai pateikia nuomonę dėl jo suderinamumo su Direktyvos 2009/.../EB 10 straipsnio 2 dalies arba 11 straipsnio, ir 9 straipsnio nuostatomis.

Rengdama pirmoje pastraipoje nurodytą nuomonę Komisija gali prašyti Agentūros pateikti nuomonę dėl nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimo. Tokiu atveju pirmoje pastraipoje nurodytas dviejų mėnesių laikotarpis pratęsiamas dar dviem mėnesiais.

Jei per pirmoje ir antroje pastraipose nurodytą laikotarpį Komisija nepateikia nuomonės, laikoma, kad ji neprieštarauja reguliavimo institucijos sprendimui.

2. Gavusi Komisijos nuomonę, kuo labiau į ją atsižvelgdama nacionalinė reguliavimo institucija per du mėnesius priima galutinį sprendimą dėl perdavimo sistemos operatoriaus sertifikavimo. Reguliavimo institucijos sprendimas ir Komisijos nuomonė skelbiami kartu.

3. Bet kuriuo procedūros metu reguliavimo institucijos ir (arba) Komisija gali prašyti, kad perdavimo sistemos operatorius ir (arba) įmonė, atliekanti kurią nors iš gavybos ar tiekimo funkcijų, pateiktų visą informaciją, svarbią šiame straipsnyje nustatytoms jį užduotims atlikti.

4. Reguliavimo institucijos ir Komisija išsaugo komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos konfidencialumą.

5. Komisija gali priimti gaires, nustatančias išsamią tvarką, kurios reikia laikytis taikant šio straipsnio 1 ir 2 dalis. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 28 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

6. Gavusi pranešimą dėl perdavimo sistemos operatoriaus sertifikavimo, kaip nustatyta Direktyvos 2009/.../EB 9 straipsnio 10 dalyje, Komisija priima sprendimą dėl sertifikavimo. Reguliavimo institucija vykdo Komisijos sprendimą.

4 straipsnis

Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklas

Visi perdavimo sistemos operatoriai Bendrijos lygmeniu bendradarbiauja per ENTSO-G, kad būtų skatinamas gamtinių dujų vidaus rinkos sukūrimas ir užtikrintas optimalus gamtinių dujų perdavimo tinklo valdymas ir šio tinklo tinkama techninė raida.

5 straipsnis

ENTSO-G įsteigimas

1. Ne vėliau kaip ... (*) dujų perdavimo sistemos operatoriai Komisijai ir Agentūrai pateikia įsteigiamo ENTSO-G įstatų projektą, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių projektą, įskaitant konsultavimosi su kitais suinteresuotaisiais subjektais tvarką.

2. Per du mėnesius nuo gavimo dienos Agentūra, pasikonsultavusi su visus suinteresuotuosius subjektus atstovaujančiomis organizacijomis, pateikia Komisijai nuomonę apie įstatų projektą, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių projektą.

3. Komisija nuomonę apie įstatų projektą, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių projektą pateikia per tris mėnesius nuo Agentūros nuomonės gavimo dienos.

4. Per tris mėnesius nuo Komisijos nuomonės gavimo dienos perdavimo sistemos operatoriai įsteigia ENTSO-G, priima ir paskelbia jo įstatus bei darbo tvarkos taisykles.

6 straipsnis

Tinklo kodeksų priėmimas

1. Komisija, pasikonsultavusi su Agentūra, ENTSO-G ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, parengia metinį prioritetų sąrašą, kuriame įvardijamos 8 straipsnio 6 dalyje nustatytos sritys, įtrauktinos į rengiamus tinklo kodeksus.

2. Komisija gali prašyti, kad Agentūra per pagrįstą — ne ilgesnį nei šešių mėnesių — laikotarpį jai pateiktų neprivalomų bendrų rekomendacijų projektą, kuriame pagal 8 straipsnio 7 dalį būtų išdėstyti aiškūs ir objektyvūs tinklo kodeksų, susijusių su prioritetų sąraše nustatytomis sritimis, rengimo principai. Kiek-

(*) Esančią po 18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

vienas neprivalomų bendrų rekomendacijų projektas prisideda užtikrinant nediskriminacines sąlygas, veiksmingą konkurenciją ir veiksmingą rinkos veikimą. Gavusi pagrįstą Agentūros prašymą, Komisija tą laikotarpį gali pratęsti.

3. Agentūra ne trumpesnę nei dviejų mėnesių laikotarpį atvirai ir skaidriai konsultuojasi su ENTSO-G ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl neprivalomų bendrų rekomendacijų projekto.

4. Jei Komisija mano, kad neprivalomų bendrų rekomendacijų projektas neprisideda prie nediskriminacinių sąlygų, veiksmingos konkurencijos ir veiksmingo rinkos veikimo užtikrinimo, ji gali prašyti Agentūros per pagrįstą laikotarpį peržiūrėti neprivalomų bendrų rekomendacijų projektą ir jį dar kartą pateikti Komisijai.

5. Agentūrai nepateikus ar dar kartą nepateikus neprivalomų bendrų rekomendacijų projekto per laikotarpį, kurį Komisija yra nustatčiusi pagal 2 ar 4 dalis, Komisija pati parengia neprivalomas bendras rekomendacijas.

6. Komisija prašo ENTSO-G per pagrįstą — ne ilgesnį nei 12 mėnesių — laikotarpį pateikti Agentūrai tinklo kodeksą, kuris atitinka konkrečias neprivalomas bendras rekomendacijas.

7. Per trijų mėnesių laikotarpį nuo tinklo kodekso gavimo dienos (šiuo laikotarpiu Agentūra gali oficialiai konsultuotis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais) Agentūra pateikia ENTSO-G pagrįstą nuomonę dėl tinklo kodekso.

8. Atsižvelgdamas į Agentūros nuomonę, ENTSO-G gali iš dalies keisti tinklo kodeksą ir jį dar kartą pateikti Agentūrai.

9. Kai tik Agentūra įsitikina, kad tinklo kodeksas atitinka atitinkamas neprivalomas bendras rekomendacijas, Agentūra pateikia tinklo kodeksą Komisijai ir gali rekomenduoti jį priimti.

10. ENTSO-G neparengus tinklo kodekso per Komisijos pagal 6 dalį nustatytą laikotarpį, Komisija gali prašyti Agentūros parengti tinklo kodekso projektą remiantis susijusiomis neprivalomomis bendromis rekomendacijomis. Rengdama tinklo kodekso projektą pagal šią dalį Agentūra gali konsultuotis papildomai. Agentūra pateikia Komisijai pagal šią dalį parengtą tinklo kodekso projektą ir gali rekomenduoti jį priimti.

11. Savo iniciatyva, jei ENTSO-G neparengia tinklo kodekso ar Agentūra neparengia tinklo kodekso projekto, kaip nurodyta šio straipsnio 10 dalyje, ar rekomendavus Agentūrai pagal šio straipsnio 9 dalį, Komisija gali priimti vieną ar kelis tinklo kodeksus 8 straipsnio 6 dalyje nustatytose srityse.

Jei Komisija siūlo priimti tinklo kodeksą savo iniciatyva, bent du mėnesius Komisija dėl tinklo kodekso projekto gali konsultuotis su Agentūra, ENTSO-G ir visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.

Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 28 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

12. Šio straipsnio nuostatos neturi įtakos Komisijos teisei priimti ir iš dalies keisti gaires, kaip nustatyta 23 straipsnyje.

7 straipsnis

Tinklo kodeksų keitimas

1. Bet kurio pagal 6 straipsnį priimto tinklo kodekso pakeitimų projektus Agentūrai gali siūlyti asmenys, kurie tikriausiai yra suinteresuoti tuo tinklo kodeksu, be kita ko, ENTSO-G, perdavimo sistemos operatoriai, tinklo naudotojai ir vartotojai. Be to, Agentūra gali pati inicijuoti pakeitimus.

2. Agentūra savo darbo tvarkos taisyklėse nustato veiksmingas pakeitimų projektų įvertinimo ir nuodugnaus konsultavimosi dėl jų procedūras, kuriose dalyvauja, be kita ko, ENTSO-G ir tinklo naudotojai. Taikydama šią procedūrą, Agentūra gali teikti Komisijai pagrįstus pasiūlymus dėl pakeitimų, paaiškindama, kaip tokie pasiūlymai yra suderinami su 6 straipsnio 2 dalyje nustatytais tinklo kodeksų tikslais.

3. Atsižvelgdama į Agentūros pasiūlymus, Komisija gali priimti bet kurio pagal 6 straipsnį priimto tinklo kodekso pakeitimus. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 28 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

4. Taikant 28 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą pasiūlytų pakeitimų svarstymas apsiriboja aspektais, susijusiais su pasiūlytu pakeitimu. Šie pasiūlyti pakeitimai neklaido priimti kitų pakeitimų, kuriuos gali pasiūlyti Komisija.

8 straipsnis

ENTSO-G užduotys

1. ENTSO-G parengia tinklo kodeksus šio straipsnio 6 dalyje nurodytose srityse, Komisijai paprašius pagal 6 straipsnio 6 dalį.

2. ENTSO-G gali parengti tinklo kodeksus 6 dalyje nustatytose srityse, jei šie kodeksai nesujie su sritimis, kurios nurodytos jam skirtame Komisijos prašyme. Šie tinklo kodeksai pateikiami Agentūrai, kad ji pateiktų nuomonę.

3. ENTSO-G priima:

- a) bendras tinklą eksploatuojant taikomas priemonės ir mokslinių tyrimų planus;
- b) kas dvejus metus rengiamą neprivalomą 10 metų visos Bendrijos tinklo plėtros planą (tinklo plėtros planas), įskaitant Europos tiekimo adekvatumo prognozę;
- c) metinę veiklos programą;
- d) metinę ataskaitą;

e) metines tiekimo prognozes vasaros ir žiemos mėnesiais.

4. 3 dalies b punkte nurodyta Europos tiekimo adekvatumo prognozė apima duomenis apie bendrą dujų sistemos pajėgumų atitiktį dabartiniams ir prognozuojamiems dujų poreikiams kitus penkerius metus ir laikotarpiu nuo penkerių iki 10 metų nuo tos prognozės pateikimo datos. Europos tiekimo adekvatumo prognozė grindžiama nacionalinėmis tiekimo prognozėmis, kurias parengia kiekvienas perdavimo sistemos operatorius.

5. Į 3 dalies c punkte nurodytą metinę veiklos programą įtraukiamas tinklo kodeksų, kuriuos reikia parengti, sąrašas bei aprašymas, tinklo eksploatavimo koordinavimo planas, mokslinių tyrimų ir vystymo veikla, kurią reikia įgyvendinti tais metais, ir preliminarus tvarkaraštis.

6. 1 ir 2 dalyse nurodyti tinklo kodeksai rengiami šiose srityse, prireikus atsižvelgiant į regionines ypatingas charakteristikas:

- a) tinklo saugumo ir patikimumo taisyklės;
 - b) tinklų sujungimo taisyklės;
 - c) galimybės naudotis tinklu suteikimo trečiajai šaliai taisyklės;
 - d) duomenų mainų ir atsiskaitymo taisyklės;
 - e) sąveikos taisyklės;
 - f) eksploatavimo procedūros avarijos atveju;
 - g) pajėgumų paskirstymo ir perkrovos valdymo taisyklės;
 - h) prekybos taisyklės, susijusios su techniniu ir eksploataciniu teisės naudotis tinklu suteikimo paslaugų teikimu ir sistemos balansavimu;
 - i) skaidrumo taisyklės;
 - j) balansavimo taisyklės, įskaitant paskyrimų procedūros su tinklu susijusias taisykles, disbalanso mokesčių taisykles ir perdavimo sistemos operatorių sistemų eksploatacinio balansavimo taisykles;
 - k) suderintojo perdavimo tarifo sudedamųjų dalių taisyklės; ir
- l) dujų tinklų energijos vartojimo efektyvumas.
7. Tinklo kodeksai rengiami tik dėl tarpvalstybinių tinklų klausimų ir neturi įtakos valstybių narių teisei priimti nacionalinius kodeksus dėl klausimų, kurie nėra tarpvalstybinio pobūdžio.
8. ENTSO-G stebi ir analizuoja tinklo kodeksų ir pagal 6 straipsnio 11 dalį Komisijos priimtų gairių įgyvendinimą bei jų poveikį taikytinų taisyklių, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas rinkos integracijai, suderinimui. ENTSO-G teikia išvadas Agentūrai, o analizės rezultatus įtraukia į šio straipsnio 3 dalies d punkte nurodytą metinę ataskaitą.
9. ENTSO-G pateikia visą informaciją, kurios Agentūra prašo savo užduotims pagal 9 straipsnio 1 dalį įvykdyti.

10. ENTSO-G kas dvejus metus priima ir paskelbia 3 dalies b punkte nurodytą tinklo plėtros planą. Tinklo plėtros plane aprašomas integruoto tinklo modeliavimas, pateikiamas veikslių prognozuojamais atvejais aprašas, Europos tiekimo adekvatumo prognozė ir sistemos atsparumo įvertinimas.

Tinklo plėtros planas visų pirma:

- a) grindžiamas nacionaliniais investavimo planais, 12 straipsnio 1 dalyje nurodytais regioniniais investavimo planais ir, jei reikia, Sprendime Nr. 1364/2006/EB ⁽¹⁾ nurodytomis gairėmis dėl transeuropinių energetikos tinklų;
- b) tarpvalstybinių jungiamųjų linijų atžvilgiu taip pat grindžiamas įvairių tinklo naudotojų pagrįstais poreikiais ir apima Direktyvos 2009/.../EB 14 ir 22 straipsniuose nurodytų investuotojų ilgalaikius išpareigojimus;
- c) parodo investicijų, visų pirma į tarpvalstybinius pajėgumus, trūkumus.

11. Komisijos prašymu ENTSO-G pateikia nuomonę Komisijai dėl 23 straipsnyje nurodytų gairių priėmimo.

9 straipsnis

Agentūros vykdoma stebėseną

1. Agentūra stebi, kaip vykdomos 8 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytos ENTSO-G užduotys ir teikia ataskaitą Komisijai.

Agentūra stebi, kaip ENTSO-G vykdo pagal 8 straipsnio 2 dalį parengtus tinklo kodeksus bei laikantis 6 straipsnio 1–10 dalių parengtus tinklo kodeksus, kurių Komisija nepriėmė pagal 6 straipsnio 11 dalį. Agentūra pateikia Komisijai tinkamai pagrįstą nuomonę, kai ENTSO-G nevykdo bet kurio iš tokių tinklo kodeksų.

Agentūra stebi ir analizuoja, kaip įgyvendinami tinklo kodeksai ir pagal 6 straipsnio 11 dalį Komisijos priimtose gairėse, ir kokią poveikį jie turi taikytinų taisyklių, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas rinkos integracijai bei užtikrinti nediskriminacines sąlygas, veiksmingą konkurenciją ir veiksmingą rinkos veikimą, suderinimui, bei teikia ataskaitą Komisijai.

2. ENTSO-G pateikia tinklo plėtros plano projektą ir metinės veiklos programos projektą, įskaitant informaciją apie konsultacijų procesą, Agentūrai, kad ji pateiktų nuomonę.

Per dvejų mėnesių laikotarpį nuo gavimo dienos Agentūra pateikia ENTSO-G ir Komisijai tinkamai pagrįstą nuomonę ir rekomendacijas, jei ji mano, kad metinės veiklos programos projektas ar tinklo plėtros plano projektas, kuriuos pateikė ENTSO-G, neužtikrina nediskriminacinių sąlygų, veiksmingos konkurencijos ir veiksmingo rinkos veikimo ar pakankamo trečiųjų šalių naudojimui atvirų tarpvalstybinių jungiamųjų linijų lygio.

⁽¹⁾ 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1364/2006/EB nustatantis gaires transeuropiniams energetikos tinklams (OL L 262, 2006 9 22, p. 1).

10 straipsnis

Konsultacijos

1. Rengdamas 8 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytus tinklo kodeksus, tinklo plėtros plano projektą ir metinę veiklos programą, vadovaudamasis 5 straipsnio 1 dalyje nurodytomis darbo tvarkos taisyklėmis, ENTSO-G ankstyvame etape išsamiai, atvirai ir skaidriai konsultuojasi su visais atitinkamais rinkos dalyviais, visų pirma su visus suinteresuotuosius subjektus atstovaujančiomis organizacijomis. Be kita ko, konsultuojamasi su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir kitomis nacionalinėmis valdžios institucijomis, tiekimo ir gavybos įmonėmis, vartotojais, tinklo naudotojais, skirstymo sistemos operatoriais, įskaitant atitinkamas sektoriaus asociacijas, technines įstaigas ir suinteresuotųjų subjektų forumus. Konsultuojantis siekiama sužinoti visų atitinkamų sprendimų priėmimo procese dalyvaujančių atitinkamų šalių nuomonę ir pasiūlymus.

2. Visi su 1 dalyje nurodytomis konsultacijomis susiję dokumentai ir susitikimų protokolai skelbiami viešai.

3. Prieš priimdamas metinę veiklos programą ir tinklo kodeksus, nurodytus 8 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, ENTSO-G nurodo, kokių būdu buvo atsižvelgta į konsultacijų metu gautas pastabas. Tais atvejais, kai į pastabas nebuvo atsižvelgta, jis nurodo neatsižvelgimo priežastis.

11 straipsnis

Sąnaudos

Su 4–12 straipsniuose nurodyta ENTSO-G veikla susijusias sąnaudas padengia perdavimo sistemos operatoriai ir į jas atsižvelgiama skaičiuojant tarifus. Reguliavimo institucijos patvirtina tas sąnaudas tik tuo atveju, jei jos pagrįstos ir proporcingos.

12 straipsnis

Perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimas regioniniu lygiu

1. Siekdami padėti įgyvendinti 8 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytas užduotis, perdavimo sistemos operatoriai regiono mastu bendradarbiauja dalyvaujant ENTSO-G veikloje. Visų pirma jie kas dvejus metus skelbia regioninį investavimo planą ir juo remdamiesi gali priimti sprendimus dėl investavimo.

2. Perdavimo sistemos operatoriai skatina veiklos priemones tinkamiausiam tinklo valdymui užtikrinti, ir skatina energijos mainų vystymą, tarpvalstybinių pajėgumų paskirstymą taikant rinkos priemonėmis grindžiamus nediskriminacinius sprendimo būdus ir atkreipiant dėmesį į konkrečius trumpalaikio paskirstymo netiesioginių aukcionų privalumus ir balansavimo mechanizmų integravimą.

3. Atsižvelgdama į esamas regioninio bendradarbiavimo struktūras Komisija gali apibrėžti kiekvienos regioninio bendradarbiavimo struktūros geografinį veiklos regioną. Kiekvienai valstybei narei leidžiama skatinti bendradarbiavimą daugiau nei viename geografiniame veiklos regione. Pirmame sakinyje nurodyta priemonė, skirta iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinama pagal 28 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Tuo tikslu Komisija gali konsultuotis su ENTSO-G ir Agentūra.

13 straipsnis

Naudojimosi tinklais tarifai

1. Perdavimo sistemos operatorių taikomi ir pagal Direktyvos 2009/.../EB 40 straipsnio 6 dalį reguliavimo institucijų patvirtinti tarifai arba jiems apskaičiuoti naudojamos metodikos bei pagal tos direktyvos 31 straipsnio 1 dalį paskelbti tarifai yra skaidrūs, juose atsižvelgiama į sistemos vientisumo būtinybę ir jos gerinimą bei atspindimos faktinės sąnaudos tiek, kiek tokios sąnaudos atitinka rentabilus ir struktūriškai palyginamo tinklo operatoriaus sąnaudas ir yra skaidrios, įskaitant atitinkamą investicijų grąžą ir prireikus atsižvelgiant į reguliavimo institucijų atliekamą lyginamąją tarifų analizę. Tarifai arba jiems apskaičiuoti naudojamos metodikos taikomi nediskriminuojant.

Valstybės narės gali nuspręsti, kad tarifus taip pat būtų galima nustatyti rinka grindžiamomis priemonėmis, pvz. aukcionuose, jei tokios priemonės ir dėl jų atsirandančios pajamos yra patvirtintos reguliavimo institucijos.

Tarifai arba jiems apskaičiuoti naudojamos metodikos palengvina veiksmingą prekybą dujomis ir konkurenciją, tuo pat metu išvengiant tinklo naudotojų kryžminio subsidijavimo ir numatant paskatas investicijoms bei išlaikant arba sukuriant perdavimo tinklų sąveiką.

Tarifai tinklo naudotojams nustatomi atskirai kiekvienam dujų įleidimo į perdavimo sistemą arba išleidimo iš perdavimo sistemos taškui. Sąnaudų paskirstymo mechanizmus ir tarifų nustatymo metodiką, susijusius su įleidimo ir išleidimo taškais, tvirtina nacionalinės reguliavimo institucijos. Valstybės narės užtikrina, kad pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, ne vėliau kaip ... (*), tinklo mokesčiai nebus skaičiuojami atsižvelgiant į sutartyse numatytus maršrutus.

2. Naudojimosi tinklu tarifai neriboja rinkos likvidumo ir neiškraipo tarptautinės prekybos naudojant skirtingas perdavimo sistemas. Jei tarifų struktūros ar balansavimo mechanizmų skirtumai kliudytų prekybai naudojant perdavimo sistemas ir nepaisant Direktyvos 2009/.../EB 40 straipsnio 6 dalies, perdavimo sistemos operatoriai, glaudžiai bendradarbiaudami su atitinkamomis nacionalinėmis valdžios institucijomis, aktyviai siekia

(*) Esančią po dvejų metų nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

tarifų struktūros ir apmokestinimo principų, įskaitant susijusius su balansavimu, konvergencijos.

14 straipsnis

Teisės naudotis tinklu suteikimo trečiajai šaliai paslaugos, susijusios su perdavimo sistemos operatoriais

1. Perdavimo sistemos operatoriai:

- užtikrina, kad visiems tinklo naudotojams paslaugos būtų siūlomos jų nediskriminuojant. Visų pirma, kai perdavimo sistemos operatorius tą pačią paslaugą siūlo skirtingiems vartotojams, jis tai daro lygiavertėmis sutarties sąlygomis: sudarydamas suderintas transportavimo sutartis arba bendrą tinklo kodeksą, patvirtintą kompetentingos valdžios institucijos Direktyvos 2009/.../EB 40 straipsnyje nustatyta tvarka;
- teikia tiek nuolatines, tiek pertraukiamąsias trečiajai šaliai teisės naudotis tinklu paslaugas. Pertraukiamųjų pajėgumų kaina atspindi nutraukimo tikimybę;
- tinklo naudotojams siūlo tiek ilgalaikes, tiek trumpalaikes paslaugas.

2. Transportavimo sutartyse, pasirašytose nurodant nestandartines pradžios datas arba trumpesnę nei standartinės metinės transportavimo sutarties trukmę, nenumatomi savavališkai didesni ar mažesni tarifai, kurie neatspindi paslaugos rinkos vertės pagal 13 straipsnio 1 dalyje nustatytus principus.

3. Atitinkamais atvejais teisės naudotis tinklu paslaugos trečiajai šaliai gali būti suteikiamos iš tinklo naudotojų gavus tinkamas garantijas dėl tokių naudotojų kreditinio patikimumo. Tokios garantijos neturi sudaryti nepagrįstų kliūčių patekti į rinką ir turi būti nediskriminacinės, skaidrios ir proporcingos.

15 straipsnis

Teisės naudotis saugyklomis ir SGD įrenginiais suteikimo trečiajai šaliai paslaugos

1. Kiekvienas SGD ir laikymo sistemos operatorius:

- nediskriminuodamas siūlo paslaugas, atitinkančias paklausą rinkoje, visiems tinklo naudotojams; visų pirma, jei SGD ar laikymo sistemos operatorius tą pačią paslaugą siūlo skirtingiems vartotojams, jis taiko lygiavertes sutarčių sąlygas;
- siūlo paslaugas, kurios yra suderinamos su jungtinių dujų transportavimo sistemų naudojimu, ir sudaro palankesnes teisės naudotis tinklu suteikimo sąlygas bendradarbiaudamas su perdavimo sistemos operatoriumi; ir
- per laikotarpį, atitinkantį pagrįstus SGD įrenginių ar saugyklų naudotojų komercinius poreikius, viešai paskelbia svarbią informaciją, pirmiausia informaciją apie prieinamas paslaugas ir naudojimąsi jomis.

2. Kiekvienas laikymo sistemos operatorius:
- teikia tiek nuolatines, tiek pertraukiamąsias teisės naudotis saugykloomis paslaugas trečiosioms šalims; pertraukiamųjų pajėgumų kaina atspindi nutraukimo tikimybę;
 - saugyklų naudotojams siūlo tiek ilgalaikes, tiek trumpalaikes paslaugas;
 - saugyklų naudotojams siūlo tiek neatskirtas, tiek atskirtas naudojimosi dujų laikymo talpa, įleidimo pajėgumais ir išleidimo pajėgumais paslaugas.
3. Sutartyse dėl SGD įrenginių ir saugyklų nenumatomi savašališkai didesni tarifai tais atvejais, kai jos pasirašomos:
- ne įprastais gamtinių dujų metais nurodant nestandartines pradžios datas; arba
 - nurodant trumpesnę trukmę nei standartinė kasmet pasirašomos sutarties dėl SGD įrenginių ir saugyklų trukmė.
4. Atitinkamais atvejais teisės naudotis paslaugos trečiajai šaliai gali būti suteikiamos iš tinklo naudotojų gavus tinkamas garantijas dėl tokių naudotojų kreditinio patikimumo. Tokios garantijos nesudaro nepagrįstų kliūčių patekti į rinką ir yra nediskriminacinės, skaidrios ir proporcingos.
5. Sutartyse numatyti apribojimai, susiję su reikalaujamais būtiniaisiais SGD įrenginio ir saugyklos pajėgumais, turi būti pagrįsti techninio pobūdžio apribojimais ir turi sudaryti sąlygas mažesnių laikymo pajėgumų naudotojams gauti teisę naudotis laikymo paslaugomis.

16 straipsnis

Perdavimo sistemos operatorių pajėgumų paskirstymo mechanizmų principai ir perkrovos valdymo tvarka

- Rinkos dalyviams leidžiama naudotis didžiausiais pajėgumais visuose atitinkamuose 18 straipsnio 3 dalyje nurodytuose taškuose atsižvelgiant į sistemos vientisumą ir veiksmingą tinklo eksploatavimą.
- Perdavimo sistemos operatorius įgyvendina ir paskelbia nediskriminacinius ir skaidrius pajėgumų paskirstymo mechanizmus, kurie:
 - duoda reikiamų ekonominių ženklų veiksmingam ir maksimaliam techninių pajėgumų naudojimui ir sudaro palankesnes sąlygas investicijoms į naują infrastruktūrą;
 - yra suderinami su rinkos mechanizmais, įskaitant neatidėliotinių sandorių rinkas ir prekybos centrus, ir tuo pat metu yra lankstūs ir lengvai pritaikomi prie besikeičiančių rinkos aplinkybių;
 - yra suderinami su valstybių narių teisės naudotis tinklu suteikimo sistemomis.
- Perdavimo sistemos operatorius įgyvendina ir paskelbia nediskriminacinę ir skaidrią perkrovos valdymo tvarką, kuri grindžiama šiais principais:
 - sutartinės perkrovos atveju perdavimo sistemos operatorius nepanaudotus pajėgumus bent prieš dieną siūlo pirminėje rinkoje ir jie yra pertraukiamieji;

- tinklo naudotojai, norintys perparduoti arba pernuomoti nepanaudotus sutartyje numatytus pajėgumus antrinėje rinkoje, turi teisę tai daryti. Valstybė narė gali reikalauti, kad tinklo naudotojai pateiktų pranešimą ar informaciją perdavimo sistemos operatoriui.
- Tuo atveju, jei įvyksta fizinė perkrova, perdavimo sistemos operatorius arba tam tikrais atvejais reguliavimo institucijos taiko nediskriminacinius, skaidrius pajėgumų paskirstymo mechanizmus.
 - Perdavimo sistemos operatoriai reguliariai įvertina naujų investicijų poreikį rinkoje. Planuodami naujas investicijas perdavimo sistemos operatoriai įvertina paklausą rinkoje.

17 straipsnis

Su saugykloomis ir SGD įrenginiais susiję pajėgumų paskirstymo mechanizmų principai ir perkrovos valdymo tvarka

- Rinkos dalyviams sudaromos galimybės naudotis didžiausiais saugyklos ir SGD įrenginio pajėgumais, atsižvelgiant į sistemos vientisumą ir veikimą.
- Kiekvienas SGD sistemos ir laikymo sistemos operatorius įgyvendina ir paskelbia nediskriminacinius ir skaidrius pajėgumų paskirstymo mechanizmus, kurie:
 - duoda reikiamų ekonominių ženklų veiksmingam ir maksimaliam techninių pajėgumų naudojimui ir sudaro palankesnes sąlygas investicijoms į naują infrastruktūrą;
 - yra suderinami su rinkos mechanizmais, įskaitant neatidėliotinių sandorių rinkas ir prekybos centrus, ir tuo pat metu yra lankstūs ir lengvai pritaikomi prie besikeičiančių rinkos aplinkybių;
 - yra suderinami su jungtinėmis teisės naudotis tinklu suteikimo sistemomis.
- Sutartyse dėl SGD įrenginių ir saugyklų numatomos priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią nenaudojamų pajėgumų kaupimui, atsižvelgiant į toliau nurodytus principus, taikomus sutartinės perkrovos atvejais:
 - sistemos operatorius nepanaudotus SGD įrenginio ir saugyklos pajėgumus siūlo pirminėje rinkoje; saugyklų atveju pajėgumai siūdomi bent prieš dieną ir yra pertraukiamieji;
 - SGD įrenginio ir saugyklos naudotojai, norintys perparduoti sutartyje numatytus pajėgumus antrinėje rinkoje, turi teisę tai daryti.

18 straipsnis

Skaidrumo reikalavimai, susiję su perdavimo sistemos operatoriais

- Perdavimo sistemos operatorius viešai skelbia išsamią informaciją apie jo siūlomas paslaugas ir taikomas atitinkamas sąlygas, bei techninę informaciją, būtiną tam, kad tinklo naudotojai įgytų veiksmingą teisę naudotis tinklu.

2. Siekdami užtikrinti skaidrius, objektyvius ir nediskriminacinius tarifus bei palengvinti veiksmingą dujų tinklo panaudojimą, perdavimo sistemos operatoriai arba atitinkamos nacionalinės valdžios institucijos skelbia pagrįstai ir pakankamai išsamią informaciją apie tarifų apskaičiavimą, metodiką ir struktūrą.
3. Kiekvienas perdavimo sistemos operatorius reguliariai ir nuolat atnaujindamas duomenis viešai skelbia patogią naudoti ir standartine forma pateikiamą kiekybinę informaciją apie suteiktų paslaugų techninius, sutartyse numatytus ir turimus pajėgumus visuose atitinkamuose taškuose, įskaitant dujų įleidimo ir išleidimo taškus.
4. Atitinkamus perdavimo sistemos taškus, apie kuriuos informacija turi būti viešai skelbiama, patvirtina kompetentingos valdžios institucijos pasikonsultavusios su tinklo naudotojais.
5. Perdavimo sistemos operatorius visada atskleidžia pagal šį reglamentą privalomą informaciją suprantamu, kiekybiškai aiškiu, lengvai prieinamu ir nediskriminaciniu būdu.
6. Remdamiesi paskyrimais, dujų srautų į sistemą ir iš jos prognozėmis bei faktiniais srautų duomenimis, perdavimo sistemos operatorius viešai paskelbia *ex-ante* ir *ex-post* informaciją apie pasiūlą ir paklausą. Skelbiama informacija yra tokia pat išsami, kaip ir perdavimo sistemos operatoriaus turima informacija.

Perdavimo sistemos operatorius paskelbia informaciją apie priemones, kurių ėmėsi sistemai subalansuoti, taip pat apie dėl to patirtas sąnaudas bei gautas pajamas.

Atitinkami rinkos dalyviai teikia perdavimo sistemos operatoriui šiame straipsnyje nurodytus duomenis.

19 straipsnis

Skaidrumo reikalavimai, susiję su saugykloomis ir SGD įrenginiais

1. Kiekvienas SGD sistemos ir laikymo sistemos operatorius paskelbia išsamią informaciją apie jo siūlomas paslaugas ir taikomas atitinkamas sąlygas, taip pat techninę informaciją, būtiną tam, kad SGD įrenginių ir saugyklų naudotojai galėtų įgyti veiksmingą teisę naudotis SGD įrenginiais ir saugykloomis.
2. Kiekvienas paslaugas teikiantis SGD sistemos ir laikymo sistemos operatorius reguliariai ir nuolat atnaujindamas duomenis viešai skelbia patogią naudoti ir standartizuotą kiekybinę informaciją apie sutartyse numatytus ir turimus saugyklų ir SGD įrenginių pajėgumus.
3. Kiekvienas SGD sistemos ir laikymo sistemos operatorius visada atskleidžia pagal šį reglamentą privalomą informaciją suprantamu, kiekybiškai aiškiu, lengvai prieinamu ir nediskriminaciniu būdu.
4. Kiekvienas SGD sistemos ir laikymo sistemos operatorius viešai paskelbia kiekvienoje saugykloje ar SGD įrenginyje, arba saugyklų grupėje, jei būtent tokiu būdu sistemos naudotojams

suteikiama teisė jais naudotis, turimą dujų kiekį, įleidžiamą bei išleidžiamą kiekį ir turimus saugyklų bei SGD įrenginių pajėgumus, įskaitant tuos įrenginius, kuriais negali naudotis trečiosios šalys. Ši informacija taip pat teikiama perdavimo sistemos operatoriui, kuris ją skelbia visos sistemos ar posistemės, apibrėžiamos pagal atitinkamus taškus, lygiu. Informacija atnaujinama bent kartą per dieną.

Tais atvejais, kai laikymo sistemos naudotojas yra vienintelis saugyklos naudotojas, jis gali nacionalinei reguliavimo institucijai pateikti pagrįstą prašymą užtikrinti pirmoje pastraipoje nurodytų duomenų naudojimo konfidencialumą. Jei nacionalinė reguliavimo institucija, visų pirma atsižvelgdama į poreikį užtikrinti siekio teisėtai apsaugoti verslo paslaptis, kurių atskleidimas turėtų neigiamos įtakos visai saugyklos naudotojo komercinei strategijai, ir tikslo sukurti konkurencingą dujų vidaus rinką pusiausvyrą, nustato, kad toks prašymas yra pagrįstas, ji gali leisti laikymo sistemos operatoriui viešai neskelbti pirmoje pastraipoje nurodytų duomenų trumpesnę nei vieneri metai laikotarpį. Ši pastraipa taikoma nepažeidžiant pirmoje pastraipoje nurodytų perdavimo sistemos operatoriaus teikimo ir paskelbimo įpareigojimų, išskyrus tuos atvejus, kai apibendrinti duomenys sutampa su konkrečios laikymo sistemos duomenimis, dėl kurių nacionalinė reguliavimo institucija priėmė sprendimą neskelbti viešai.

20 straipsnis

Sistemos operatorių atliekamas duomenų saugojimas

Perdavimo sistemos operatoriai, laikymo sistemos operatoriai ir SGD sistemos operatoriai užtikrina, kad nacionalinės valdžios institucijos, įskaitant nacionalinę reguliavimo instituciją, nacionalinę konkurencijos instituciją ir Komisiją, galėtų penkerius metus naudotis visa 18 bei 19 straipsniuose ir I priedo 3 dalyje nurodyta informacija.

21 straipsnis

Balansavimo taisyklės ir mokesčiai už disbalansą

1. Balansavimo taisyklės sudaromos sąžiningai, nediskriminuojant ir skaidriai bei remiantis objektyviais kriterijais. Balansavimo taisyklės atspindi tikras sistemos reikmes, jomis atsižvelgiama į perdavimo sistemos operatoriaus turimus išteklius. Balansavimo taisyklės grindžiamos rinkos principais.
2. Kad tinklo naudotojai galėtų laiku imtis taisomųjų veiksmų, perdavimo sistemos operatorius laiku pasitelkdamas internetą pateikia pakankamos ir patikimos informacijos apie tinklo naudotojų padėtį balansavimo atžvilgiu.

Suteiktos informacijos lygis atitinka perdavimo sistemos operatoriaus turimos informacijos lygį ir atsiskaitymo laikotarpį, už kurį skaičiuojami mokesčiai už disbalansą.

Tokia informacija teikiama nemokamai.

3. Mokesčiuose už disbalansą kiek įmanoma labiau atspindimos išlaidos, numatant atitinkamas skatinimo priemones tinklo naudotojams, kad jie subalansuotų pristatomų ir paimamų dujų kiekius. Šiais mokesčiais vengiama tinklo naudotojų kryžminio subsidijavimo ir jie netrukdo naujiems rinkos dalyviams patekti į rinką.

Mokesčių už disbalansą apskaičiavimo metodiką ir galutinius tarifus viešai skelbia atitinkamai kompetentingos valdžios institucijos arba perdavimo sistemos operatorius.

4. Valstybės narės užtikrina, kad, siekiant palengvinti prekybą dujomis, perdavimo sistemos operatoriai stengtųsi suderinti balansavimo tvarką ir balansavimo mokesčių struktūrą bei dydžius.

22 straipsnis

Prekyba teisėmis naudotis pajėgumais

Kiekvienas perdavimo sistemos, laikymo sistemos ir SGD sistemos operatorius imasi pagrįstų veiksmų, kad būtų sudarytos sąlygos laisvai prekybai teisėmis naudotis pajėgumais ir būtų palengvinta tokia prekyba. Kiekvienas toks operatorius parengia suderintas sutartis dėl transportavimo, SGD įrenginių bei saugyklų ir pirminėje rinkoje taikomas procedūras, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos antrinei prekybai pajėgumais, ir pripažįsta pirminių teisių naudotis pajėgumais perdavimą, kai apie jį praneša sistemos naudotojai.

Apie suderintas sutartis dėl transportavimo, SGD įrenginių bei saugyklų ir procedūras pranešama reguliavimo institucijoms.

23 straipsnis

Gairės

1. Tam tikrais atvejais gairėse, kuriomis užtikrinamas šio reglamento tikslams pasiekti reikalingas būtiniausias suderinimo lygis, nurodoma:

- išsami informacija apie teisės naudotis sistema suteikimo trečiosioms šalims paslaugas, įskaitant šių paslaugų pobūdį, trukmę ir kitus reikalavimus pagal 14 ir 15 straipsnius;
- išsami informacija apie pajėgumų paskirstymo mechanizmų principus ir perkrovos valdymo tvarkos taikymą sutartinės perkrovos atveju pagal 16 ir 17 straipsnius;
- išsami informacija apie informacijos teikimą, techninės informacijos, būtinos tinklo naudotojams, kad jie galėtų įgyti veiksmingą teisę naudotis tinklu, apibrėžimą ir visų atitinkamų taškų, kuriems galioja skaidrumo reikalavimai, apibrėžimą, taip pat informaciją, kuri turi būti skelbiama visuose atitinkamuose taškuose, bei tos informacijos skelbimo tvarką ir raštą pagal 18 ir 19 straipsnius;

d) išsami informacija apie tarifų nustatymo metodiką, susijusi su tarpvalstybine prekyba gamtinėmis dujomis, pagal 13 straipsnį;

e) išsami informacija, susijusi su 8 straipsnio 6 dalyje išvardytomis sritimis.

2. Su 1 dalies a, b ir c punktuose išvardytais klausimais susijusios gairės, skirtos perdavimo sistemos operatoriams, pateikiamos I priede.

Komisija gali priimti gaires dėl šio straipsnio 1 dalyje išvardytų klausimų ir iš dalies pakeisti jos a, b ir c punktuose nurodytas gaires. Šios priemonės, skirtos šio reglamento neesminėms nuostatomis iš dalies pakeisti, *inter alia*, jį papildant, tvirtinamos pagal 28 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

3. Pagal šį reglamentą patvirtintų gairių taikymas ir dalinis pakeitimas atspindi nacionalinių dujų sistemų skirtumus, todėl Bendrijos lygmeniu nėra būtina nustatyti vienodas išsamias teisių naudotis tinklu suteikimo trečiosioms šalims sąlygas. Vis dėlto gali būti nustatyti būtiniausi reikalavimai, kurie turi būti tenkinami siekiant nediskriminacinių ir skaidrių teisės naudotis tinklu sąlygų, būtinų gamtinių dujų vidaus rinkai, kurie tuomet galėtų būti taikomi atsižvelgiant į nacionalinių dujų sistemų skirtumus.

24 straipsnis

Reguliavimo institucijos

Vykdydamos savo pareigas pagal šį reglamentą, reguliavimo institucijos užtikrina šio reglamento ir pagal 23 straipsnį patvirtintų gairių laikymąsi.

Prireikus jos bendradarbiauja tarpusavyje, su Komisija ir su Agentūra laikydamosi Direktyvos 2009/.../EB VIII skyriaus nuostatų.

25 straipsnis

Informacijos teikimas

Valstybės narės ir reguliavimo institucijos Komisijos prašymu pateikia jai visą informaciją, būtiną 23 straipsniui taikyti.

Komisija nustato pagrįstą terminą, per kurį informacija turi būti pateikta, atsižvelgdama į reikalaujamos informacijos sudėtingumą ir jos poreikio skubumą.

26 straipsnis

Valstybių narių teisė numatyti išsamesnes priemones

Šis reglamentas neriboja valstybių narių teisės toliau taikyti arba nustatyti priemones, kurių nuostatos yra išsamesnės už nustatytas šiame reglamente ir 23 straipsnyje nurodytose gairėse.

27 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikytinų pažeidus šio reglamento nuostatas, ir imasi visų būtinų priemonių, kuriomis užtikrinamas tų nuostatų įgyvendinimas. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios. Valstybės narės apie šias taisykles, atitinkančias Reglamento (EB) Nr. 1775/2005 nuostatas, praneša Komisijai ne vėliau kaip 2006 m. liepos 1 d. ir nedelsdamos informuoja Komisiją apie visus vėlesnius minėtų nuostatų dalinius pakeitimus. Jos praneša Komisijai apie taisykles, neatitinkančias Reglamento (EB) Nr. 1775/2005 nuostatų, ne vėliau kaip ... (*) ir nedelsdamos informuoja Komisiją apie visus vėlesnius minėtų nuostatų dalinius pakeitimus.

2. Pagal 1 dalį numatytos sankcijos nėra baudžiamosios teisės pobūdžio.

28 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda pagal Direktyvos 2009/.../EB 50 straipsnį įsteigtas komitetas.

2. Jei yra nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

29 straipsnis

Komisijos ataskaita

Komisija stebi, kaip įgyvendinamas šis reglamentas. Pagal Direktyvos 2009/.../EB 51 straipsnio 6 dalį rengiamoje ataskaitoje Komisija taip pat praneša apie patirtį, įgytą taikant šį reglamentą. Ataskaitoje visų pirma išnagrinėjama, koku mastu šiuo reglamentu sėkmingai užtikrintos nediskriminacinės ir išlaidas atspindinčios teisių naudotis tinklu dujų perdavimo tinklams sąlygos, siekiant suteikti vartotojams pasirinkimą gerai veikiančioje vidaus rinkoje ir užtikrinti ilgalaikį tiekimo saugumą. Jei būtina, kartu su ataskaita pateikiami atitinkami pasiūlymai ir (arba) rekomendacijos.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

...

30 straipsnis

Leidžiančios nukrypti nuostatos ir išimty

Šis reglamentas netaikomas:

- valstybėse narėse esančioms gamtinių dujų perdavimo sistemoms tol, kol galioja pagal Direktyvos 2009/.../EB 48 straipsnį pritaikytos leidžiančios nukrypti nuostatos; valstybės narės, kurioms pagal Direktyvos 2009/.../EB 48 straipsnį pritaikytos leidžiančios nukrypti nuostatos, gali kreiptis į Komisiją dėl leidimo laikinai netaikyti šio reglamento ne ilgesnį nei dvejų metų laikotarpį nuo šiame punkte nurodytos nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimo pabaigos;
- stambiai naujai infrastruktūrai, t.y. jungiamiesiems vamzdynams, SGD įrenginiams bei saugykloms, taip pat didelio esamos infrastruktūros pajėgumų padidėjimo atvejais bei pertvarkius tokią infrastruktūrą tokiu būdu, kuriuo sudaromos sąlygos naudoti naujus dujų tiekimo šaltinius, nurodytus Direktyvos 2009/.../EB 35 straipsnio 1 ir 2 dalyse, kuriems netaikomos tos direktyvos 9, 14, 31, 32, 33 straipsnių ar 40 straipsnio 6, 7 ir 8 dalių nuostatos, kol jiems netaikomos šioje pastraipoje nurodytos nuostatos, išskyrus šio reglamento 19 straipsnio 4 dalį; arba
- gamtinių dujų perdavimo sistemoms, kurioms pagal Direktyvos 2009/.../EB 47 straipsnį buvo pritaikytos leidžiančios nukrypti nuostatos.

31 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 1775/2005 panaikinamas nuo ... (**). Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir aiškinamos pagal II priede pateiktą atitikmenų lentelę.

32 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo ... (**).

(*) Šio reglamento taikymo pradžios data.

(**) Esančią po 18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

I PRIEDAS

GAIRĖS DĖL

1. TEISĖS NAUDOTIS TINKLU SUTEIKIMO TREČIAJAI ŠALIAI PASLAUGŲ, SUSIJUSIŲ SU PERDAVIMO SISTEMOS OPERATORIAIS

1. Perdavimo sistemos operatoriai siūlo teikti nuolatinės ir pertraukiamąsias paslaugas ne trumpiau nei vieną dieną.
2. Suderintos transportavimo sutartys ir bendri tinklo kodeksai rengiami siekiant sudaryti palankesnes sąlygas prekybai tinklo naudotojams sutartyse numatytais pajėgumais ir pakartotinam jų panaudojimui, nekludant išleisti pajėgumus.
3. Perdavimo sistemos operatoriai parengia tinklo kodeksus ir suderintas sutartis deramai pasikonsultavę su tinklo naudotojais.
4. Perdavimo sistemos operatoriai įdiegia standartizuotą paskyrimo ir pakartotino paskyrimo tvarką. Jie sukuria informacines sistemas ir elektronines ryšių priemones, kuriomis būtų teikiami atitinkami duomenys tinklo naudotojams ir būtų supaprastinami sandoriai, pvz., paskyrimai, pajėgumų numatymas sutartimi ir pajėgumų teisių perdavimas tarp tinklo naudotojų.
5. Perdavimo sistemos operatoriai suderina nustatytą prašymų pateikimo tvarką ir atsakymo pateikimo laikotarpį atsižvelgdami į geriausią pramonės praktiką tam, kad būtų sutrumpintas atsakymo pateikimo laikotarpis. Ne vėliau kaip 2006 m. liepos 1 d., po konsultacijos su atitinkamais tinklo naudotojais, jie numato internetinio pajėgumų užsakymo ir patvirtinimo sistemas, paskyrimų ir pakartotinių paskyrimų tvarką.
6. Perdavimo sistemos operatoriai atskirai neapmokestina tinklo naudotojų už paduodamus prašymus pateikti informaciją ir sandorius, susijusius su jų transportavimo sutartimis, kurie vykdomi pagal standartines taisykles ir tvarką.
7. Už prašymus suteikti informaciją, kuriems reikia ypatingų ar per didelių išlaidų, pvz., galimybių studijų, gali būti imamas atskiras mokestis, jei tokie mokesčiai gali būti tinkamai pagrįsti.
8. Perdavimo sistemos operatoriai bendradarbiauja su kitais perdavimo sistemos operatoriais koordinuodami atitinkamų jų tinklų priežiūrą tam, kad būtų kiek įmanoma mažiau trikdomas perdavimo paslaugų teikimas tinklo naudotojams ir perdavimo sistemos operatoriams kitose teritorijose ir užtikrinta vienoda saugaus tiekimo, įskaitant tranzitinį, teikiama nauda.
9. Perdavimo sistemos operatoriai ne rečiau nei kartą per metus iki iš anksto nustatyto galutinio termino paskelbia visus planuojamus techninės priežiūros laikotarpius, kurie gali turėti įtakos transportavimo sutartyse numatytoms tinklo naudotojų teisėms, bei atitinkamai iš anksto pateikia eksploataavimo informaciją. Taip pat laiku ir nediskriminuojant paskelbiama apie visus planuojamų techninės priežiūros laikotarpių pakeitimus ir pranešama apie neplanuotą techninę priežiūrą, kai tik tokią informaciją gauna perdavimo sistemos operatorius. Vykstant techninei priežiūrai perdavimo sistemos operatoriai reguliariai skelbia atnaujintus išsamius duomenis apie techninę priežiūrą, numatomą jos trukmę bei poveikį.
10. Perdavimo sistemos operatoriai kasdien tvarko ir kompetentingos valdžios institucijos prašymu jai pateikia faktinės techninės priežiūros ir srauto sutrikdymo atvejų žurnalą. Pateikę prašymą su informacija taip pat gali susipažinti tie asmenys, kuriems bet koks sutrikdymas turėjo poveikį.

2. PERDAVIMO SISTEMOS OPERATORIAMS SKIRTŲ PAJĖGUMŲ PASKIRSTYMO MECHANIZMŲ PRINCIPŲ IR PERKROVOS VALDYMO TVARKOS BEI JŲ TAIKYMO SUTARTINĖS PERKROVOS ATVEJU**2.1. PERDAVIMO SISTEMOS OPERATORIAMS SKIRTI PAJĖGUMŲ PASKIRSTYMO MECHANIZMŲ PRINCIPAI IR PERKROVOS VALDYMO TVARKA**

1. Pajėgumų paskirstymo mechanizmai ir perkrovos valdymo tvarka sudaro palankesnes sąlygas konkurencijos raidai ir likvidžiai pajėgumų prekybai bei yra suderinami su rinkos mechanizmais, įskaitant išankstinių sandorių rinkas bei prekybos centrus. Jie yra lankstūs ir gali prisitaikyti prie besivystančių rinkos aplinkybių.
2. Šiuose mechanizmuose ir tvarkoje atsižvelgiama į konkrečios sistemos vientisumą bei tiekimo saugumą.
3. Šie mechanizmai ir tvarka netrukdo naujiems rinkos dalyviams patekti į rinką ir nesukuria nepagrįstų kliūčių patekti į rinką. Jie neužkerta kelio rinkos dalyviams, įskaitant naujus rinkos dalyvius ir nedidelę rinkos dalį užimančias bendroves, veiksmingai konkuruoti.

4. Šie mechanizmai ir tvarka teikia reikiamus ekonominius ženklus veiksmingam ir maksimaliam techninių pajėgumų naudojimui bei sudaro palankesnes sąlygas investicijoms į naują infrastruktūrą.
5. Tinklo naudotojai informuojami apie aplinkybių, kurios galėtų turėti įtakos sutartyje nustatytų pajėgumų turėjimui, pobūdį. Informacijos apie nutraukimą lygis turėtų atitikti perdavimo sistemos operatoriaus turimos informacijos lygį.
6. Jei dėl sistemos vientisumo priežasčių kiltų sunkumų vykdant sutartinius skirstymo išpareigojimus, perdavimo sistemos operatoriai turėtų apie tai pranešti tinklo naudotojams ir nedelsdami ieškoti nediskriminacinio sprendimo.

Prieš pradėdami įgyvendinti tvarką, perdavimo sistemos operatoriai dėl jos konsultuojasi su tinklo naudotojais ir ją suderina su reguliavimo institucija.

2.2. PERKROVOS VALDYMO TVARKA SUTARTINĖS PERKROVOS ATVEJU

1. Jei sutartiniai pajėgumai neišnaudojami, perdavimo sistemos operatoriai šiuos pajėgumus pertraukiamuoju būdu siūlo pirminėje rinkoje sudarydami įvairios trukmės sutartis, kol šių pajėgumų pagrįsta kaina nepasiūlo teikti atitinkamas tinklo naudotojas antrinėje rinkoje.
2. Pajamos, gautos už panaudotus pertraukiamuosius pajėgumus, atskiriamos laikantis atitinkamos reguliavimo institucijos nustatytų ar patvirtintų taisyklių. Šios taisyklės yra suderinamos su veiksmingo ir produktyvaus sistemos naudojimo reikalavimu.
3. Pagrįstą panaudotų pertraukiamųjų pajėgumų kainą gali nustatyti atitinkamos reguliavimo institucijos atsižvelgdamos į vyraujančias konkrečias aplinkybes.
4. Tam tikrais atvejais perdavimo sistemos operatoriai deda pagrįstas pastangas rinkai pasiūlyti bent jau nepanaudotų pajėgumų dalis kaip nuolatinius pajėgumus.

3. TECHNINĖS INFORMACIJOS, BŪTINOS TINKLO NAUDOTOJAMS, KAD JIE GALĖTŲ ĮGYTI VEIKSMINGĄ TEISĘ NAUDOTIS SISTEMA, IR VISŲ ATITINKAMŲ TAŠKŲ, KURIEMS GALIOJA SKAIDRUMO REIKALAVIMAI, APIBRĖŽIMO, TAIP PAT INFORMACIJOS, KURI TURI BŪTI SKELBIAMA VISUOSE ATITINKAMUOSE TAŠKUOSE, BEI ŠIOS INFORMACIJOS SKELBIMO TVARKARAŠČIO

3.1. TECHNINĖS INFORMACIJOS, BŪTINOS TINKLO NAUDOTOJAMS, KAD JIE GALĖTŲ ĮGYTI VEIKSMINGĄ TEISĘ NAUDOTIS SISTEMA, APIBRĖŽIMAS

Perdavimo sistemos operatoriai skelbia bent šią informaciją apie savo sistemas ir paslaugas:

- a) nuodugnų ir visa apimančių įvairių siūlomų paslaugų ir mokesčių už jas aprašymą;
- b) įvairias šioms paslaugoms sudaromų transportavimo sutarčių rūšis ir, jei taikoma, tinklo kodeksą ir (arba) standartinės visų tinklo naudotojų teisėms ir pareigoms keliamas sąlygas, įskaitant suderintas transportavimo sutartis ir kitus atitinkamus dokumentus;
- c) suderintą perdavimo sistemos naudojimo tvarką, įskaitant pagrindinių sąvokų apibrėžtis;
- d) nuostatas dėl pajėgumų paskirstymo, perkrovos valdymo, draudimo kaupti atsargas ir pakartotinio panaudojimo tvarką;
- e) taisykles, taikomas prekybai pajėgumais antrinėje rinkoje perdavimo sistemos operatoriui;
- f) jei taikoma, lankstumą ir paklaidas, kurie įskaitomi į transportavimą ir kitas paslaugas jų atskirai neapmokestinant, bei papildomą lankstumą ir atitinkamus mokesčius;
- g) išsamų perdavimo sistemos operatoriaus dujų sistemos aprašymą, nurodant visus atitinkamus taškus, jungiančius jo sistemą ir kitų perdavimo sistemos operatorių sistemas ir (arba) dujų infrastruktūrą, pavyzdžiui, suskystintų gamtinių dujų (SGD) infrastruktūrą, bei infrastruktūrą, būtiną papildomoms paslaugoms, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/.../EB 2 straipsnio 14 punkte, teikti;
- h) informaciją apie dujų kokybę ir slėgio reikalavimus;
- i) prisijungimo prie perdavimo sistemos operatoriaus eksploatuojamos sistemos taisykles;
- j) laiku pateikiamą informaciją apie siūlomus ir (arba) faktinius paslaugų ar sąlygų, įskaitant a–i punktuose išvardytus dalykus, pasikeitimus.

3.2. VISŲ ATITINKAMŲ TAŠKŲ, KURIEMS GALIOJA SKAIDRUMO REIKALAVIMAI, APIBRĖŽIMAS

Nurodomi bent šie atitinkami taškai:

- a) visi dujų išleidimo į perdavimo sistemos operatoriaus eksploatuojamą tinklą taškai;
- b) svarbiausi dujų išleidimo taškai ir išleidimo zonos, apimančios ne mažiau nei 50 % bendro iš konkretaus perdavimo sistemos operatoriaus tinklo paimamų pajėgumų kiekio, įskaitant visus išleidimo taškus ar išleidimo zonas, apimančias daugiau nei 2 % bendro iš tinklo paimamų pajėgumų kiekio;
- c) visi taškai, jungiantys skirtingus perdavimo sistemos operatorių tinklus;
- d) visi taškai, jungiantys perdavimo sistemos operatoriaus tinklą ir SGD terminalą;
- e) visi svarbūs konkretaus perdavimo sistemos operatoriaus tinklo taškai, įskaitant taškus, jungiančius su dujų centrais. Visi taškai, kuriuose, remiantis patirtimi, gali įvykti fizinė perkrova, laikomi svarbiais;
- f) visi taškai, jungiantys konkretaus perdavimo sistemos operatoriaus tinklą ir infrastruktūrą, būtiną papildomoms paslaugoms, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/.../EB 2 straipsnio 14 dalyje, teikti.

3.3. INFORMACIJA, KURI TURI BŪTI SKELBIAMA VISUOSE ATITINKAMUOSE TAŠKUOSE, BEI ŠIOS INFORMACIJOS SKELBIMO TVARKARAŠTIS

1. Visuose atitinkamuose taškuose perdavimo sistemos operatoriai reguliariai ir nuolat atnaujindami duomenis internete skelbia šią patogią naudoti standartine forma pateikiamą informaciją apie kiekvienos dienos pajėgumus:
 - a) didžiausius techninius abipusių srautų pajėgumus;
 - b) bendrus sutartinius ir pertraukiamuosius pajėgumus;
 - c) turimus pajėgumus.
2. Visuose atitinkamuose taškuose perdavimo sistemos operatoriai ne mažiau nei prieš 18 mėnesių paskelbia turimus pajėgumus ir ne rečiau nei kas mėnesį ar dažniau atnaujina šią informaciją, jei gauna naujos informacijos.
3. Perdavimo sistemos operatoriai kasdien skelbia atnaujintus duomenis apie visuose atitinkamuose taškuose siūlomas trumpalaikes paslaugas (prieš dieną ir prieš savaitę), pagrįstus, *inter alia*, paskyrimais, vyraujančiais sutartiniais įsipareigojimais ir reguliariomis ilgalaikėmis turimų metinių pajėgumų prognozėmis, apimančiomis iki dešimties metų laikotarpį.
4. Perdavimo sistemos operatoriai nuolat atnaujindami duomenis skelbia užfiksuotas mažiausias ir didžiausias mėnesines pajėgumų panaudojimo normas ir metinius vidutinius srautus visuose atitinkamuose taškuose per pastaruosius trejus metus.
5. Perdavimo sistemos operatoriai kasdien tvarko faktinių bendrų bent jau trijų mėnesių srautų žurnalą.
6. Perdavimo sistemos operatoriai veiksmingai tvarko visų pajėgumų sutarčių dokumentus ir visą kitą su turimų pajėgumų apskaičiavimu ir teisės naudotis tinklu suteikimu susijusią informaciją, su kuriais atitinkamos nacionalinės valdžios institucijos turi teisę susipažinti, kad galėtų vykdyti savo pareigas.
7. Perdavimo sistemos operatoriai aprūpina patogiomis naudoti priemonėmis, skirtomis apskaičiuoti tarifams už siūlomas paslaugas ir internete patikrinti turimiems pajėgumams.
8. Jei perdavimo sistemos operatoriai negali paskelbti informacijos pagal 1, 3 ir 7 dalis, jie konsultuojasi su atitinkamomis nacionalinėmis valdžios institucijomis ir nedelsdami, bet ne vėliau kaip 2006 m. gruodžio 31 d., sudaro įgyvendinimo veiksmų planą.

II PRIEDAS

ATTIKMENŲ LENTELĖ

Reglamentas (EB) Nr. 1775/2005	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	2 straipsnis
–	3 straipsnis
–	4 straipsnis
–	5 straipsnis
–	6 straipsnis
–	7 straipsnis
–	8 straipsnis
–	9 straipsnis
–	10 straipsnis
–	11 straipsnis
–	12 straipsnis
3 straipsnis	13 straipsnis
4 straipsnis	14 straipsnis
–	15 straipsnis
5 straipsnis	16 straipsnis
–	17 straipsnis
6 straipsnis	18 straipsnis
–	19 straipsnis
–	20 straipsnis
7 straipsnis	21 straipsnis
8 straipsnis	22 straipsnis
9 straipsnis	23 straipsnis
10 straipsnis	24 straipsnis
11 straipsnis	25 straipsnis
12 straipsnis	26 straipsnis
13 straipsnis	27 straipsnis
14 straipsnis	28 straipsnis
15 straipsnis	29 straipsnis
16 straipsnis	30 straipsnis
–	31 straipsnis
17 straipsnis	32 straipsnis
Priedas	I priedas

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

I. IŽANGA

1. Remdamasi Sutarties 95 straipsniu, 2007 m. rugsėjo 19 d. Komisija kartu su kitais keturiais pasiūlymais, susijusiais su energijos vidaus rinka, pateikė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų.
2. 2008 m. balandžio 10 d. ⁽¹⁾Regionų komitetas, o 2008 m. balandžio 22 d. ⁽²⁾ Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas pateikė nuomones dėl viso dokumentų paketo.
3. Europos Parlamentas priėmė nuomonę ⁽³⁾ per pirmąjį svarstymą 2008 m. liepos 9 d. pritardamas 47 pakeitimams. Komisija nepateikė pakeisto pasiūlymo.
4. Remdamasi Sutarties 251 straipsniu, 2009 m. sausio 9 d. Taryba priėmė bendrąją poziciją išdėstydama reglamentą nauja redakcija.

II. PASIŪLYMO TIKSLAS

5. Pasiūlymas yra įtrauktas į trečiąją energijos vidaus rinkos dokumentų paketą, kuriame taip pat yra Direktyva dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, Reglamentas dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, Direktyva dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ir Reglamentas, įsteigiantis Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą. Juo siekiama prisidėti siekiant tikslo — įgyvendinti gerai veikiančią dujų vidaus rinką — visų pirma įtraukiant:
 - nuostatas, kuriomis siekiama sustiprinti perdavimo sistemų operatorių bendradarbiavimą ir jų veiklos koordinavimą, *inter alia*, sukuriant Europos dujų perdavimo sistemų operatorių tinklą (ENTSO-G);
 - didesnius skaidrumo reikalavimus;
 - nuostatas, kuriomis siekiama padidinti galimybes naudotis dujų saugyklomis ir suskystintų gamtinių dujų (SGD) įrenginiais.

III. BENDROSIOS POZICIJOS ANALIZĖ

6. Bendrosios pastabos

- 6.1. Taryba pasirinko jos nuomone veiksmingesnę, skaidresnę ir nuoseklesnę bei skaitytajui patogesnę Reglamento (EB) Nr. 1775/2005 pakeitimo būdą — jo nuostatas išdėstyti nauja redakcija. Vis dėlto, tai darydama, Taryba laikėsi bendro principo visiškai laikytis Komisijos iš dalies keičiančio pasiūlymo ta prasme, kad ji nelietė nei vienos kitos nuostatos, kuri neįeina į Komisijos pasiūlymą, išskyrus tuos atvejus, kai nuostatas keisti reikėjo atsižvelgiant į Tarybos padarytus pasiūlymo pakeitimus, pakeitė nuorodas pernumeravus straipsnius ir pan. Kiek įmanoma Taryba laikėsi Komisijos požiūrio dėl identiško elektros energijos ir dujų sektorių traktavimo.

Komisija pritarė visiems Tarybos padarytiems jos pasiūlymo pakeitimams.

- 6.2. Taryba laikėsi Komisijos požiūrio dėl *Europos Parlamento priimtų 47 pakeitimų*

— iš dalies/iš esmės pritardama šiems septyniems pakeitimams: 12, 14, 16, 19, 50, 51 ir 44

ir

— atmesdama šiuos šešis pakeitimus: 4, 7, 13, 15, 23 ir 28 dėl turinio ir/arba formos.

⁽¹⁾ OLC 172, 2008 7 5, p. 55.

⁽²⁾ OLC 211, 2008 8 19, p. 23.

⁽³⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

6.3. Taryba nesilaikė Komisijos pozicijos

- pritardama trim pakeitimams: 40 (iš esmės), 42 (bendra prasme) ir 45 (iš dalies)
- ir
- atmesdama šiuos 31 pakeitimą: 1–3, 5, 6, 8–11, 17, 18, 49, 22, 24–27, 29–31, 47, 33–39, 41, 43 ir 46.

7. Konkrečios pastabos

7.1. Taryba nesilaikė Komisijos pozicijos dėl šių EP pakeitimų:

a) Taryba pritarė

- 40 pakeitimui iš esmės, kadangi ji laikosi nuomonės, jog nuoroda į „saugyklų grupę“ yra reikalinga, tačiau taip pat reikia įrašyti sąlygą;
- 42 pakeitimui bendra prasme, kadangi ji laikosi nuomonės, jog tam tikromis sąlygomis ir taikant tam tikrus apribojimus gali būti reikalinga užtikrinti su saugykla susijusių duomenų naudojimo konfidencialumą;
- 45 pakeitimui iš dalies, išbraukiant tam tikrus klausimus, dėl kurių Komisija pasiūlė galimybę priimti gaires taikant komiteto procedūrą.

b) Taryba atmetė 31 pirmiau išvardytą pakeitimą (6.3 papunktis) dėl šių priežasčių:

- i) šie pakeitimai yra susiję su nuostatomis, kurios nėra Komisijos pasiūlymo dalis; šie pakeitimai buvo atmeti iš principo (žr. 6.1 papunktį): 24, 25 ir 31;
- ii) šie pakeitimai nereikalingi ir neturi pridėtinės vertės, daugiausia dėl to, kad klausimai yra iš dalies/pakankamai aptarti kitose teksto dalyse: 2 pakeitimas; 3 pakeitimas pakankamai atitinka 14 konstatuojamąją dalį; 5, 6, 8, 11, 17 pakeitimai; 49 pakeitimas atitinka 8 straipsnio 8 ir 9 dalis; 27 pakeitimas pakankamai atitinka 13 straipsnio 1 dalį; 30 pakeitimas; 33 pakeitimas pakankamai atitinka 1 straipsnio c punktą; 34 pakeitimas iš dalies atitinka 16 straipsnio 5 dalį; 36, 37 ir 38 (pirma dalis) pakeitimai; 43 pakeitimas: principas aptartas 1 straipsnyje;
- iii) pakeitimai neaiškūs: 1 ir 29;
- iv) pakeitimu įrašomas netinkamas tekstas, *inter alia*, nes reguliavimo institucijų užduotys ir įgaliojimai išdėstyti Dujų direktyvoje: 9, 10 pakeitimai (be to, straipsnių dėl mažmeninių rinkų Taryba perkėlė į Dujų direktyvą), 38 (antra dalis), 39, 46 pakeitimai;
- v) pakeitimai netinkami: 26 pakeitimas, nes 13 straipsnis yra susijęs su tarifais, o ne su naudojimosi teisę reglamentuojančiomis taisyklėmis; 47 pakeitimas, visų pirma dėl 16 straipsnio 3 dalies b punkto išbraukimo;
- vi) 18 pakeitimu įtraukiamas tekstas, kuris nesiderina su vaidmeniu, kurį atlikti Taryba paveda Agentūrai; dėl teisinių priežasčių Agentūrai netinka priimti ar tvirtinti tinklo kodeksų arba priimti bendro pobūdžio sprendimų;
- vii) 22 pakeitimą, kadangi konsultacijas (10 straipsnis) turėtų vykdyti ENTSO; Agentūros vykdomos konsultacijos aptartos 6 straipsnyje;
- viii) 35 pakeitimas netinkamas, nes gali būti per didelio reglamentavimo priežastimi, o 41 pakeitimu įrašomas tekstas nereikalingas, kad reglamentas būtų taikomas.

7.2 Taryba taip pat įtraukė kai kuriuos kitus *Komisijos pasiūlymo* pakeitimus (dėl turinio ir (arba) formos); pagrindiniai pakeitimai išdėstyti toliau.

a) *Perdavimo sistemų operatorių sertifikavimas*

Taryba laikėsi nuomonės, kad tikslinga tą sertifikavimo procedūros dalį, kuria nustatomas Komisijos vaidmuo šioje procedūroje, perkelti iš Dujų direktyvos į šio reglamento naują 3 straipsnį.

b) *Tinklo kodeksų priėmimas ir keitimas*

Taryba laikėsi nuomonės, jog tikslinga nustatyti išsamesnę tinklo kodeksų *priėmimo* procedūrą (6 straipsnis) ir kitą, trumpesnę, tinklo kodeksų *keitimo* procedūrą (7 straipsnis). Šie straipsniai pakeitė Komisijos pasiūlymo 2e straipsnį. Taryba skyrė aiškų vaidmenį Agentūrai, kuri turėtų parengti *neprivalomas bendras rekomendacijas*, kuriomis būtų remiamasi ENTSO priimant tinklo kodeksus, peržiūrėti tinklo kodeksų projektą ir įvertinti siūlomus tinklo kodeksų pakeitimus. Prireikus Komisija gali priimti tuos kodeksus taikydama komiteto procedūrą, kad jie taptų privalomu (taip pat žr. 14 konstatuojamąją dalį).

c) *Agentūros vykdoma priežiūra*

Taryba įrašė dvi pastraipas, kuriose nustatoma, kad Agentūra vykdo priežiūrą, kaip ENTSO įgyvendina tinklo kodeksus (9 straipsnio 1 dalis (2 + 3 pastraipos)).

d) *Skaidrumo/konfidencialumo reikalavimai*

Taryba laikėsi nuomonės, jog yra svarbu, kad būtų galima užtikrinti neskelbtinų komercinių duomenų, susijusių su saugykla, konfidencialumą, jei sutikimą tam duoda reguliavimo institucija (23 konstatuojamoji dalis ir 19 straipsnio 4 dalies antra pastraipa).

e) *Mažmeninės rinkos*

Taryba laikėsi nuomonės, kad tikslinga pakeisti straipsnio dėl mažmeninių rinkų formuluotę, išbraukiant, *inter alia*, nuorodą į tarpvalstybines rinkas, ir perkelti jį iš reglamento (Komisijos pasiūlymo 8a straipsnis) į Dujų direktyvą (naujas 44 straipsnis).

f) *Kiti punktai*

- Taryba vėl įrašė 1 straipsnio paskutinę pastraipą, kuri paimta iš galiojančio Dujų reglamento ir atitinka Komisijos pasiūlymo bendrą prasmę.
- Taryba laikėsi nuomonės, kad tikslinga vartoti terminą „*tinklo plėtros planas*“, o ne „*investavimo planas*“, ir aiškiai nurodyti, kad tokie planai yra *neprivalomojo pobūdžio* (8 straipsnio 3 dalies a punktas).
- Remdamasi naujos redakcijos formatu, Taryba įtraukė naują straipsnį, *panaikinantį* galiojantį teisės aktą (31 straipsnis).

BENDROJI POZICIJA (EB) Nr. 13/2009**Tarybos priimta 2009 m. vasario 16 d.**

siekiant priimti ... Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis, ir panaikinanti Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1172/95

(Tekstas svarbus EEE)

(2009/C 75 E/04)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 285 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos centrinio banko nuomonę ⁽¹⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Statistinė informacija apie valstybių narių prekybos su ES nepriklausančiomis šalimis, srautus yra labai svarbi Bendrijos ekonomikos bei prekybos politikai ir atskirų prekių rinkos pokyčiams analizuoti. Reikėtų didinti statistikos sistemos skaidrumą, kad ją pasitelkus būtų galima atsižvelgti į kintančią administracinę aplinką ir tenkinti naujus vartotojų poreikius. Todėl 1995 m. gegužės 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1172/95 dėl statistinių duomenų apie Bendrijos ir jos valstybių narių prekybą su valstybėmis, kurios nėra narės ⁽³⁾, reikėtų pakeisti nauju reglamentu laikantis Sutarties 285 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų.
- (2) Išorės prekybos statistika yra grindžiama muitinės deklaracijose pateiktais duomenimis, kaip numatyta 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2913/92, nustatančiame Bendrijos muitinės kodeksą ⁽⁴⁾ (toliau — Muitinės kodeksas). Europos integracijos pažanga ir susiję pokyčiai atliekant muitinį įforminimą, įskaitant bendruosius leidimus taikyti supaprastinto deklaravimo procedūrą arba procedūrą, įforminamą asmens pageidaujamoje vietoje, o taip pat centralizuotą muitinį įforminimą, kurie priklausys nuo šiuo metu vykdomo Muitinės kodekso modernizavimo proceso, kaip nustatyta 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 450/2008, nustatančiame Bendrijos muitinės kodeksą (Modernizuotas muitinės kodeksas) ⁽⁵⁾ (toliau — Modernizuotas muitinės kodeksas), sąlygoja keletą pokyčių. Ypač dėl jų būtina patikslinti išorės prekybos statistikos rengimo būdą, iš naujo apvarstyti importuojančiosios arba eksportuojančiosios valstybės narės sąvoką ir tiksliau apibrėžti duomenų šaltinį Bendrijos statistikai rengti.

- (3) Pagal Modernizuotą muitinės kodeksą supaprastinus muitinės formalumus ir tikrinimą gali nelikti muitinės deklaracijų. Siekiant toliau rengti visus išorės prekybos statistinius duomenis, reikėtų patvirtinti priemones, užtikrinančias, kad ekonominių operacijų vykdytojai, kurie naudojami supaprastinimais, teiktų statistinius duomenis.
- (4) Pagal 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 70/2008/EB dėl nepopierinės muitinės ir verslo aplinkos ⁽⁶⁾ bus diegiama elektroninė muitinės sistema, skirta keitimuisi muitinės deklaracijose nurodomais duomenimis. Siekiant registruoti fizinius prekybos prekes srautus tarp valstybių narių ir ES nepriklausančių šalių, bei užtikrinti, kad atitinkamoje valstybėje narėje būtų galima gauti duomenis apie importą ir eksportą, reikėtų išsamiai muitinių ir statistikos institucijų susitarimų. Tokie susitarimai apima valstybių narių administracijų keitimosi duomenimis tvarką reglamentuojančias taisykles. Šiai keitimosi duomenimis sistemai kiek įmanoma turėtų būti naudojama muitinės sukurta infrastruktūra.
- (5) Siekiant Bendrijos eksportą ir importą priskirti konkrečiai valstybei narei, reikia rinkti duomenis apie „paskirties valstybę narę“ importo atveju ir „faktinio eksporto valstybę narę“ eksporto atveju. Per vidutinės trukmės laikotarpį išorės prekybos statistikai rengti tos valstybės narės turėtų tapti importuojančiomis ir eksportuojančiomis valstybėmis narėmis.
- (6) Šiame reglamente išorės prekybos tikslais prekės turėtų būti klasifikuojamos pagal 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo ⁽⁷⁾ nustatytą Kombinuotąją nomenklatūrą (toliau — Kombinuotoji nomenklatūra).
- (7) Kad Europos centrinis bankas ir Komisija gautų reikiamą informaciją apie tarptautinės prekybos prekes dalį eurais, eksporto ir importo sąskaitose faktūrose nurodoma valiuta turėtų būti pateikiama apibendrintu lygiu.
- (8) Kad galėtų dalyvauti derybose dėl prekybos ir valdyti vidaus rinką, Komisija turėtų gauti išsamią informaciją apie į Bendriją importuojamoms prekėms taikomą palankesnę režimą.

⁽¹⁾ OLC 70, 2008 3 15, p. 1.⁽²⁾ 2008 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*) ir 2009 m. vasario 16 d. Tarybos bendroji pozicija.⁽³⁾ OLL 118, 1995 5 25, p. 10.⁽⁴⁾ OLL 302, 1992 10 19, p. 1.⁽⁵⁾ OLL 145, 2008 6 4, p. 1.⁽⁶⁾ OLL 23, 2008 1 26, p. 21.⁽⁷⁾ OLL 256, 1987 9 7, p. 1.

- (9) Pasitelkus išorės prekybos statistiką, gaunami duomenys mokėjimų balansui ir nacionalinėms sąskaitoms rengti. Rodikliai, kuriuos naudojant minėtus duomenis galima pritaikyti mokėjimų balanso tikslais, turėtų būti įtraukti į privalomų ir standartinių duomenų rinkinį.
- (10) Valstybių narių statistikai apie muitinės sandėlius ir laisvasias zonas netaikomos suderintos nuostatos. Tačiau šių statistinių duomenų rengimas nacionaliniais tikslais lieka neprivalomas.
- (11) Valstybės narės turėtų teikti Eurostatui metinę apibendrintą prekybos informaciją, suskirstytą pagal verslo charakteristikas, kuria remiantis, be kita ko, būtų lengviau analizuoti, kaip Europos įmonės veikia globalizacijos sąlygomis. Verslo ir prekybos statistikos sąsaja sukuriamą sujungiant muitinės deklaracijoje pateiktus duomenis apie importuotoją ir eksportuotoją su duomenimis, kurių reikalaujama 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 177/2008, nustatančiu bendrą verslo registrų sistemą statistikos tikslais ⁽¹⁾.
- (12) 1997 m. vasario 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ⁽²⁾ yra bendras šio reglamento nuostatų pagrindas. Tačiau dėl labai didelio informacijos apie prekybą prekėmis detalumo, būtinos specialios konfidencialumo taisyklės siekiant užtikrinti šios statistikos aktualumą.
- (13) Konfidencialių statistinių duomenų perdavimas reglamentuojamas Reglamente (EB) Nr. 322/97 ir 1990 m. birželio 11 d. Tarybos reglamente (Euratomas, EEB) Nr. 1588/90 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai ⁽³⁾ išdėstytoje taisyklėse. Pagal šiuos reglamentus taikomos priemonės užtikrina fizinę ir loginę konfidencialių duomenų apsaugą ir užtikrina, kad rengiami ir platinami Bendrijos statistiniai duomenys nebūtų neteisėtai atskleidžiami bei naudojami ne statistikos reikmėms.
- (14) Pagal šį reglamentą rengdamos ir platinamos Bendrijos statistinius duomenis nacionalinės ir Bendrijos statistikos institucijos turėtų laikytis principų, nustatytų 2005 m. vasario 24 d. Statistikos programos komiteto priimtame Europos statistikos praktikos kodekse, pateiktame 2005 m. gegužės 25 d. Komisijos rekomendacijos dėl nacionalinių ir Bendrijos statistikos institucijų nepriklausomumo, vienišumo ir atskaitomybės papildyme.
- (15) Reikėtų nustatyti specialias nuostatas, kurios galiotų tol, kol įsigaliojus muitų teisės aktų pakeitimams bus galima gauti papildomus duomenis iš muitinės deklaracijų ir kol pagal Bendrijos teisės aktus bus reikalaujama elektroniniu būdu keistis muitinių veikloje naudojamais duomenimis.
- (16) Kadangi šio reglamento tikslo, būtent sukurti bendrą Bendrijos išorės prekybos statistikos sistematiško kūrimo sistemą, valstybės narės negali pasiekti ir kadangi dėl reglamento masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.
- (17) Šiam reglamentui įgyvendinti būtinas priemonės reikėtų patvirtinti vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽⁴⁾.
- (18) Visų pirma Komisijai reikėtų suteikti įgaliojimus derinti muitinės procedūrų arba muitinės sankcionuotų veiksmų, pagal kuriuos išorės prekybos statistikos tikslais prekės priskiriamos eksportui arba importui, sąrašą, patvirtinti kitokias arba specialias taisykles, susijusias su prekėmis arba jų gabenimu, kuriems dėl metodinių priežasčių būtina taikyti specialias nuostatas, derinti prekių ir jų gabenimo, neįtraukiamų į išorės prekybos statistiką, sąrašą, nurodyti kitus duomenų šaltinius, išskyrus muitinės deklaracijas, naudojamus specifinių prekių importui ir eksportui ar jų gabenimui importo ir eksporto tikslais registruoti, nurodyti statistinius duomenis, įskaitant naudotinus kodus, nustatyti reikalavimus, taikomus su specifinėmis prekėmis ar prekių gabenimu susijusiems duomenims, nustatyti statistinių duomenų rengimo reikalavimus, nurodyti imčių charakteristikas, nustatyti atskaitinį laikotarpį bei šalių partnerių, prekių ir valiutų apibendrinimo lygį, taip pat derinti statistikos perdavimo terminą, nustatyti jos turinį, aprėptį ir jau perduotos statistikos tikslinimo sąlygas bei nustatyti statistikos apie prekybą pagal verslo charakteristikas ir statistikos apie prekybą, suskirstytos pagal sąskaitose faktūrose nurodytą valiutą, perdavimo terminą. Kadangi šios priemonės yra bendro pobūdžio ir yra skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, *inter alia*, papildant jį naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti patvirtintos taikant reguliavimo procedūrą su tikrinimu, numatytą Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma bendra sistemingo Bendrijos statistikos, susijusios su prekyba prekėmis su ES nepriklausančiomis šalimis (toliau — išorės prekybos statistikos), rengimo sistema.

⁽¹⁾ OLL 61, 2008 3 5, p. 6.

⁽²⁾ OLL 52, 1997 2 22, p. 1.

⁽³⁾ OLL 151, 1990 6 15, p. 1.

⁽⁴⁾ OLL 184, 1999 7 17, p. 23.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šiame reglamente taikomos šios sąvokų apibrėžtys:

- a) „prekės“ — bet kuris kilnojamas turtas, įskaitant elektrą;
- b) „Bendrijos statistinė teritorija“ — Bendrijos muitų teritorija, kaip apibrėžta Muitinės kodekse, ir Vokietijos Federacinės Respublikos teritorijai priklausanti Heligolando sala;
- c) „nacionalinės statistikos institucijos“ — nacionaliniai statistikos institutai ir kitos įstaigos, kurios kiekvienoje valstybėje narėje yra atsakingos už išorės prekybos statistikos rengimą;
- d) „muitinė“ — Muitinės kodekse apibrėžta muitinė;
- e) „muitinės deklaracija“ — Muitinės kodekse apibrėžta muitinės deklaracija;
- f) „muitinės sprendimas“ — bet koks oficialus muitinės veiksmas, susijęs su priimtomis muitinės deklaracijomis ir sukeliantis teisinės pasekmės vienam ar keliems asmenims.

3 straipsnis

Taikymo sritis

1. Rengiant išorės prekybos statistiką registruojami prekių importo ir eksporto duomenys.

Eksporto duomenis registruoja valstybės narės, kai prekės išvežamos iš Bendrijos statistinės teritorijos taikant vieną iš toliau išvardytų Muitinės kodekse nustatytų muitinės procedūrų arba muitinės sankcionuotų veiksmų:

- a) eksportą;
- b) laikinąjį išvežimą perdirbti;
- c) reeksportą po laikinojo įvežimo perdirbti arba muitinės prižiūrimo perdirbimo.

Importo duomenis registruoja valstybės narės, kai prekės įvežamos į Bendrijos statistinę teritoriją taikant vieną iš toliau išvardytų Muitinės kodekse nustatytų muitinės procedūrų:

- a) išleidimą į laisvą apyvartą;
- b) laikinąjį įvežimą perdirbti;
- c) muitinės prižiūrimą perdirbimą.

2. Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, susijusias su 1 dalyje nurodyto muitinės procedūrų arba muitinės sankcionuotų veiksmų sąrašo derinimu, kad būtų atsižvelgta į Muitinės kodekso pakeitimus arba su tarptautinėmis konvencijomis susijusias nuostatas, tvirtinamas pagal 11 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

3. Dėl metodinių priežasčių tam tikroms prekėms arba jų gabenimui reikia nustatyti specialias nuostatas. Tokias nuostatas reikėtų nustatyti pramonės įmonėms, laivams ir orlaiviams, jūros produktams, į laivus ir orlaivius pristatomoms prekėms, išskirs-

tytoms siuntoms, karinėms prekėms, prekėms, gabenamoms į įrenginius jūroje arba iš jų, erdvėlaiviams, elektrai ir dujoms bei atliekoms (toliau — specifinės prekės arba prekių gabenimas).

Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, *inter alia*, jį papildant, susijusias su specifinėmis prekėmis arba prekių gabenimu bei joms taikomomis kitokiomis ar specialiomis nuostatomis, tvirtinamos pagal 11 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

4. Dėl metodinių priežasčių tam tikros prekės arba prekių gabenimas neįtraukiami į išorės prekybos statistiką. Tai taikoma piniginiams auksui ir teisėtoms mokėjimo priemonėms; diplomatinės ar panašios paskirties prekėms; prekių gabenimui tarp importuojančiosios valstybės narės ir eksportuojančiosios valstybės narės ir jų ginkluotųjų pajėgų, dislokuotų užsienio šalyse; taip pat tam tikroms prekėms, kurias įsigijo ir realizavo užsienio šalių ginkluotosios pajėgos, tam tikroms prekėms, kurios nėra prekybinių sandorių objektas, palydovų paleidimo įrenginių gabenimui prieš juos paleidžiant, prekėms, skirtoms remontuoti ir prekėms po remonto, prekėms iki ir po laikino naudojimo; laikmenoms su pagal individualų užsakymą sukurta informacija, parsiųstai informacijai; ir žodžiu deklaruojamoms komercinio pobūdžio prekėms, kurių vertė neviršija statistinės ribos, kurios vertė yra 1 000 EUR arba neviršija 1 000 kg grynosios masės, ir nekomercinio pobūdžio prekėms.

Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, *inter alia*, jį papildant, susijusias su prekių ar jų gabenimo neįtraukimu į išorės prekybos statistiką, tvirtinamos pagal 11 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

4 straipsnis

Duomenų šaltinis

1. 3 straipsnio 1 dalyje nurodyto prekių importo ir eksporto registruojamų duomenų šaltinis yra muitinės deklaracija, įskaitant galimus statistinių duomenų pakeitimus arba pasikeitimus, kuriuos lemia su jais susiję muitinės sprendimai.

2. Jei dėl tolesnio muitinės formalumų ir tikrinimo supaprastinimo pagal Modernizuoto muitinės kodekso 116 straipsnį muitinė neturi duomenų apie prekių importą ir eksportą, ekonominių operacijų vykdytojas, kuriam buvo leista naudotis tokiu supaprastinimu, pats pateikia šio reglamento 5 straipsnyje nurodytus statistinius duomenis.

3. Valstybės narės gali toliau naudoti kitus duomenų šaltinius savo nacionaliniams statistiniams duomenims rengti tol, kol bus įdiegtas keitimosi duomenimis elektroniniu būdu mechanizmas, nurodytas 7 straipsnio 2 dalyje.

4. Rengiant statistinę informaciją, susijusią su specifinėmis prekėmis arba prekių gabenimu, kaip nurodyta 3 straipsnio 3 dalyje, gali būti naudojami kiti nei muitinės deklaracija duomenų šaltiniai.

5. Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, *inter alia*, jį papildant, susijusios su duomenų rinkimu pagal šio straipsnio 2 ir 4 dalis, tvirtinamos pagal 11 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Šiomis priemonėmis kiek įmanoma atsižvelgiama į tai, kad būtina diegti veiksmingą sistemą, kuri sumažintų ekonominių operacijų vykdytojams ir administracijoms tenkančią administracinę našta.

5 straipsnis

Statistiniai duomenys

1. Naudodamasi 3 straipsnio 1 dalyje nurodytais prekių importo ir eksporto registruojamais duomenimis, valstybės narės gauna duomenis apie:

- a) prekybos srautą (importą, eksportą);
- b) mėnesinį atskaitinį laikotarpį;
- c) statistinę prekių vertę iki importuojančiosios arba eksportuojančiosios valstybės narės valstybės sienos;
- d) kiekį, išreikštą grynąja mase ir papildomais vienetais, jei tai nurodyta muitinės deklaracijoje;
- e) prekybininką (importo atveju tai yra importuotojas (gavėjas), eksporto atveju — eksportuotojas (siuntėjas));
- f) importuojančiąją arba eksportuojančiąją valstybę narę, kuri yra ta valstybė narė, kurioje pateikiama muitinės deklaracija, kai muitinės deklaracijoje nurodyta:
 - i) importo atveju — paskirties valstybė narė;
 - ii) eksporto atveju — faktinio eksporto valstybė narė;
- g) šalis partneres, t. y.:
 - i) importo atveju — kilmės šalį ir šalį siuntėją arba išsiuntimo šalį;
 - ii) eksporto atveju — paskutinės žinomos paskirties šalį;
- h) prekes pagal Kombinuotąją nomenklatūrą:
 - i) importo atveju — prekių Taric subpoziciją;
 - ii) eksporto atveju — prekių Kombinuotosios nomenklatūros subpoziciją;
- i) muitinės procedūros kodą, naudotiną statistinei procedūrai nustatyti;
- j) sandorio pobūdį, jei tai nurodyta muitinės deklaracijoje;
- k) preferencinį importo maito tarifo režimą, jei jis pritaikytas muitinės sprendimu;
- l) sąskaitoje faktūroje nurodytą valiutą, jei ji įrašyta muitinės deklaracijoje;
- m) transporto rūšį, išsamiai nurodant:
 - i) transporto rūšį pasienyje;
 - ii) vidaus transporto rūšį;

iii) konteinerį.

2. Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, susijusios su tolesniu šio straipsnio 1 dalyje nurodytų duomenų, įskaitant naudotinus kodus, tikslinimu, tvirtinamos pagal 11 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

3. Jei kitaip nenurodyta, nepažeidžiant muitų teisės aktų, duomenys turi būti pateikti muitinės deklaracijoje.

4. Dėl 3 straipsnio 3 dalyje nurodytų specifinių prekių arba prekių gabenimo ir 4 straipsnio 2 dalyje nurodytų duomenų gali būti reikalaujama pateikti ribotus duomenų rinkinius.

Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, susijusios su šiais ribotais duomenų rinkiniais, tvirtinamos pagal 11 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

6 straipsnis

Išorės prekybos statistikos rengimas

1. Valstybės narės rengia kiekvieno mėnesinio atskaitinio laikotarpio prekių importo ir eksporto statistinę informaciją vertės ir kiekybės išraiška pagal:

- a) prekių kodą;
- b) importuojančiąsias ir (arba) eksportuojančiąsias valstybes nares;
- c) šalis partneres;
- d) statistinę procedūrą;
- e) sandorio pobūdį;
- f) preferencinį importo maito tarifo režimą;
- g) transporto rūšį.

Komisija gali nustatyti statistikos rengimo įgyvendinimo nuostatas, taikydama 11 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą.

2. Valstybės narės rengia metinę prekybos statistiką pagal verslo charakteristikas, būtent apie ekonominę įmonių veiklą pagal Europos bendrijos statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (NACE) sekciją arba dviejų skaitmenų kodą ir dydžio klasę, nustatomą pagal darbuotojų skaičių.

Statistinė informacija rengiama pagal Reglamentą (EB) Nr. 177/2008 registruojamus duomenis apie verslo charakteristikas susiejant su importo ir eksporto duomenimis, registruojamais pagal šio reglamento 5 straipsnio 1 dalį. Šiuo tikslu nacionalinės muitinės pateikia nacionalinėms statistikos institucijoms atitinkamų prekybininkų identifikacijos numerį.

Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, susijusios su duomenų susiejimu ir statistikos rengimu, tvirtinamos pagal 11 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

3. Kas dvejus metus valstybės narės rengia prekybos statistiką, suskirstytą pagal sąskaitose faktūrose nurodytą valiutą.

Valstybės narės rengia statistiką naudodamos reprezentatyviąją importo ir eksporto įrašų, pateiktų muitinės deklaracijose, kuriose yra duomenų apie sąskaitose faktūrose nurodytą valiutą, imtį. Jei muitinės deklaracijoje nėra nurodyta eksporto sąskaitoje faktūroje nurodoma valiuta, reikalingiems duomenims surinkti organizuojamas tyrimas.

Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, *inter alia*, jį papildant, susijusios su imties charakteristikomis, ataskaitiniu laikotarpiu bei šalių partnerių, prekių ir valiutų apibendrinimo lygiu, tvirtinamos pagal 11 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

4. Gali būti nuspręsta, kad nacionaliniais tikslais valstybės narės rengs papildomą statistinę informaciją, jei tokie duomenys yra pateikiami muitinės deklaracijoje.

5. Valstybės narės neprivalo rengti ir perduoti Komisijai (Eurostatui) išorės prekybos statistikos, susijusios su statistiniais duomenimis, kurie pagal Muitinės kodeksą arba nacionalines taisykles kol kas jos muitinei teikiamose muitinės deklaracijose neregistruojami ir negali būti tiesiogiai apskaičiuojami naudojantis kitais duomenimis. Valstybės narės neprivalo perduoti šių duomenų:

- a) paskirties valstybės narės importo atveju;
- b) faktinio eksporto valstybės narės eksporto atveju;
- c) sandorio pobūdžio.

7 straipsnis

Keitimasis duomenimis

1. Nacionalinės statistikos institucijos gauna iš muitinių joms pateiktomis deklaracijomis grindžiamus importo ir eksporto duomenis, kurie turi būti registruojami, nedelsiant, vėliausiai per mėnesį nuo muitinės deklaracijų arba su jomis susijusių muitinės sprendimų priėmimo.

Šie registruojami duomenys apima bent tuos 5 straipsnyje išvardytus statistinius duomenis, kurie pagal Muitinės kodeksą arba nacionalines taisykles nurodomi muitinės deklaracijoje.

2. Nuo keitimosi duomenimis elektroniniu būdu mechanizmo įdiegimo dienos muitinė užtikrina, kad importo ir eksporto duomenys, kurie turi būti registruojami, būtų perduodami tos valstybės narės nacionalinei statistikos institucijai, kuri pagal tuos įrašus yra:

- a) paskirties valstybė narė importo atveju;
- b) faktinio eksporto valstybė narė eksporto atveju.

Keitimosi duomenimis mechanizmas įdiegiamas ne vėliau kaip pradėjus taikyti Modernizuoto muitinės kodekso 1 antraštinės dalies 2 skyriaus 1 skirsnį.

3. Tokių duomenų perdavimą, nurodytą 2 dalyje, reglamentuojančios įgyvendinimo nuostatos gali būti nustatytos pagal 11 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą.

8 straipsnis

Išorės prekybos statistikos perdavimas Komisijai (Eurostatui)

1. Ne vėliau kaip per 40 dienų nuo kiekvieno mėnesinio ataskaitinio laikotarpio pabaigos valstybės narės perduoda Komisijai (Eurostatui) 6 straipsnio 1 dalyje nurodytą statistinę informaciją.

Valstybės narės užtikrina, kad į statistinę informaciją būtų įtraukti duomenys apie visą importą ir eksportą tiriamuoju ataskaitiniu laikotarpiu ir, jei nėra duomenų, atliktų koregavimus.

Valstybės narės perduoda atnaujintą statistinę informaciją, jei jau perduota statistinė informacija buvo tikslinama.

Valstybės narės į Komisijai (Eurostatui) perduodamus rezultatus įtraukia visą konfidencialią statistinę informaciją.

Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, *inter alia*, jį papildant, susijusios su statistikos perdavimo termino nustatymu, statistikos turiniu, aprėptimi ir bei jau perduotos statistikos tikslinimo sąlygomis, tvirtinamos pagal 11 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

2. Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, *inter alia*, jį papildant, susijusios su 6 straipsnio 2 dalyje nurodytos prekybos statistikos pagal verslo charakteristikas perdavimo terminu ir 6 straipsnio 3 dalyje nurodyta statistika apie prekybą, suskirstyta pagal sąskaitose faktūrose nurodytą valiutą, tvirtinamos pagal 11 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

3. Valstybės narės, vadovaudamosi keitimosi standartu, statistinę informaciją perduoda elektronine forma. Praktinė rezultatų perdavimo tvarka gali būti nustatyta pagal 11 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą.

9 straipsnis

Kokybės vertinimas

1. Taikant šį reglamentą perduodamos statistikos kokybė vertinama atsižvelgiant į šiuos kriterijus:

- a) „reikalingumas“ reiškia statistikos atitikties esamiems ir galimiems vartotojų poreikiams laipsnį;
- b) „tikslumas“ reiškia įverčių artumą nežinomoms tikrosioms reikšmėms;
- c) „savalaikiškumas“ reiškia trukmę tarp galimybės pasinaudoti statistine informacija momento ir įvykio ar reiškinio, kurį ši informacija apibūdina;
- d) „punktualumas“ reiškia trukmę nuo statistinės informacijos paskelbimo datos iki datos, kada ji turėjo būti pateikta;

- e) „prieinamumas“ ir „aiškumas“ reiškia sąlygas ir būdus, leidžiančius vartotojui gauti, naudoti ir aiškinti statistinę informaciją;
- f) „palyginamumas“ reiškia taikomų statistinių sąvokų ir vertinimo priemonių bei procedūrų skirtumą poveikio įvertinimą, kai statistinė informacija yra lyginama tarp geografinių rajonų, sektorių sričių ar laiko atžvilgiu;
- g) „suderinamumas“ reiškia galimybę duomenis jungti arba sieti įvairiais būdais ir įvairioms reikmėms.

2. Valstybės narės Komisijai (Eurostatui) teikia kasmet perduodamos statistinės informacijos kokybės ataskaitą.

3. Statistinei informacijai, kuriai taikomas šis reglamentas, taikant 1 dalyje išdėstytus kokybės kriterijus, kokybės ataskaitų teikimo būdai, struktūra ir periodiškumas apibrėžiami pagal 11 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą.

Komisija (Eurostatas) vertina perduotos statistinės informacijos kokybę.

10 straipsnis

Išorės prekybos statistikos platinimas

1. Bendrijos lygmeniu pagal 6 straipsnio 1 dalį rengiamą užsienio prekybos statistinę informaciją, kurią perduoda valstybės narės, Komisija (Eurostatas) platina bent pagal Kombinuotosios nomenklatūros subpozicijas.

Tik jei importuotojas arba eksportuotojas paprašo, konkrečios valstybės narės nacionalinės valdžios institucijos sprendžia, ar platinti tokią valstybės narės užsienio prekybos statistinę informaciją, kuria remiantis galima nustatyti tą importuotoją arba eksportuotoją, ar iš dalies tokią informaciją keisti taip, kad ją platinant nebūtų pažeistas statistikos konfidencialumas.

2. Nepažeisdama duomenų platinimo nacionaliniu lygiu nuostatų, Komisija (Eurostatas) neplatina detalios statistinės informacijos, suskirstytos pagal Taric subpozicijas, ir informa-

cijos apie lengvatas, jei jų atskleidimas pakenktų visuomenės interesų Bendrijos prekybos ir žemės ūkio politikos srityse apsaugai.

11 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Prekybos su šalimis, kurios nėra narės, statistikos komitetas.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis — trys mėnesiai.

3. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

12 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 1172/95 panaikinamas nuo 2010 m. sausio 1 d.

Jis toliau taikomas duomenims, susijusiems su ataskaitiniais laikotarpiais iki 2010 m. sausio 1 d.

13 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2010 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta, ...

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

...

Tarybos vardu

Pirmininkas

...

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

I. ĮVADAS

2007 m. spalio 30 d. Komisija pateikė Tarybai pirmiau nurodytą pasiūlymą ⁽¹⁾.

2008 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamentas pirmuoju svarstymu pateikė nuomonę priimdamas 35 pasiūlymo pakeitimus ⁽²⁾.

Atsižvelgdama į pirmojo svarstymo Parlamente rezultatus, laikydamosi bendro sprendimo procedūros (EB sutarties 251 straipsnis) 2009 m. vasario 16 d. Taryba priėmė bendrąją poziciją dėl reglamento projekto.

II. TIKSLAS

Šio pasiūlymo tikslas — patikslinti dabartinę prekybos prekėmis su ES nepriklausančiomis šalimis statistikos sistemą (Ekstrastatą), siekiant:

- didesnio teisės aktų aiškumo, paprastumo ir skaidrumo;
- pritaikyti Bendrijos išorės prekybos statistikos sistemą atsižvelgiant į planuojamus procedūrų, susijusių su muitinės deklaracijomis, pakeitimus pradėjus naudoti bendruosius leidimus taikyti supaprastinto deklaravimo arba asmens pageidaujamoje vietoje įforminamą procedūrą bei naudojant centralizuotą muitinį įforminimą pagal atnaujintą Bendrijos muitinės kodeksą;
- sušvelninti „Roterdamo poveikį“, dėl kurio atsiranda:
 - a) prekių faktinės paskirties arba išsiuntimo valstybių narių sąskaita dirbtinai padidinti išorės prekybos statistikos rodikliai valstybėse narėse, kurioms būdingas aukštas muitinio įforminimo arba eksporto lygis, tačiau atliekančiose tik tranzito šalių vaidmenį ir
 - b) tos pačios prekės ataskaitose nurodomos du kartus: Ekstrastato sistemoje — kaip ne Bendrijos prekės, o vėliau Intrastato sistemoje — kaip iš kitos valstybės narės įvežamos Bendrijos prekės; panaši padėtis yra ir eksporto atveju;
- didinti išorės prekybos statistinių duomenų aktualumą, tikslumą, teikimą laiku bei palyginamumą ir sukurti kokybės vertinimo sistemą;
- padėti susieti prekybos statistiką su verslo statistika;
- tenkinti vartotojų poreikius: rengti papildomus prekybos statistinius duomenis naudojantis muitinės deklaracijų informacija;
- laikantis Europos statistikos praktikos kodekso kontroliuoti išskirtines galimybes gauti slaptus išorės prekybos duomenis.

Į pasiūlymą taip pat įtraukiami 2005 m. balandžio 13 d. Tarybos ir Parlamento priimtame reglamente, kuriuo siekiama pagerinti Bendrijos sienas kertančių prekių saugumą ir saugą ⁽³⁾, numatyti pakeitimai.

III. BENDROSIOS POZICIJOS ANALIZĖ

1. Bendros pastabos

Taryba bendrojoje pozicijoje pritarė daugeliui Parlamento pakeitimų, priimdama tekstą, kuris labai panašus į Europos Parlamento per pirmąjį svarstymą priimtą poziciją. Taryba visapusiškai pritaria pasiūlymo tikslui — supaprastinti teisės aktus, pritaikyti Bendrijos išorės prekybos statistikos sistemą atsižvelgiant į planuojamus muitinės teisės aktų bei procedūrų pakeitimus ir sušvelninti „Roterdamo poveikį“. Po to, kai pasiūlymą atidžiai išnagrinėjo pirmininkavusi Slovėnija ir pirmininkaujanti Prancūzija ir atsižvelgdama į modernizuoto muitinės kodekso praktinę reikšmę nacionalinėms administracijoms, Komisijai ir prekybai, Taryba padarė keletą daugiausia techninio pobūdžio pakeitimų, kurie apžvelgiami 3 skirsnyje.

⁽¹⁾ O L L 145, 2008 6 4, p. 1.

⁽²⁾ 8 pakeitimai (1–4, 8, 16, 17 ir 19) nėra taikomi tekstams visomis kalbomis, todėl dėl jų nebuvo balsuojama.

⁽³⁾ 2005 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 648/2005, iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2913/92, nustatantį Bendrijos muitinės kodeksą (O L L 117, 2005 5 4, p. 13).

2. EP pakeitimai

2.1. Pakeitimai, kuriems Taryba pritarė

Europos Parlamentas priėmė pasiūlymo 27 pakeitimus ⁽¹⁾, iš kurių 24 buvo visiškai ar iš dalies pritarta Tarybos bendrojoje pozicijoje. Pritarta 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12 (iš dalies), 13, 14 (iš dalies), 15 (iš dalies), 20, 21 (iš dalies), 22, 23, 24, 25, 28, 29, 30, 31, 32 (iš dalies), 33, 34 ir 35 pakeitimams.

2.2. Pakeitimai, kuriems Taryba nepritarė arba pritarė iš dalies

12 pakeitimas

Šiam pakeitimui buvo pritarta iš dalies, nors ir buvo pateikta, Tarybos manymu, tikslesnė formulotė, kuria apibūdinamas žodžiu deklaruojamų prekių atleidimas nuo maito.

14 pakeitimas

Šiam pakeitimui buvo pritarta iš dalies. Dėl nuostatos dėl įgyvendinimo priemonių (Tarybos teksto nauja 5 dalis) Taryba mano, kad įgyvendinimo įgaliojimai turėtų būti susiję su naujose dalyse ir 4 dalyje numatytu duomenų rinkimu: duomenų šaltinių, išskyrus muitinės deklaraciją, nustatymas, taip pat ekonominių operacijų vykdytojo, kuris naudojasi tolesniu muitinės formulučių ir tikrinimo supaprastinimu, teikiami statistiniai duomenys. Be to, Taryba pabrėžė, kad būtina sukurti administracinę našią mažinančią veiksmingą sistemą.

15 pakeitimas

Taryba galėjo pritarti iš dalies šiam pakeitimui. Valstybės narės gali toliau naudoti kitus duomenų šaltinius savo nacionaliniams statistiniams duomenims rengti tol, kol bus įdiegtas duomenų mainų mechanizmas. Nuoroda į 7 straipsnio 3 dalį buvo pakeista nuoroda į 7 straipsnio 2 dalį.

18 pakeitimas

Tarybos manymu, reikėtų tikslesnės formulotės (žr. 3 skirsnį).

21 pakeitimas

Taryba mano, kad taip pat gali būti reikalaujama pateikti ribotus duomenų rinkinius pagal 4 straipsnio 2 dalį (bendrosios pozicijos tekste) teikiamiems duomenims.

26 pakeitimas

Taryba mano, kad nuo duomenų mainų elektroninėmis priemonėmis mechanizmo įdiegimo dienos importo ir eksporto duomenys turėtų būti perduodami tos valstybės narės nacionalinei statistikos institucijai, kuri pagal tuos įrašus yra: paskirties valstybė narė importo atveju arba faktinio eksporto valstybė narė eksporto atveju.

27 pakeitimas

Taryba nepritarė šiam pakeitimui, tačiau 4 straipsnio 2 dalyje numatė alternatyvų sprendimą (žr. 3 skirsnį bendrosios pozicijos tekste).

32 pakeitimas

Taryba šiam pakeitimui pritarė iš dalies, šiek tiek pakeisdama formulotę („pagal Taric subpozicijas, ir informacijos apie lengvatas“).

3. Nauji Tarybos pasiūlyti aspektai

Be pirmiau išdėstytų EP pasiūlymų, kuriems buvo pritarta, šiame skirsnyje apžvelgiami nauji elementai, kuriuos Taryba įtraukė į bendrąją poziciją. Daugelis tik techninio ar stilistinio pobūdžio pakeitimų čia sąmoningai neapžvelgiami.

(¹) Plg. 2 išnašą.

Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį, kad dėl Tarybos pasiūlytų pakeitimų teko pertvarkyti pasiūlymo struktūrą ir atitinkami iš naujo sunumeruoti kai kuriuos straipsnius.

3.1 3 konstatuojamoji dalis

Šioje konstatuojamojoje dalyje paaiškinama, kad pagal Modernizuotą muitinės kodeksą veiklos vykdytojams įvedus muitinės formalumų ir tikrinimo supaprastinimus, gali nelikti muitinės deklaracijų; jeigu tokios deklaracijos yra išorės prekybos statistinių duomenų šaltinis, reglamente turi būti nustatytos priemonės, kuriomis bus užtikrinama, kad veiklos vykdytojai, kuriems taikomi supaprastinimai, teiks šiuos duomenis.

3.2 4 konstatuojamoji dalis

Konstatuojamojoje dalyje pateikiama nuoroda į sprendimą dėl elektroninės muitinės sistemos, kuriuo remiantis bus diegiama elektroninė muitinės sistema, skirta muitinės deklaracijose nurodomų duomenų mainams. Šiai duomenų mainų sistemai ketinama kiek tik įmanoma naudoti muitinės sukurtą infrastruktūrą.

3.3 4 straipsnio 2 dalis

Naujoje dalyje nustatomas principas, kad veiklos operatoriai, kuriems buvo leista naudotis supaprastinimu, dėl kurio taikymo muitinė gali neturėti muitinės deklaracijų ir su jomis susijusių statistinių duomenų, turėtų pateikti šiuos statistinius duomenis.

3.4 4 straipsnio 5 dalis

Taryba papildė vienu sakiniu siekdama užtikrinti, kad būtų sumažinta administracinė našta, tenkanti prekybos sektoriui ir administracijoms dėl duomenų rinkimo proceso

3.5 5 straipsnio 4 dalis

Taryba papildė nuoroda į duomenis, teikiamus pagal 4 straipsnio 2 dalį.

3.6 7 straipsnio 2 dalis

Taryba bendrojoje pozicijoje nepritarė EP 26 papildymui (kaip paaiškinta 2 skirsnyje), nes mano, kad nuo duomenų mainų elektroninėmis priemonėmis mechanizmo įdiegimo dienos muitinės turėtų perduoti duomenis (paskirties ar faktinio eksporto) valstybės narės nacionalinei statistikos institucijai. Be to, Taryba mano, kad pirmiau minėtas mechanizmas turėtų būti taikomas ne vėliau kaip pradėjus taikyti Modernizuotą muitinės kodeksą.

IV. IŠVADA

Taryba mano, kad ši bendroji pozicija, parengta dviem pirmininkavusioms valstybėms narėms kruopščiai išnagrinėjus pasiūlymą, ir kuriai visapusiškai pritarė Komisija, visiškai atitinka pasiūlymo tikslus.

Be to, bendrojoje pozicijoje įtraukta dauguma Parlamento pakeitimų.

Tarybos pasiūlyti nauji aspektai atspindi poreikį suderinti tekstą su praktinėmis ir techninėmis realijomis ir geriau suderinti nacionalinėms administracijoms taikomus reikalavimus su prekybos sektoriui taikomų muitinės formalumų supaprastinimu.

BENDROJI POZICIJA (EB) Nr. 14/2009**Tarybos priimta 2009 m. vasario 16 d.****siekiant priimti ... Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009 dėl Europos telekomunikacijų reguliuotojų grupės (GERT) įsteigimo**

(Tekstas svarbus EEE)

(2009/C 75 E/05)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

(1) 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva) ⁽⁴⁾, 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų (Prieigos direktyva) ⁽⁵⁾, 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/20/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo (Leidimų direktyva) ⁽⁶⁾, 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva) ⁽⁷⁾ ir 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) ⁽⁸⁾ (toliau visos kartu vadinamos Pagrindų direktyva ir specialiosiomis direktyvomis) siekiama sukurti Bendrijoje elektroninių ryšių vidaus rinką ir per didesnę konkurenciją užtikrinti aukšto lygio investicijas, inovacijas ir vartotojų apsaugą.

(2) Kad elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų vidaus rinka būtų sėkmingai plėtojama, itin svarbu visose valstybėse narėse ES reguliavimo sistemą taikyti nuosekliai. ES reguliavimo sistema nustato siektinus tikslus ir nacionalinių reguliavimo institucijų (NRI) veiklos sistemą, tuo pačiu suteikdama joms lankstumo, kad kai kuriose srityse taisyklės būtų taikomos atsižvelgiant į nacionalines sąlygas.

(3) Atsižvelgdama į poreikį užtikrinti nuoseklios reguliavimo praktikos plėtrą ir nuoseklų ES reguliavimo sistemos taikymą, 2002 m. liepos 29 d. Komisijos sprendimu 2002/627/EB dėl Europos elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų reguliuotojų grupės įsteigimo ⁽⁹⁾ Komisija įsteigė Europos reguliuotojų grupę (ERG), kad ji konsultuotų Komisiją ir jai teiktų pagalbą plėtojant vidaus rinką bei apskritai palaikytų ryšį tarp NRI ir Komisijos.

(4) ERG teigiamai prisidėjo siekiant nuoseklios reguliavimo praktikos, palengvindama NRI tarpusavio ir NRI bei Komisijos bendradarbiavimą. Šis didesnio nuoseklumo tarp NRI kūrimo metodas, pagal kurį keičiamasi informacija ir žiniomis apie praktinę patirtį, buvo sėkmingai taikomas per trumpą laikotarpį nuo tada, kai jis pradėtas taikyti. Siekiant toliau plėtoti elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų vidaus rinką, reikės tęsti ir intensyvuoti NRI bendradarbiavimą ir veiklos koordinavimą.

(5) Tam reikia, kad ERG būtų stiprinama ir pripažinta ES reguliavimo sistemoje kaip Europos telekomunikacijų reguliuotojų grupė (GERT). GERT neturėtų turėti nei agentūros, nei juridinio asmens statuso. GERT turėtų pakeisti ERG, teikti žinias ir įgyti pasitikėjimą dėl savo nepriklausomumo, savo konsultacijų ir informacijos kokybės, savo procedūrų ir veiklos metodų skaidrumo bei atidumo atliekant savo užduotis.

⁽¹⁾ OL C 224, 2008 8 30, p. 50.⁽²⁾ OL C 257, 2008 10 9, p. 51.⁽³⁾ 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*) 2009 m. vasario 16 d. Tarybos bendroji pozicija ir ... m. ... d. Europos Parlamento pozicija.⁽⁴⁾ OLL 108, 2002 4 24, p. 33.⁽⁵⁾ OLL 108, 2002 4 24, p. 7.⁽⁶⁾ OLL 108, 2002 4 24, p. 21.⁽⁷⁾ OLL 108, 2002 4 24, p. 51.⁽⁸⁾ OLL 201, 2002 7 31, p. 37.⁽⁹⁾ OLL 200, 2002 7 30, p. 38.

(6) Sutelkusi įvairias žinias, GERT turėtų teikti pagalbą NRI nekeisdama jų dabartinių funkcijų ir nedubliuodama jau vykdomo darbo, bei padėti Komisijai vykdyti jos išpareigojimus.

(7) GERT turėti tęsti ERG darbą plėtodama NRI tarpusavio ir NRI bei Komisijos bendradarbiavimą, kad būtų užtikrintas nuoseklus elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų ES reguliavimo sistemos taikymas visose valstybėse narėse ir tuo būdu būtų prisidėta prie vidaus rinkos plėtos.

(8) GERT turėtų būti Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos svarstymo, diskusijų ir patariamasis organas elektroninių ryšių srityje. GERT savo iniciatyva arba Europos Parlamento, Tarybos ar Komisijos prašymu turėtų atitinkamai jiems teikti konsultacijas.

(9) GERT savo darbe daugiausia dėmesio turėtų skirti elektroninių ryšių rinkų *ex ante* reguliavimui, visų pirma susijusiam su rinkos tyrimų tvarka. GERT savo užduotis turėtų vykdyti bendradarbiaudama su veikiančiomis grupėmis bei komitetais ir neapribodama jų vaidmens, pavyzdžiui, su Ryšių komitetu, įsteigtu Direktyva 2002/21/EB (Pagrindų direktyva), Radijo spektro komitetu, įsteigtu 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 676/2002/EB dėl radijo spektro politikos teisinio reguliavimo pagrindų Europos bendrijoje (Sprendimas dėl radijo spektro) ⁽¹⁾, Radijo spektro politikos grupė, įsteigta 2002 m. liepos 26 d. Komisijos sprendimu 2002/622/EB dėl radijo spektro politikos grupės įsteigimo ⁽²⁾ ir Ryšių komitetu, įsteigtu Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/36/EB dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo ⁽³⁾.

(10) Kadangi siūlomo veiksmo tikslų, būtent toliau plėtoti nuoseklią reguliavimo praktiką, intensyvinant NRI tarpusavio bei NRI ir Komisijos bendradarbiavimą, *inter alia*, keičiantis informacija, siekiant tolesnio elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų vidaus rinkos plėtojimo, valstybės narės negali deramai pasiekti, atsižvelgiant į tai, kad šis reglamentas apima visą ES, ir kadangi tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

⁽¹⁾ OLL 108, 2002 4 24, p. 1.

⁽²⁾ OLL 198, 2002 7 27, p. 49.

⁽³⁾ OLL 202, 1997 7 30, p. 60.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

Dalykas, taikymo sritis ir uždaviniai

1 straipsnis

Dalykas, taikymo sritis ir tikslai

1. Įsteigiama nacionalinių reguliavimo institucijų (NRI) patariamoji grupė elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų klausimais, kuri vadinama Europos telekomunikacijų reguliuotojų grupe (GERT).

2. GERT veikia Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) ir Direktyvų 2002/19/EB, 2002/20/EB, 2002/21/EB, 2002/22/EB ir 2002/58/EB (Specialiosios direktyvos) taikymo srityje, būtent elektroninių ryšių rinkų ekonominio reguliavimo klausimais.

3. GERT savo užduotis vykdo nepriklausomai, nešališkai ir skaidriai. Visoje savo veikloje GERT siekia tokių pat tikslų, kurie Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 8 straipsnyje nustatyti NRI. Visų pirma, GERT prisideda prie elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų vidaus rinkos plėtos bei veikimo gerinimo siekdama užtikrinti nuoseklų elektroninių ryšių ES reguliavimo sistemos taikymą.

4. GERT remia NRI tarpusavio bei NRI ir Komisijos bendradarbiavimą ir konsultuoja Europos Parlamentą, Tarybą ir Komisiją.

2 straipsnis

GERT vaidmuo taikant ES reguliavimo sistemą

1. GERT:

a) rengia ir platina NRI geriausios reguliavimo praktikos pavyzdžius, pavyzdžiui, bendrus metodus, metodikas ar gaires ES reguliavimo sistemos įgyvendinimo srityje;

b) NRI prašymu teikia joms pagalbą reguliavimo klausimais, be kita ko, teikdama nuomones tarpvalstybinių ginčų klausimais pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 21 straipsnį arba teikdama pagalbą NRI atitinkamų rinkų tyrimų klausimais pagal tos direktyvos 16 straipsnį;

c) teikia nuomones dėl 2 dalyje nurodytų Komisijos sprendimų, rekomendacijų ir gairių projektų;

d) Komisijos prašymu ar savo iniciatyva rengia ataskaitas ar teikia konsultacijas ir Europos Parlamento bei Tarybos prašymu ar savo iniciatyva teikia jiems konsultacijas visais jų kompetencijai priklausančiais elektroninių ryšių klausimais;

- e) Europos Parlamento, Tarybos, Komisijos ir NRI prašymu padeda jiems skleisti geriausios reguliavimo praktikos pavyzdžius trečiosioms šalims.
2. 1 dalies c punkte nurodytų sprendimų, rekomendacijų ir gairių projektai yra:
- a) sprendimai ir nuomonės dėl NRI priemonių projektų, susijusių su rinkos apibrėžimu, didelę įtaką rinkoje turinčių įmonių nustatymu ir teisės gynimo priemonių skyrimu pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 7 straipsnį;
- b) rekomendacijos ir gairės dėl pranešimuose pateiktinos informacijos formos, turinio ir išsamumo lygio pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 7a straipsnį;
- c) rekomendacijos dėl atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 15 straipsnį;
- d) sprendimai dėl tarpvalstybinių rinkų nustatymo pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 15 straipsnį;
- e) rekomendacijos dėl suderinimo pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 19 straipsnį;
- f) sprendimai, kuriais NRI leidžiama arba neleidžiama taikyti išimtinės priemonės pagal Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyvos) 8 straipsnį.
3. NRI ir Komisija turi kuo labiau atsižvelgti į visas GERT patvirtintas nuomones, konsultacijas ar geriausios reguliavimo praktikos pavyzdžius.

II SKYRIUS

Gert struktūra

3 straipsnis

Sudėtis

1. GERT sudaro kiekvienoje valstybėje narėje įsteigtos NRI vadovai ar aukšto lygio atstovai, kurių pagrindinė funkcija — kasdienio elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų rinkų veikimo priežiūra.
2. Kiekvienai valstybei narei atstovauja vienas narys.
3. Komisija turi stebėtojo statusą, ir jai atstovaujama tinkamu lygiu.
4. Europos ekonominės erdvės (EEE) valstybių ir Europos Sąjungos šalių kandidačių NRI turi stebėtojų statusą, ir joms atstovaujama tinkamu lygiu.

4 straipsnis

Darbo tvarka

1. GERT priima ir skelbia savo darbo tvarkos taisykles.

2. GERT nuomonės, geriausios reguliavimo praktikos pavyzdžiai ir ataskaitos patvirtinami dviejų trečdalių narių balsų dauguma. Kiekvienas narys turi vieną balsą.

Darbo tvarkos taisyklėse nustatoma išsamesnė balsavimą reglamentuojanti tvarka, įskaitant sąlygas, kuriomis vienas narys gali veikti kito nario vardu, kvorumą reglamentuojančios taisyklės ir pranešimai dėl posėdžių terminų. Darbo tvarkos taisyklėse taip pat gali būti nustatytos balsavimo skubos tvarka procedūros.

GERT patvirtintos nuomonės, geriausios reguliavimo praktikos pavyzdžiai ir ataskaitos skelbiami ir juose NRI prašymu pateikiamos šios institucijos išlygos.

3. Laikydamosi darbo tvarkos taisyklių, GERT iš savo narių išrenka pirmininką ir pirmininko pavaduotojus. Pirmininko ir pirmininko pavaduotojų kadencija yra vieneri metai. Pirmininkas ir pirmininko pavaduotojai atsako už atstovavimą GERT.

4. Plenarinius GERT posėdžius šaukia jos pirmininkas, o jie per eilinę sesiją vyksta bent keturis kartus per metus. Neeiliniai posėdžiai taip pat šaukiami pirmininko iniciatyva, Komisijos ar ne mažiau kaip trečdaliu GERT narių prašymu. Posėdžio darbotvarkę nustato pirmininkas, ir ji skelbiama.

5. Tam tikrais atvejais GERT darbas gali būti organizuojamas sudarant ekspertų darbo grupes.

6. Komisijos atstovai kviečiami į visus plenarinius GERT posėdžius ir gali būti kviečiami dalyvauti jos ekspertų darbo grupių posėdžiuose.

7. GERT posėdžiuose stebėtojų teisėmis gali dalyvauti EEE valstybių ir Europos Sąjungos šalių kandidačių ekspertai. Dalyvauti savo posėdžiuose GERT gali kviešti ir kitus ekspertus bei stebėtojus.

III SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

5 straipsnis

Konsultacijos

Tam tikrais atvejais GERT, prieš patvirtindama nuomones, geriausios reguliavimo praktikos pavyzdžius ar ataskaitas, konsultuojasi su suinteresuotosiomis šalimis ir suteikia joms galimybę per pakankamą laikotarpį pateikti pastabas. GERT konsultacijų procedūros rezultatus skelbia nepažeisdama 8 straipsnio.

6 straipsnis

Skaidrumas ir atskaitomybė

1. GERT savo veiklą vykdo itin skaidriai. GERT užtikrina, kad visuomenei ir visoms suinteresuotosioms šalims būtų pateikiama objektyvi, patikima ir lengvai gaunama informacija, ypač susijusi su GERT darbo rezultatais.
2. Pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, Taryba ir Komisija, GERT kasmet tvirtina kitų metų darbo programą, pateikia ją Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai bei ją paskelbia. GERT taip pat skelbia savo veiklos metinę ataskaitą.
3. Europos Parlamentas ir Taryba gali prašyti, kad GERT kreiptųsi į juos atitinkamais su GERT veikla susijusiais klausimais.

7 straipsnis

Informacijos teikimas GERT

Komisija ir NRI teikia informaciją, kurios GERT prašo savo užduotims įvykdyti. Ši informacija tvarkoma laikantis Direktyvos

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, ...

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

...

2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 5 straipsnyje nustatytą taisyklių.

8 straipsnis

Konfidencialumas

GERT neskelbia ar neatskleidžia trečiosioms šalims informacijos, kurią ji tvarko arba gauna ir kurią reikalaujama tvarkyti konfidencialiai.

Kai prašomos konsultacijos arba pateiktas klausimas yra konfidencialaus pobūdžio, GERT nariai, stebėtojai ir bet kuris kitas asmuo privalo neatskleisti informacijos, kurią sužinojo dirbdami GERT ar jos ekspertų darbo grupėse.

9 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja 2009 m. gruodžio 31 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

...

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

I. ĮVADAS

2007 m. lapkričio 16 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos elektroninių ryšių rinkos institucijos įsteigimo ⁽¹⁾. Taryba Komisijos pasiūlymą gavo 2007 m. lapkričio 19 d. ⁽²⁾.

Europos Parlamentas per pirmąjį svarstymą nuomonę priėmė 2008 m. rugsėjo 24 d.

Regionų komitetas nuomonę priėmė 2008 m. birželio 19 d. ⁽³⁾.

Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę priėmė 2008 m. gegužės 29 d. ⁽⁴⁾.

Komisija pasiūlymą iš dalies pakeitė 2008 m. lapkričio 5 d. ⁽⁵⁾.

2009 m. vasario 16 d. Taryba priėmė bendrąją poziciją.

II. TIKSLAS

Siūlomu reglamentu, kuris yra 2007 m. lapkričio mėn. Komisijos pateiktos ES elektroninių ryšių reguliavimo sistemos dalis, siekiama sukurti naują Bendrijos organą. Pagrindų direktyvos ir specialiųjų direktyvų taikymo srityse tai padės gerinti elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų vidaus rinkos veikimą, visų pirma skatinant visą Bendriją apimančių elektroninių ryšių plėtrą. Organas veiktų kaip ES lygio elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų kompetencijos centras ir remtųsi nacionalinių reguliavimo institucijų patirtimi. Tokiu būdu elektroninių ryšių reguliavimo sistema būtų taikoma nuosekliai, o tai stiprintų konkurenciją ir didintų konkurencingumą.

III. BENDROSIOS POZICIJOS ANALIZĖ

1. Bendrosios pastabos

Nors Taryba pasirinko ne Komisijos pasiūlytą, o kitą teisės akto formą, į bendrąją poziciją visa apimtimi, iš dalies arba iš esmės įtraukta dauguma Europos Parlamento per pirmąjį svarstymą priimtų pakeitimų.

Į ją taip pat įtraukti tam tikri nauji pakeitimai, kurių tikslas — sukurti lankstų ir nepriklausomą organą, kuris turėtų privačiosios teisės reglamentuojamą paramos struktūrą.

Dalis Europos Parlamento priimtų pakeitimų į bendrąją poziciją neįtraukti, nes Taryba nusprendė, kad jie nereikalingi ar nepriimtini arba, tam tikrais atvejais, kadangi buvo išbrauktos arba visiškai perrašytos pirminio Komisijos pasiūlymo nuostatos.

Visų pirma Taryba priėmė bendrąją poziciją norėdama tobulinti ir stiprinti esamas struktūras, visų pirma Europos reguliuotojų grupę (ERG). Siūlomas naujas organas turėtų pakeisti ERG ir patobulinti jos veikimo tvarką, kad būtų užtikrintas didesnis sprendimų priėmimo proceso skaidrumas ir veiksmingumas. Taryba nusprendė įteisinti ERG Bendrijos reglamentu, tiksliau nustatydama jos užduotis, veikimą ir santykius su Bendrijos institucijomis. Šis naujas organas, vadinamas ETRG (Europos telekomunikacijų reguliuotojų grupė) nebūtų Bendrijos agentūra ir neturėtų juridinio asmens statuso. Jam būtų suteikta privačiosios teisės reglamentuojama paramos struktūra. Tokiu būdu ETRG būtų lankstus ir veiksmingas organas, kuris veiktų nepriklausomai, atsižvelgdamas į jam pavestas užduotis, visų pirma Pagrindų direktyvos ir specialiųjų direktyvų taikymo srityse.

⁽¹⁾ COM(2007) 699 galutinis.

⁽²⁾ Dok. 15408/07.

⁽³⁾ OL C 257, 2008 10 9, p. 68.

⁽⁴⁾ TEN/327-329 — CESE 984/2008 — 2007/0247 (COD) — 2007/0248 (COD) — 2007/0249 (COD).

⁽⁵⁾ COM(2008) 720 galutinis.

Taryba įrašė arba iš dalies pakeitė tam tikras nuostatas siekdama užtikrinti, kad ETRG sudėtis būtų aiški, jos vidaus struktūra atitiktų jai pavestas užduotis, o sprendimų priėmimo tvarka būtų paprasta ir veiksminga. Taryba, šiuo klausimu pritardama Europos Parlamento nuomonei, nusprendė, jog svarbu, kad naujasis organas savo veiklą vykdytų skaidriai ir atsiskaitytų Europos institucijoms.

2. Konkrečios pastabos

a) *Dalykas, taikymo sritys ir tikslai*

Taryba sutinka su Komisijos ir Europos Parlamento nuomone, pagal kurią naujasis organas turėtų būti sukurtas elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų vidaus rinkos srityje (7–13 pakeitimai). Naujasis organas, kuris būtų patariamasis organas, turėtų teikti pagalbą NRI (nacionalinėms reguliavimo institucijoms) ir padėti Komisijai vykdyti jos užduotis (12 pakeitimas). Jis taip pat turėtų būti Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos svarstymo, debatų ir patariamasis organas elektroninių ryšių srityje ir jų prašymu arba savo iniciatyva jiems patarti (17–18, 52 pakeitimai). Jis turėtų pakeisti ERG (Europos reguliuotojų grupę), kuri šiuo metu pataria ir padeda Komisijai plėtojant vidaus rinką (13 pakeitimas). Jis turėtų tęsti ERG darbą skatindamas nacionalinių reguliavimo institucijų tarpusavio ir šių institucijų bei Komisijos bendradarbiavimą, kad būtų užtikrintas vienodas elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų reguliavimo sistemos taikymas visose valstybėse narėse, ir tuo būdu būtų prisidėta prie vidaus rinkos plėtos (11, 48–49, 53 pakeitimai).

Taryba pritaria Komisijos ir Europos Parlamento nuomonei, kad naujojo organo veiklos sritys turi atitikti Pagrindų direktyvos ir specialiųjų direktyvų taikymo sritis ir turi būti aiškiai apibrėžtos (47–50, 56–60, 64, 69, 75–78, 80, 85, 87, 91–92, 97, 98, 99, 105 pakeitimai). Pritardama Europos Parlamentui, Taryba mano, kad ETRG taip pat turi rengti ir platinti NRI reguliavimo geriausios praktikos pavyzdžius, pavyzdžiui, bendrus metodus, metodikas ar gaires reguliavimo sistemos įgyvendinimo srityje (53 pakeitimas). Ji taip pat pritaria abiem institucijoms, kad ENISA (Europos tinklų ir informacijos apsaugos agentūra) neturėtų tapti šio naujojo organo dalimi, o jam neturėtų būti priskirta europinė kompetencija nagrinėti tinklų ir informacijos apsaugos klausimus (9–10, 24, 27, 36, 50, 56, 65, 89 pakeitimai, 107 pakeitimo d punktas, 143 pakeitimas).

Kitaip nei Europos Parlamentas, Taryba mano, kad pavadinimas ETRG (Europos telekomunikacijų reguliuotojų grupė) yra tinkamesnis šio naujojo organo pavadinimas nei ETRI (Europos telekomunikacijų reguliavimo institucijų tarnyba) (47 pakeitimas). Nors Taryba pritaria Europos Parlamentui, kad reikia tvirtesnio pagrindo tokio organo steigimui (8 pakeitimas), jos nuomone, ETRG neturėtų turėti nei agentūros, nei juridinio asmens statuso (14, 51 pakeitimai). Kaip ir Europos Parlamentas, Taryba mano, kad ETRG teiktų žinias ir įgytų pasitikėjimą dėl savo nepriklausomumo, teikiamų konsultacijų ir skleidžiamos informacijos kokybės, savo procedūrų ir veiklos metodų skaidrumo bei atidumo atliekant savo užduotis (12 pakeitimas). Taryba mano, kad ETRG būtina įsteigti priimant Bendrijos reglamentą siekiant labiau plėtoti elektroninių ryšių paslaugų vidaus rinką, kad būtų toliau plėtojama nuosekli reguliavimo praktika intensyvinant NRI tarpusavio bei NRI ir Komisijos bendradarbiavimą bei veiklos koordinavimą.

Proporcingumo principu neleidžiama numatyti nieko, kas nėra būtina nustatytam tikslui pasiekti. Tarybos nuomone, šį tikslą galima pasiekti įsteigus ETRG, kurios struktūra būtų paprastesnė ir ne tokia biurokratiška kaip Bendrijos agentūros.

ETRG užduočių klausimu, kitaip nei Europos Parlamentas, Taryba mano, kad ETRG savo veikloje daugiausia dėmesio turėtų skirti su elektroninių ryšių rinkų ekonominiu reguliavimu susijusiems klausimams ir vengti iš anksto aiškiai neapibrėžtų užduočių (16, 19, 20, 22, 26, 28, 68, 70, 71, 79, 81–84, 86, 93, 95, 102, 103–104, 106 pakeitimai). Taryba nepritaria Europos Parlamento nuomonei, kad ETRG taip pat turės teikti konsultacijas rinkos dalyviams (15, 54 pakeitimai), nes, jos nuomone, ETRG turėtų turėti galimybę nepriklausomai vykdyti savo užduotis išvengdama interesų konflikto. Nors, Tarybos nuomone, tikslinga, kad ETRG vykdytų savo užduotis bendradarbiaudama su veikiančiomis grupėmis ir komitetais, ji nemano, kad ETRG turėtų teikti konsultacijas toms grupėms ir komitetams (81–84, 88 pakeitimai).

b) Sudėtis ir darbo tvarka

Taryba pritaria Europos Parlamento nuomonei, kad naująjį organą turėtų sudaryti kiekvienoje valstybėje narėje įsteigtų NRI, kurių pagrindinė funkcija — kasdienio elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų rinkos veikimo priežiūra, aukšto lygio vadovai ir kad jo veikloje turėtų dalyvauti po vieną atstovą iš kiekvienos valstybės narės. Ji taip pat pritaria tam, kad Komisija turėtų dalyvauti stebėtojos teisėmis (108 pakeitimas) ir kad naujasis organas iš savo narių turėtų išrinkti pirmininką ir pirmininko pavaduotojus (109 pakeitimas). Taryba pritaria Europos Parlamento nuomonei, kad naujasis organas turėtų vykdyti užduotis nepriklausomai, nešališkai ir skaidriai (112 pakeitimas) ir kad jis turėtų priimti sprendimus dviejų trečdalių narių balsų dauguma (111 pakeitimas). Kaip ir Europos Parlamentas, Taryba mano, kad NRI ir Komisija turėtų kuo labiau atsižvelgti į ETRG išplatintas nuomones (72 pakeitimas).

Taryba pritaria Europos Parlamento siūlomam naujojo organo struktūros ir užduočių supaprastinimui, visų pirma lyginant su Komisijos pasiūlyta struktūra (107 pakeitimo d ir e punktai, 115–117, 119–120, 122, 125, 129–130, 138, 143–147 pakeitimai), ir pritaria Europos Parlamento nuomonei dėl tam tikros darbo tvarkos, pavyzdžiui, naujojo organo darbo tvarkos taisyklių priėmimui (111 pakeitimas) ar posėdžių sušaukimui (110 pakeitimas).

Vis dėlto Taryba pirmenybę teikia organizacinei ir finansinei struktūrai, kuri būtų paprastesnė ir mažiau biurokратиška už Europos Parlamento siūlomą struktūrą. Tarybos nuomone, tinkamam ETRG užduočių vykdymui nereikia įsteigti Reguliavimo valdybos ar sukurti vykdomojo direktoriaus pareigybės (107, 108, 114, 126–127, 131, 133–139, 142 pakeitimai). Tarybos nuomone, siekiant užtikrinti ETRG nepriklausomumą, ji neturėtų būti visiškai ar iš dalies finansuojama iš Bendrijos biudžeto (37, 51, 168, 149–151, 153–154 pakeitimai). Tarybos nuomone, siekiant užtikrinti subsidarumo ir proporcingumo principų taikymą, nėra nei būtina, nei proporcinga ETRG paskirtų užduočių vykdymui įsteigti ją kaip Bendrijos agentūrą (14, 51, 163, 168 pakeitimai). Dviejų su puse metų pirmininko ir pirmininko pavaduotojų kadencijos klausimu Taryba mano, kad tinkamesnė yra trumpesnė vienerių metų kadencija (109 pakeitimas).

c) Skaidrumas ir konfidencialumas

Taryba, kaip ir Europos Parlamentas, mano, kad tam tikrais atvejais ETRG, prieš pateikdama nuomones, reguliavimo geriausios praktikos pavyzdžius ar ataskaitas, turėtų konsultuotis su suinteresuotosiomis šalimis ir suteikti joms galimybę per pagrįstą laiką pateikti pastabas.

Iš esmės konsultacijų procedūros rezultatai turėtų būti skelbiami viešai, o NRI pareikštos abejonės jos prašymu turėtų būti nurodytos (156 pakeitimas). Taryba pritaria Europos Parlamentui, kad ETRG turėtų vykdyti savo veiklą itin skaidriai (31 pakeitimas).

Ji taip pat pritaria principui, kad ETRG turėtų skelbti savo metinę programą ir metų veiklos ataskaitą bei teikti veiklos ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai, nors Europos Parlamento siūloma veiklos tvarka skiriasi nuo tos, kurią siūlo Taryba (101, 118, 124, 136, 139–142, 152 pakeitimai). Taryba, kaip ir Europos Parlamentas, mano, kad ETRG turėtų tinkamai laikytis konfidencialumo principo (39–40, 96 pakeitimai). Konkrečiau, Taryba mano, kad ETRG neturėtų skelbti ar atskleisti trečiosioms šalims informacijos, kurią ji tvarko arba gauna ir kurią prašoma tvarkyti konfidencialiai. Be to, ETRG nariai, stebėtojai ar bet kuris kitas asmuo privalėtų neatskleisti informacijos, kurią sužinojo dirbdami ETRG ar jos ekspertų grupėse.